

Denne Sunds herreds tingbog er igennemtalt og fundet der udi -- blade, og er denne bog givet formedelst papirene udi den anden tingbog ikke kunne tilstrække.

Datum Svendborg den 19. juli 1630

Bertel Hansen
E. hånd

Onsdag den 21. juli 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen i Rødme, Niels Jørgensen i Slæbækgård, Frands Folmersen, skriver

Vidner Rasmus Nielsen i Øster Skerninge, Niels Pedersen i Egeskov, Rasmus Rasmussen i Høje, Peder Mortensen samme sted, Niels Bonde i Egebjerg, Hans Pedersen samme sted, Mikkel Nielsen i Stenstrup, Jesper Mikkelsen i Skårup

Stævningsmænd for Peder smed i Øster Skerninge er Jens Andersen i Øster Skerninge og Anders Persen samme sted. De bekræftede med ed, at de med fulde 8 dages varsel havde indstævnet Mads Graa i Skerningeballe til tinget, for at stå til ansvar for 13 sletdaler, som han skylder Peder smed skyldig. 1)

Dom til fordel for Peder Andersen smed over Mads Graae, som er funden skyldig i at skulle betale 13 sletdaler inden femten dage fra dags dato, da Mads Graae ikke har tilbagevist anklagen. 2)

Stævningsmænd for Rasmus Jostesen, borger i Svendborg, er Hans Jensen i Ullemose og Niels Baldersen i Øster Skerninge. De bekræftede med ed, at de med fulde 8 dages varsel havde indkaldt Søren Nielsen i Øster Skerninge, Jens Jørgensen i Kogtved og Jørgen Jensen i Skerningeballe, til i dag at svare på, om de ville købe det tilbudte. 3)

Tingsvidne til Rasmus Jostesen, borger i Svendborg, på, at han på tre efter hinanden følgende tingdage, og i dag den fjerde tingdag, har tilbudt Jørgen Jensen i Skerningeballe, Søren Nielsen i Skerningeballe og Jens Jørgensen i Kogtved, at de, hvis de ville, kunne købe den bolig i Skerningeballe, hvor Peder Eriksen boede, og at de i så fald mod penge og betaling, skulle få den frem for andre. 4)

Tingsvidne til Rasmus Jostesen, borger i Svendborg på, at Peder Andersen smed i Øster Skerninge, i dag om 8 dage lovede at ville betale nævnte Rasmus Jostesen for den bolig i Skerningeballe, som han i dag får skøde på, og ellers at holde Rasmus Jostesen og hans arvinger skadesløse ved at betale 2 sh for hver 1 sh, som skyldes. 5)

Tingsvidne og skøde til Peder Andersen smed i Øster Skerninge fra Rasmus Jostesen, borger i Svendborg, på den ejerbolig i Skerningeballe, som Peder Ibsen boede i, med gård, gårdsplads og marker, som Rasmus Jostesen, hans hustru og deres arvinger sælger, skøder og afhænder til Peder Andersen smed i Øster Skerninge, hans hustru Maren og deres arvinger, og som han har fået fuld betaling for. Han takkede for betalingen og lovede, at ejendommen var fri for

enhver mands påtale samt kongelige skatter, og hvis ejendommen blev frataget dem på grund af hans misligholdelse, ville han inden seks uger skadesløst skaffe dem en tilsvarende ejendom. 6)

Stævningsmænd for Jesper Mikkelsen i ... 7) ...9 ubeskrevne sider følger i protokollen.

Onsdag den 28. juli 1830

Dommer Mads Pedersen i Trunderup

Forseglere Jens Sørensen i Rødme, Niels Jørgensen i Slæbækgård og Frands Folmersen

Vidner Anders Hansen i Holmdrup, Peder Olufsen i Ollerup, Anders Ebbesen og Mads Jørgensen samme sted, Niels Jørgensen i Orte Mølle, Peder Hansen i Hemmedrup, Niels Pedersen Kåbeløs i Egeskov, Jens Sørensen i Bobjerg, Peder Findsen i Skårup

Tingsvidne til Hans Nielsen, som tjener i Kirkeby, på at hans fader Niels Jørgensen i Orte Mølle, havde gjort nævnte Hans ægte og ærlig i kuld og køn, og at han efter faderens død skulle arve 10 sletdaler. 8)

Landstingsrytterne Jørgen Rasmussen i Sørup og Hans Nielsen samme sted, berettede, at de havde haft ærinde til landstinget i lørdags. Der var gode nyheder. 9)

Stævningsmænd for Peder Findsen i Skårup er Anders Mortensen i Skårup og Jep Knudsen samme sted. De bekræftede med ed, at de i går for 4 uger siden havde stævnet Niels Pedersen i Skårupøre til tinget, for overfor retten at stå til ansvar og retsforfølgelse for det, som han med rette kan beskyldes for, og til at møde med skøde og adkomst, som han måtte have på det hus, han bor i. 10)

Tingsvidne til Niels Jørgensen i Orte Mølle på, at Peder Nielsen Bryde i Vester Skerninge på hans søsterbørn Kirsten Rasmusdatter og Anne Rasmusdatters vegne, gav afkald til Niels Jørgensen på den arv, som de kunne tilkomme efter deres afdøde fader Rasmus Pedersen. Niels Rasmussen i Sørup gav på sin hustru Maren Rasmusdatters vegne afkald på hendes fædrene arv. 11)

Stævningsmænd for Niels Pedersen Kåbeløs i Egeskov er Laurits Madsen i Egeskov og Christen Carstensen samme sted. De bekræftede med ed, at de i dag for 8 dage siden havde stævnet Peder Pedersen til tinge til i dag om 8 dage, 14 dage og 3 uger for at stå til ansvar overfor retten. Ligeledes var som vidner indkaldt Maren Hans Sørensens, i Kværndrup, Niels Rasmussen, Eskild Pedersen og Anne Eskilds og Peder Pedersen alle fra samme sted. 12)

Niels Jørgensen i Orte Mølle betroede Mads Jørgensen og Morten Hansen i Ollerup og Peder Madsen i Hemmedrup betroede Ernst Mortensen og Laurits Olufsen i Ollerup til i overværelse af Christen Tomassen på Nielstrup at mægle i striden, som er imellem dem. 13)

Peder Pedersen i Kværndrup svarede på den skriftlige beretning, som Niels Kåbeløs i dag på tinget fik påskrevet, og nægtede at have fået mel eller malt af Mikkkel Hansen, som døde i Kværndrup, og han erklærede, at han hverken havde fået sko, støvler eller bøsse. Bøssen havde Mikkkel Hansen købt af Hans Pedersen i Rødme, men da den ikke var betalt, fik Hans Pedersen bøssen tilbage. Endvidere benægtede han kendskab til noget spundet garn og en ny hjulrok. 14)

Tingsvidne til Niels Kåbeløs på, at Maren Hans's vidnede, at hun vidste, at Peder Pedersen i Kværndrup skyldte afdøde Mikkel Hansen i Kværndrup penge, men om de var betalt eller ej, det vidste hun ikke. Endvidere vidnede hun, at Apelone Mikkels havde fortalt hende, at Eskild spillemands kone tog nogle penge i Mikkel Hansens kiste. Herpå aflagde hun ed efter loven. Eskild spillemand svarede på anklagen. Niels Rasmussen i Kværndrup vidnede, at han så Mikkel Hansens kiste komme til Peder Pedersens gård, men den var brudt op, da han kom derind. 15)

Stævningsmænd for Hans Jespersen, foged på Odensegård, er Anders Steffensen og Rasmus Andersen, begge fra Rynkeby. De bekræftede med ed, at de i søndags for 14 dage siden havde indkaldt Hans Pedersen i Lunde, Mads Jensen, Jørgen Hansen og Laurits Nielsen i Vandmosehus til at møde i retten i dag og om 14 dage, for at stå til ansvar overfor retten og modtage dom. 16)

Hans Jespersen gav Frands Folmersen fuldmagt til at kræve mændene fra Lunde dømt til at betale, hvad de efter registeret var i restance med. 17)

Stævningsmænd for Bertel Hansen ridefoged, på Ernst Mortensen i Ollerups vegne, er Rasmus Madsen og Jep Jensen i Ollerup. De bekræftede med ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Hans Jørgensen, Jacob Pedersen, Rasmus Jacobsen og Jost Hansen, alle Ollerup, til at stå til ansvar for retten. 18)

Samme stævningsmænd bekræftede, at de på Ernst Mortensens vegne, samme dag havde at have indbudt Karen Mikkels, Mikkel Rasmussens hustru, med hendes lavvæрге, Appelone Jensd., Ollerup, Hans Mortensen, Bodil Mortensd., Kirsten Mortensd., Johanne Mortensd. og Maren Mortensd. til i retten at modtage et tilbud. Ernst Mortensen tilbød, at hvis han fik hovedstolen, tilbørlig rente og skyldpenge, ville han afstå ejendommen, når pengene blev betalt. 19)

Tingvidne til Knud Nielsen i Egense på, at Niels Hansen, borger i Svendborg, gjorde sin søn ægte i køn og kuld med hans andre ægtebørn, og han efter faderens død skulle arve en søsterlod. Niels Hansens sønner Henrik og Hans Nielsen fremstod på tinget og gav i alle måder deres samtykke til det nævnte. 20)

Samme stævningsmænd bekræftede, på Niels Mørck og Per Hansens vegne, også at have indkaldt Hans Knudsen, Iver Hansen, Mads Andersen og Christen Rasmussen i Stågerup til at svare under vidnesansvar. Og at Morten Hansen, Mads Hansen, Mads Jørgensen og Anders Ebbesen var indkaldt for at vidne. 21)

Endvidere bekræftede de, for Laurits Andersen i Ullemose fuldmægtig for Jørgen Lauritsen, foged på Urup, at have indkaldt Rasmus Hansen i Ladegård i Ollerup til at stå til ansvar og dom overfor retten. 22)

Samme stævningsmænd bekræftede også på Rasmus Hansen i Ollerups vegne at have indkaldt Kirsten Iversdatter i Ollerup med hendes lavvæрге. 23)

Tingsvidne til Niels Pedersen og Peder Hansen i Ollerup på, hvad Morten Hansen i Ollerup under ed bevidnede, at de i Ollerup i den første uge efter sidste pinse fik bekræftelse på, at det ikke gik rigtig til med deres græsgang i Kohaven, idet han selv, som fjerdemand, var taget derud for at finde ud af det. Han så Peder Mortensens karle Hans Knudsen og Jep Hansen med Peder Mortensens plage, heste og øg. Desuden var Niels Juuls karle Niels Andersen og Christen Rasmussen der med 4 plovstude og nogle øg og heste. Det var ca. 1 time over midnat. De bemægtigede sig sig kvæget og satte dem i folden, på nær 3 øg, som Hans Knudsen red bort med. Siden kom han tilbage, talte med dem og ville have det andet øg, som

var indsat i folden. Mads Hansen, Mads Jørgensen og Anders Ebbesen, alle fra Ollerup, vidnede på samme måde med ed efter loven. Herpå svarede Hans Knudsen og benægtede under ed, at han at havde vidst noget om kvæget i Ollerup Kohave, før han kom ud og fandt det der. Jesper Hansen vidnede på samme måde, og sagde ydermere, at det var samme dag, som kvæget kom ud af folden. 24)

De samme sidstnævnte stævningsmænd bekræftede også, at de, på Niels Mørck og Peder Hansen i Ollerups vegne, havde indkaldt Hans Knudsen, Iver Hansen, Niels Andersen og Christen Rasmussen, alle Stågerup, til at stå til ansvar for retten og modtage dom. 25)

Stævningsmænd for Frands Hansen i Åby er Niels Jensen og Morten Hansen, begge Åby. De bekræftede til i dag om 6 uger at have indkaldt Peder Skriver på Langeland til selv at komme og stå til ansvar for retten og modtage dom. 26)

Sagen mellem Falck Giøe og Egense bymænd blev udsat til i dag 14 dage. 27)

Oluf Andersen Vinter i Kværndrup meddelte, at da hans herre ikke er i landet og hans foged opholdt sig langt herfra, så havde han givet fuldmagt til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, til at forsvare ham indenfor lov og ret ved herredsting, landsting og andre steder, hvor der holdes rettergang, og Peder Nielsens udgifter i disse sager, vil Oluf Andersen holde ham skadesløs for. 28)

Dom i sagen mellem Jens Sørensen i Bobjerg og Niels Hansen i Trunderup. Dommeren dømte Niels Hansen til at udrede 10 skp. byg inden 3 gange 5 dage, ellers gøres der udlæg. 29)

Stævningsmænd for Jens Tygesen i Sørup er Rasmus Madsen og Tyge Jensen, begge i Sørup. De bekræftede, at de i går 8 dage havde indkaldt Jens Pedersen i Rødskebølle til at stå til ansvar overfor retten. Ligeledes Jørgen Nielsen i Sørup og Hans Pedersen i Rødskebølle til at stå til ansvar overfor retten. 30)

Peder Mortensen i Stågerup tilbød Ollerup bymænd foder, til første ting efter i dag. 31)

Dom i sagen mellem Frands Hansen i Åby og Peder Christensen på Langeland, at ... (blank side for resten) 32)

Niels Nielsen i Bobjerg, på hans kongelige majestæts og lensmandens vegne, forbød alle at sælge noget korn eller afgrøde fra kongens ejendom her i herredet, hvis de gjorde det, var det under højeste bødestraf. Endvidere klagede han over, at en del parts-gærder omkring kongens have ikke var gjort færdige. Hvis der forårsagedes nogen skade på grund af dette, ville de pågældende gærdeejere blive holdt ansvarlige. 33)

Sagen mellem Peder Findsen i Skårup og Niels Pedersen i Skårupøre, udsættes til i dag 8 dage, men er stadig ved fuld magt. 34)

Dommeren afgjorde, at Hans Sørensen i Maegård var fri så længe. 35)

Niels Madsen i Kværndrup udbød i dag for første gang noget pantsat gods. Det var 1 gammel bryggekedel og 1 olmerdugsdyne, som afdøde Christoffer Hansen i Kværndrup havde pantsat til ham. Han udbød pantet og krævede sine penge: 24 sletdaler i hovedstol med rente i 5 år i henhold til loven. 36)

Onsdag den 4. august 1630

Dommer Mads Pedersen

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård

Vidner Mads Nielsen, Lunde, Pe(de)r Mortensen i Høje, Anders Hansen Falck, Sørup, Pe(de)r Hansen, Hemmedrup, Jens Sørensen, Bobjerg, Pe(de)r Pe(de)rsen, Kværndrup, Hans Hansen, Heldager, Jørgen Rasmussen, Kværndrup

Stævningsmænd for Børge Pedersen i Svendborg er Laurits Jensen og Jens Sørensen, begge fra Svendborg. De bekræftede, at have indkaldt Maren Mortens i Heldager til i dag om 8 dage til at stå til ansvar overfor retten. 37)

Stævningsmænd for Ejler Nielsen, foged på Hvidkilde på velbårne Henrik Gyldenstjernes vegne, er Mads Tygesen og Peder Hansen, begge i Sørup. De bekræftede efter loven, at have indkaldt til i dag om 8 dage Gabriel Jensen, som tjener Rasmus Hansen samme sted til erstatning for hærværk efter syn. Dommeren udnævnte følgende dannemænd: Hans Lauritsen i Kogtved, Laurits Olsen i Ollerup, Niels Madsen, Rasmus Hansen i Ladegård, Jens Henriksen, Anders Grå i Øster Skerninge, Rasmus Jensen Lercke, Jørgen Hansen i Nørregård, til at syne Peder Tomasens hus i Sørup, om det er så ødelagt, at der må dømmes for hærværk, og for det andet at syne noget skov, som er hugget, og som han mener er sket på hans herres grund Græsholm, og afgive på åstedet papirstreg om hugningen af skoven, og næste onsdag aflægge beretning herom. 38)

Stævningsmænd for Eiler Nielsen og Peder Nielsen, fogeder på Hvidkilde på deres husbønders velbårne Henrik Gyldenstjerne og Falck Giøes vegne, er Poul Pedersen og Knud Pedersen i Skovsbo. De bekræftede ved ed efter loven, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt alle Egense bymænd, nemlig Laurits Jostesen, Peder Rasmussen, Mads Bertelsen, Søren Hansen, Rasmus Lauritsen, Jens Henriksen, Rasmus Rasmussen til at stå til ansvar overfor retten, for det, som de med ret kan beskyldes for. S.... (fortsættelse mangler). 39)

Ligeledes bekræftede de, at de samme dag havde været i Kogtved og indkaldt Niels Christensen, der, til at stå til ansvar for retten. På samme måde har de indkaldt Hans Bertelsen i Egense. 40)

Stævningsmænd for Peder Pedersen i Kværndrup er Rasmus Hansen og Niels Hansen, begge Kværndrup. De bekræftede med deres ed efter loven for 14 dage siden til i dage at have indkaldt Hans Pedersen i Rødme som vidne. Per Jørgensen, Knud Lauritsen Buch og Maren Jørgens, alle fra Egeskov, til at afgive vidnesbyrd, og i dag for 8 dage siden, Niels Kåbeløs, samme sted, til at svare på vidnesbyrd. 41)

Tingsvidne til Peder Pedersen i Kværndrup på det, at han havde ladet Hans Pedersen i Rødme kalde for retten. Han (Hans Pedersen) bevidnede under ed med oprakte fingre, at han for nogen tid siden til afdøde Mikkell Hansen i Kværndrup, solgte (en bøsse) for 2 daler, men da de ikke var betalt, da han døde, da fik han sin bøsse tilbage i stedet for 2 daler. Han fortalte endvidere, at nævnte Mikkell Hansen, nogen tid før han døde, havde købt en gris af ham for 1 skæppe havre. 42)

Stævningsmænd for Ernst Mortensen i Ollerup på Bertel Hansens vegne, er Rasmus Madsen og Jeppe Ibsen, begge Ollerup. De bekræftede, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Rasmus Hansen i Ollerup, Ditlev Iversen, Marcus Rasmussen og Laurits Andersen i Ullemose til at stå til ansvar for retten. 43)

Bekendtgørelse fra Ernst Mortensen i Ollerup, om nogle heste, som var stjålet i Røjle i Vends herred, og som siden skulle være blevet solgt. Herpå svarede Marcus Rasmussen i Ollerup med sin højeste ed, på sin sjæl og salighed, at hverken han eller hans folk havde købt nogle af de

efterlyste heste. Ditlev Iversen i Ollerup nægtede ligeledes, og det gjorde Rasmus Hansen også.

Laurits Andersen i Ullemose nægtede ligeledes, og nægtede også at have kendskab til nogle sølvskeer. De anklagede mænd krævede herefter at blive frikendt. Dette imødekom dommeren, indtil andet bliver bevist. 44)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, ønskede Hans Bertelsen dømt til at betale for et par okser, som han aflagde ed på, var hans husbonds tilgodehavende for gårdens indfæstning. Han krævede dom for, at Hans Bertelsen skulle skaffe hans husbond tilfredsstillende okser og dermed holde ham skadesløs. Hans Bertelsen lovede at betale inden i dag 8 dage, og dermed blev sagen afsluttet. 45)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, ønskede Niels Christensen i Kogtved dømt, fordi han ikke vil flytte ind i den gård i Skovsbo, hvor Oluf Andersen før boede. Niels Christensen fæstede gården den 14. juli, hvorfor han lovede at betale 50 sletdaler i specier til fæste. Han betalte straks 20 sletdaler, og de andre, som resterede, lovede han at betale til jul og den sidste rest 29. september, samt vedligeholde gård og bygninger. Niels Christensen svarede, at han ikke kunne benægte dette. Herefter spurgte Peder Nielsen retten, om nævnte Niels Christensen ikke skulle flytte ind i gården og holde den og bygningerne vedlige, som alle andre bosiddende bønder er pligtige til at gøre, samt at betale indfæstningen til den aftalte tid, og på den måde holde sin husbond skadesløs. Og det krævede han dom for. Dertil svarede Niels Christensen, at han ikke var flyttet ind på gården, men han havde været der, og arbejdet på den. Dertil sagde Peder Nielsen, at Niels Christensen havde flyttet nogle af sine ting til hans husbonds gård, og det havde han lov til. Men han har flyttet det bort igen, og det har han ikke fået tilladelse til. For det andet havde han bortlejet gårdens græsmark, hvad han vel ikke kunne nægte. Og Niels Christensen svarede, at det kunne han ikke. Så begæredes der dom. Efter det fremlagte, dømte dommeren Niels Christensen til at flytte ind i gården og betale, hvad han havde lovet. 46)

Stævningsmænd for Laurits Andersen i Ullemose er Rasmus Madsen og Jeppe Ibsen, begge fra Ollerup. De bekræftede, i dag for 8 dage siden at have indkaldt Peder Olsen i Ollerup til at modtage dom. Da Peder Olsen har fæstet Rasmus Madsens gårds jord, har han også pligt til at holde gårdens havegærder mod Nyborg Slots jorder. 47)

Tingsvidne til Hans Pedersen i Rødme på, at han krævede Jørgen Henriksen snedker dømt til at betale: til sig selv 10 mark, til hans broder Hans Andersen 2 mark, og til Hans Mathiasen, fri borger i Svendborg, 10 sletdaler 1 mark. 48)

Tingsvidne til Anders Falck i Sørup på, at Mads Falck dømtes til at være ham 22 mark skyldig, og som han lovede skadesløst at betale Anders Falck eller hans arvinger til førstkommende jul. 49)

Stævningsmænd for Hans Knudsen i Sørup er Knud Iversen og Tyge Jensen, begge fra Sørup. De bekræftede i går for 8 dage siden at have indkaldt Maren Berteles i Sørup med lavværge til at stå til ansvar og dom overfor retten for 2 mark, 2 par sko og 8 alen linned. 50)

Maren Mortens i Heldager vidnede under sin højeste ed, at den dyne, hun har, er den selv samme dyne, som hun har fået fra Olufs hus i Heldager Blæsenborg. Hertil svarede Børge Pedersen, at det var løgn. Niels Jensen i Højrup fuldmægtig for Maren Mortens, svarede, at han mente Børge Pedersen selv kunne være en løgner, indtil han kunne bevise, at hun havde talt løgn. Og det stod således påstand mod påstand. 51)

Tingsvidne til Børge Pedersen, Svendborg, på de vidner, han fordret til at udtale sig i retten. Jens Jørgensen i Heldager vidnede under ed med oprakte fingre, at forrige vinter, da han fra Svendborg kom på besøg i Heldager, blev han bedt om at tage til det hus i Heldager, hvor afdøde Oluf boede. Der

så han nogle dyner i et væk blive væltet ud af et hus og læsset på en vogn. Om de var gode eller dårlige, ved han ikke. Og den dyne, Børge Pedersen efterlyser, kender han ikke noget til. Kirsten Andersdatter i Heldager vidnede, at hun ikke kunne se andet, end at den dyne, som Maren Mortens viste Børge Pedersen, var hendes faders dyne. Anne Andersdatter vidnede, at hendes farbroder havde lovet hende den dyne, som Maren Mortens havde fået overdraget. Rasmus Olsen i Heldager vidnede, at begge piger mente, at de havde ret til den samme dyne. Hans Hansen i Heldager vidnede det samme som Anne Andersdatter. Hertil svarede Maren Mortens, at det drejer sig om den samme dyne, hvilket hun også har indrømmet, og hun har tilbudt at give den tilbage. Men dette er ikke sket. 52)

Børge Pedersen meddelte, at han i dag om seks uger ville føre flere vidner, nemlig Knud Bendsen i Tved, Rasmus Knudsen i Albjerg, Peder Kiær i Hørup og Karen Olufsdatter. 53)

Stævningsmænd for Hans Villumsen i Egeskov er Knud Knudsen og Laurits Jensen, begge Egeskov. De bekræftede ved deres ed efter loven, at de for tre uger siden havde indkaldt for retten til i dag, i dag 8 dage og i dag 14 dage Knud Lauritsen, Egeskov, og Rasmus Lauritsen Buck i Stenstrup til på Maren Baldersdatters vegne at stå til ansvar og dom overfor retten. 54)

Knud Lauritsen i Egeskov tilbød Hans Villumsen, at han i overværelse af dannemænd, ville udlevere Maren Baldersdatters ejendom i henhold til skiftebrevet, det være sig både gods og penge, og at han næstkommende mandag ville levere det i Rødme til Peder Buck i Rødme. 55)

Tingsvidne til Hans Villumsen i Egeskov på de vidner han havde fordret til at udtale sig i retten. Jørgen Rasmussen, Kværndrup vidnede ved sin ed med oprakte fingre, at han sidste Sct. Hansdag i Kværndrup kirke, mens han talte med Mads Thomas, Egeskov og Hans Villumsen, hørte Oluf Andersen Winter i Kværndrup sige, at de alle tre skulle få pisk, og at han sagde til Thomas, at han skulle komme fra sin gård. Niels Pedersen i Kværndrup vidnede, at han på samme tid i Kværndrup kirke hørte Oluf Winther sige, at de alle tre skulle få pisk. De vidnede alle ved deres ed med oprakte fingre efter loven. 56)

Dommeren udsatte sagen mellem Peder Findsen i Skårup og Niels Pedersen i Skårupøre til i dag om 14 dage. Han fik først overdraget brevene i dag. 57)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, betalte på Oluf Winter i Kværndrups vegne, til Jørgen Christensen i Egeskov 1 sletdaler for en ligkiste, som afdøde Mads Hansens hustru eller hans søster var blevet begravet i. Hermed er, til denne dag, alt klargjort mellem Oluf Winther og Jørgen Christensen i Egeskov. 58)

Dom til Hans Pedersen i Rødme, fuldmægtig for Hans Mortensen, tidligere borger i Svendborg, over Jørgen Henriksen Snedker. 59)

Onsdag den 11. august 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, Fr(ands Folmersen, skriver)

Vidner Hans Rasmussen, Tved, Peder Andersen, Øster Skerninge, Peder Olsen, Ollerup, Rasmus Rasmussen, Skerninge, Peder Mortensen, Høje, Rasmus Pedersen, Høje, Laurits Mikkelsen, Holmdrup, Rasmus Andersen, Lunde

Stævningsmænd for Anders Knudsen, Holmdrup, er Hans Christoffersen og Niels Andersen, begge Holmdrup. De bekræftede ved ed efter loven, i dag for 8 dage siden at have indkaldt Hans Poulsen smed, Hans Rasmussen, Hans Pedersen og Rasmus Esbørnsen, alle fra Tved, til at stå til ansvar overfor retten og modtage dom. 60)

Samme stævningsmænd, bekræftede på husbond Hans Poulsen i Tveds vegne, at de samme dag havde indkaldt Niels Nielsen i Tved til at stå til og ansvar og doms overfor retten Ligeledes på Hans smeds vegne, at have indkaldt Knud Bendsen i Tved til dom og anklage for at have pløjet et stykke jord på Holmdrup mark ved Holmdrup stente, samt høstet og kørt hjem derfra, og han krævede, at han beviste sin ret hertil. Hertil svarede Niels Nielsen, at efter hvad han ved, har han ikke pløjet nogen jord, eller slået nogen eng, eller kørt noget bort, andet end hvad Hans smed selv var værge for og har givet ham lov til. Dertil svarede Hans smed, at den alminding, som tilhører Tved på Holmdrup mark, har han lovet og givet .... 2 blanke sider. 61)

..... Peder Mortensen i Høje og Rasmus Knudsen i Kværndrup at stå til ansvar og dom overfor retten. Ernst Mortensen, Ollerup dømmer denne sag, og udsatte den til om 14 dage. 62)

Landstingsrytterne Marcus Jørgensen og Laurits Pedersen i Kogtved, meddelte at de havde haft bud til landstinget i lørdags. Der var gode tiender. 63)

Tingsvidne til Frands Hansen i Åby på, at Jørgen Hansen i Holmdrup gav ham fuldmagt til i sager indenfor lov og ret på herreds- og landsting, at udtale sig på hans vegne. Udgifter hertil, lovede Jørgen Hansen at holde ham skadesløs for. 64)

Stævningsmænd for Niels Nielsen i Bobjerg, på kongens og lensmandens vegne, er Peder Madsen og Steffen Pedersen, begge Høje. De bekræftede, i går for 8 dage siden at have indkaldt alle hans sognemænd, pebersvende, ungkarle og husmænd, Laurits Nielsen i Vandmosehus og Peder Hansen i Langkilde undtaget, til at stå til ansvar og dom overfor retten. Og førnævnte, hvis avl og sæd, som er sået på kongens .... 65)

Samme stævningsmænd bekræftede også, samme dag på Peder Rasmussen i Højes vegne, at have indkaldt Jens Sørensen i Bobjerg, som for imod loven og ret, at have tilegnet sig noget græs. Jens Sørensen skal have slået og hjemkørt græs fra et stykke ved nabodammen. Hertil svarede Jens Sørensen, at han ikke har fjernet noget, siden naboerne satte skel. 66)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, Hans Bertelsen og Mads Madsen, begge Sørup, er Peder Bertelsen og Hans Marcussen fra Sørup. De bekræftede med ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Rasmus Hansen i Sørup til at stå til ansvar for retten og bevise sin ret. Samtidig har de indkaldt Jørgen Mortensen i Sørup til at stå til ansvar for retten for 20 \$, som han mangler at betale af den sidst udskrevne madskat. 67)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, tiltalte og beskyldte Rasmus Hansen i Sørup for, at han for nogen tid siden var gået ind på Hvidkildebonden Mads Madsens gård i Sørup, og i dennes fraværelse havde fjernet 1 håndøkse. Dertil svarede Rasmus Hansen, at Anne Madses gav ham den omtalte økse i stedet for 17 mark kongeskat, som var i restance og stod åben og var ubetalt. 68)

Hertil svarede Peder Nielsen, at Rasmus Hansen ikke med egne ord kan sige sig fri for en sådan ulovlig handling, men må bevise sin ret hertil, da landsloven udtrykkelig siger, at man ikke må øve selvtægt. Endvidere mener han, at pengene er betalt. Han forlangte nu, at Rasmus Hansen overfor retten skulle fremføre sin nøjagtige ret til øksen, og ellers dømmes for en uretmæssig handling. Og han krævede ham dømt. Herpå svarede Rasmus Hansen, og erklærede sig uskyldig, og at Mads Madsen endnu var i restance for 17 \$ kongeskat, og at hans hustru overdrog ham øksen herfor. Hertil svarede Mads Madsen på sin hustrus vegne, at hun ikke kunne overdrage ham den omtalte økse, og at hun heller ikke ville stå inde for hans ret til den, og han overgav sagen til Peder Nielsen, som kunne forfølge den, så vidt det kunne ske under lov og ret, da han ikke selv havde råd til det. Og dommeren udsatte sagen i 14 dage. 69)

Tingsvidne til Hans Rasmussen i Tved, på indberetning fra Niels Mørck og Ernst Mortensen, begge Ollerup, Laurits Olsen i Brændeskov og Niels Jørgensen i Slæbækgård. Efter fuldmagt ved et tingsvidne, havde de forliget Hans Rasmussen i Tved og Jens Jørgensen i Heldager, i deres uenighed om en arv således, at Jens Jørgensen skal betale Hans Rasmussen 12 sletdaler. De 6 til Sct. Mikkelsdag og de andre 6 til Sct. Mortensdag. Laurits Olsen stillede sikkerhed herfor til Hans Rasmussen. Også gæld, jordefærd og andet som blev krævet, skal Jens Jørgensen betale. Jens Jørgensen og Hans Rasmussen fremstod med hinanden og erklærede sig indforstået i dette. 70)

Stævningsmænd for Hans Madsen i Svendborg, fuldmægtig for Dirik Maioran, borger i Svendborg, er Rasmus Henriksen og Jens Sørensen i Svendborg. De bekræftede under ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Rasmus Rasmussen og hans hustru i Øster Skerninge, til at stå til ansvar og dom overfor retten. Hans Madsen beskyldte Rasmus Rasmussen for, at Iver Hansen i Fåborg sidste år på hans vegne havde ladet sin karl Rasmus hente en tredelt hammel. Rasmus Rasmussen benægtede ved sin sjæl, at han eller hans hustru kendte noget til den omtalte hammel. Rasmus Rasmussen indrømmede, at han havde lejet Iver Hansen i Fåborg. Men om han har leveret hamlen tilbage, ved han ikke. 71)

Tingsvidne for Hans smed og Hans Rasmussen i Tved, at de har lavet et venskabeligt mageskifte med hinanden, som går ud på, at Hans Rasmussen har givet Hans smed et stykke have, så hans ovn nu står på udenfor hans eget hus, og Hans smed havde til gengæld givet Hans Rasmussen et tilsvarende stykke af hans grund syd fra. 72)

Stævningsmænd for Frands Hansen i Åby på Jørgen Hansens vegne, er Hans Christoffersen og Niels Andersen, begge fra Holmdrup. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Anders Marcussen i Holmdrup til at stå til ansvar og dom for retten, samt at fremvise de husskøder og adkomster han måtte have på den bondegård, han bor i. Dommeren udsatte sagen mellem Frands Hansen i Åby og Anders Marcussen i Holmdrup til i dag om 14 dage. 73)

Dom til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde på hans husbands vegne, over Hans Bertelsen i Sørup. Dommeren dømte Hans Bertelsen til holde, hvad han havde lovet, eller straffes herfor. 74)

Dommeren kendte og dømte imellem Tomas Henriksen, foged på Egeskov, på den ene side og Oluf Winter i Kværndrup på den anden side. Oluf Winter dømtes til at bevise sin ret til at tiltale Tomas Henriksen, som han gjorde i henhold til ting vidnets indhold, eller at straffes derfor. Vidneudsagnet og beskyldningen er stadig gældende. 75)

Laurits Nielsen i Vandmosehus tilbød at levere til velbårne Henning Walckendorffs fuldmægtig Hans Jespersen 20 høns og penge for lam og gæs, for hvad han med rette skylder velbårne Henning Walkendorff. Men der var ingen til at tage imod. Hans Pedersen, Jørgen Hansen og Mads Jensen, alle i Lunde, tilbød ligeledes, at hvad de var skyldige, ville de gerne betale, og hvad kul angik, så ville de brænde og levere det, når de havde fået udvist skov. De blev herefter kendt fri for tiltale indtil i dag, som var det 3. ting. 76)

Onsdag den 18. august 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, F. Folmersen
Vidner Peder Lauritsen, Hørupgård, Peder Hansen Findsen, Skårup, Laurits Andersen, Ullemose, Laurits Nielsen, Vandmosehus, Hans Jensen, Skårup, Jørgen Hansen, Lunde, Peder Hansen, Hemmedrup, Hans Pedersen, Lunde, Niels Jensen, Dongshøjrup, Peder Jørgensen, Rårud

Stævningsmænd for Mads Jensen i Øster Skerninge er Claus Hansen og Niels Mortensen, begge Skerninge. De bekræftede ved ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Jens Jensen i Skerninge til at stå til ansvar og dom overfor retten. 77)

Dom i sagen mellem Mads Jensen i Øster Skerninge og Jens Jensen samme sted. ... 78)

Ernst Mortensen i Ollerup fik på Rasmus Hansen i Ollerups vegne udsættelse til førstkommende onsdag, mod at sagen står ved magt. 79)

Dommeren udsatte sagen mellem Peder Findsen i Skårup og Niels Pedersen i Skårupøre til i dag om 14 dage. 80)

Velbårne Henning Walkendorffs tjener Hans Jespersen lovede førstkommende lørdag på Odensegård at tage imod landgilde fra Laurits Nielsen i Vandmosehus. 81)

Mads Jensen, Hans Pedersen og Jørgen Hansen, alle Lunde forpligtede sig til at lave aftale med Henning Walkendorff, om det, de skyldte ham, og gøre det inden første rigtige tingdag efter førstkommende St. Michelisdag. 82)

Niels Hansen Brun i Egebjerg, tilbød Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, at han kunne betale ham 4 skæpper rug inden i dag om måned for det svin, som han spærret inde for Rasmus Jespersen i Egebjerg. Og dermed skal sagen om det svin, han havde taget ind, være klarlagt. 83)

Dom i sagen mellem Ernst Mortensen i Ollerup på hans kongelige majestæt og lensmandens vegne, og de indkaldte vidner, som ved landstinget havde løjet i sagen om Morten Ullsemose. Dommeren dømte, at deres bopæl og ejendele skulle overdrages til kongen som værg for deres herskaber, og at kongelige majestæt lader dem straffe på deres fingre, når de pågribes. 84)

Niels Pedersen betroede Hans Villumsen, Egeskov og Rasmus Sørensen, Falle, mens Peder Pedersen, Kværndrup betroede Hans Pedersen, Rødme og Jørgen Hansen, Kværndrup til at mægle i al den tvist, der er imellem dem. Førstkommende søndag ville de mødes i Kværndrup, for efter prædiken at høre, hvad der blev bestemt, og det ville de så rette sig efter. 85)

Stævningsmænd for Tomas Henriksen, foged på Egeskov, er Hans Henriksen i Høje og Niels Nielsen i Rårud. De bekræftede, i dag for 8 dage siden at have indkaldt til afhøring og dom, samt kirkenævnets udnævnelse og afsættelse. 86)

Bekendtgørelse om at Tomas Henriksen, foged på Egeskov og Oluf Winter i Kværndrup har indgået forlig i tvisten imellem dem, på de betingelser, at Oluf Winter skal give 7 mark til de fattige, og derudover betale Tomas Henriksen hvad han har brugt på denne sag. Og næstkommende søndag at give de 7 mark til de fattige til Mogens Hansen i Kværndrup og hans medhjælpere. Og de breve, som er skrevet i denne sag, kendes for døde og magtesløse. 87)

Tingsvidne til Knud Mouritsen i Hillerslev på, at Niels Jensen, Dongshøjrup, Peder Lauritsen, Rødme, Hans Lauritsen, Kogtvedgård, Peder Findsen, Skårup, Hans Pedersen, Lunde, Jens Tygesen, Sørup, Rasmus Hansen, Ollerup, Rasmus Olsen, Øster Skerninge, på mange herredsmænds vegne antog nævnte Knud Mouritsen i tjeneste, til at betjene dem med sit embede for betaling af 1/2 slet mark pr. gang, og skal derfor møde hver 14. dag på tinget, når årstiden kræver hans embede. 88)

Tingsvidne til Hans Villumsen i Egeskov på, at Rasmus Lauritsen Buck og Peder Lauritsen Buck i Rødme på tinget meddelte, at de sammen med Hans Villumsen har solgt så meget af Maren Baldersdatters ejendom, som hun har haft behov for til klæder og livets ophold. Maren Baldersdatter meddelte, at hun har modtaget alt andet af hendes fædre og mødre arvegods, og at hun hermed ikke mere havde noget krav på nævnte Hans Villumsen og hans arvinger, eller hendes nævnte farbrødre Rasmus Lauritsen og Peder Lauritsen og deres arvinger for hendes fædre og mødre arv. 89)

Stævningsmænd for Hans Lauritsen i Kogtvedgård, på sin husbond velbårne Marcus Billes vegne, er Rasmus Olsen og Niels Baldersen, begge Øster Skerninge. De bekræftede under ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Jesper Madsen i Trunderup til at stå til ansvar og dom over for retten. Hans Lauritsen anklagede nævnte Jesper Højgård for at være sin husbonde 8 sletdaler og 2 mark skyldig for rostjeneste, og dommeren dømte ham til at betale inden tre gange fem dage. 90)

Stævningsmænd for Peder Pedersen Kåbeløs i Kværndrup er Hans Nielsen og Christoffer Knudsen, begge fra Kværndrup. De bekræftede ved ed, at de i mandags for 14 dage siden havde indkaldt Rasmus Nielsen, Agerup, Knud Nielsen, Vantinge, Rasmus møller samme sted og hans hustru, Helle Nielsd., Anne Andersens i Herringe med hendes lavværge og hendes søn Hans Andersen til at stå til ansvar og dom over for retten med efterfølgende dom for at give afkald. 91)

Tingsvidne på, at Knud Nielsen i Vantinge lovede at give Peder Kåbeløs skøde på den ejerdel, han har i den gård, som Peder Kåbeløs bor i, og Peder Kåbeløs lovede at give ham penge og betaling for samme ejendom. 92)

Tingsvidne til Rasmus Hansen i Ladegård på, at han krævede Kirsten Iversdatter for 14 mark kongeskat, som hun er i restance med. 93)

Jens Tygesen krævede Jens Pedersen i Rødskebølle dømt for for 4 sletdaler, som han skylder hans broder Hans Tygesen. Jens Pedersen bekendte at skyldte Hans Tygesen 3 rdl., men medens Hans Tygesen tjente hos ham, drev han en hest i sænk for ham. Og de blev enige om, at Hans Tygesen for den skade, han voldte, skulle trækkes 2 rdl., og han var rede til at udbetale ham 1 rdl. 94)

Onsdag den 25. august 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, Frands Folmersen

Vidner Anders Ebbesen, Ollerup, Niels Hansen, Egebjerg, Rasmus Hansen, Øster Skerninge, Ernst Mortensen, Ollerup, Rasmus Hansen, Sørup, Anders Marcusen, Holmdrup, Anders Jørgensen, Holmdrup, Morten Lauritsen, Sørup, Peder Mortensen, Høje

Stævningsmænd for Børge Pedersen i Svendborg er Laurits Jensen og Jens Sørensen, begge Svendborg. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 14 dage siden havde indkaldt Rasmus Knudsen i Albjerg og hans hustru Maren Rasmusses som vidner, og at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Knud Bendsen i Tved, Peder Nielsen og Karen Olufsdatter med hendes lavvæрге, begge fra Dongshøjrup, som vidner, og Niels Jensen i Dongshøjrup og Maren Mortens i Heldager med hendes lavvæрге, til at svare mod vidnesudsagn. 95)

Stævningsmænd for Jonas Madsen, borger i Svendborg og fuldmægtig for Diderich Meioran, borger i Svendborg, er Rasmus Henriksen og Jens Sørensen, begge fra Svendborg. De bekræftede ved deres ed, at de med 8 dages varsel havde indkaldt Peder smed, Henrik Hansen og Jacob Andersen, alle fra Skerninge til at stå til ansvar for retten, samt Rasmus Hansen i Skerninge til at svare mod vidnesudsagn. 96)

Stævningsmænd for Rasmus Hansen i Sørup er Claus Mortensen og Morten Lauritsen, begge fra Sørup. De bekræftede ved deres ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Jørgen Nielsen i Sørup, Jens Pedersen og Anders Rasmussen i Rødskebølle til at vidne at de talte sandt, og Mads Falck i Sørup til at svare derimod. 96)

Stævningsmænd for Laurits Pedersen i Vårø på Tåsinge er Hans Nielsen og Eskild Christensen, begge fra Kværndrup. De bekræftede ved deres ed, at de med fulde 8 dages varsel havde indkaldt Rasmus Sørensen til at stå til ansvar og dom overfor retten for hvad han med rette kan beskyldes for. 97)

Stævningsmænd for Christen Jørgensen Orm, borger i Svendborg og fuldmægtig for Jørgen Hansen, Svendborg, er Peder Lauritsen og Jens Sørensen, begge Svendborg. De bekræftede ved deres ed, at i tirsdags for 14 dage siden havde indkaldt Maren Pedersdatter i Hemmedrup med hendes lavvæрге Jørgen Mikkelsen i Sørup til at være vidne, og samme dag havde de indkaldt Rasmus Ibsen i Svendborg til at svare på vidnesudsagn. 98)

Stævningsmænd for Laurits Hansen i Svendborg er Rasmus Henriksen og Jens Sørensen, begge Svendborg. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Jep Hansen i Egense til forsvare sin ret, vidne og stå til ansvar overfor retten. Og i dag for 14 dage siden har de indkaldt Maren Mortensen, som på det tidspunkt var hos Detleff Suur, de havde mundtlig talt med hende og indkaldt hende med hendes lavvæрге, hvis hun havde noget at sige dertil. 99)

Tingsvidne til Christen Jørgensen i Svendborg for Jørgen Hansen i Svendborg, for de vidner han havde indkaldt til at vidne og fortælle hvad de vidste. Først kom Maren Pedersdatter, som bor i Hemmedrup, hun vidnede ved ed efter loven, at da hun i sin tid for ca. 27 år siden boede i den går, som Mads Ibsen nu bebor, da havde hendes husbonde halvgærde mod Voldborg, Jørgen Mikkelsens have, og da løb bækken syd om samme gærde nede i hendes have, der hvor hun boede. Men piletræerne havde hendes husbonde ikke noget at gøre med, så vidt hun da vidste. 100)

Stævningsmænd for Mads Eggertsen i Heldager for sig og de menige Heldager bymænd, er Niels Madsen i Svendborg og Anders Rasmussen i Øster Skerninge. De bekræftede ved ed efter loven, at de havde .... resten af siden er blank.101)

Endvidere er stævningsmænd for Mads Gregersen i Heldager på Heldager bymænds vegne, Erik Madsen i Skovsbo og Peder Jørgensen i Strandhuse. De bekræftede ved deres ed, at de i manfor 14 dage siden havde været på ?Glorup? Glous med denne indkaldelse, som lyder på ... resten af siden er blank. 102)

Stævningsmand for Mads Gregersen i Heldager, oldermand for menige Heldagermænd, er Per Rasmussen i Egense. Han bekræftede ved sin ed, at han i går for 14 dage siden havde været på Hvedholm og indkaldt velbårne Jørgen Brahe ... resten af siden er blank. 103)

Stævningsmænd for Mads Gregersen, oldermand i Heldager på menige Heldager bymænds vegne, er Erik Madsen i Skovsbo og Peder Jørgensen i Strandhuse. De bekræftede ved deres ed efter loven, at de i går for 8 dage siden havde været i Tved og indkaldt

Oluf Rasmussen, Peder Pedersen, Hans Lauritsen, Jørgen Hansen, Hans Poulsen Jørgen Hansen, Rasmus Madsen, Mads Jørgensen, Hans Rasmussen, kirkeværge, Hans Christoffersen, Hans Pedersen, kirkeværge, Anders Olufsen, Peder Christoffersen, Jens Rasmussen, Rasmus Esbensen, Anders Esbensen, Gregers Hansen, Erik Eriksen Knud Bendsen , Hans Jørgensen

alle fra Tved og alle Tvedmænd, som har jord i marken, til i dag at møde for at udnævne 12 steningmænd som på mandag og tirsdag skal møde på åstedet for at sætte skelpæle og -sten, og indhegne deres grund fra Tveds grund. Endvidere skal de i dag om 8 dage møde for tinget, med deres indberetning, og hvis de har noget at beklage sig over, så gøre det på deres egne eller kirkens vegne. Mads Gregersen begærede på egne og menige Heldager bymænds vegne, at herredsfogeden på rettens vegne udvalgte 12 lovkyndige steningmænd, som kunne sætte skelsten og -pæle på Heldager bys grund i skellet til Tveds grund, som udvises dem på

åstedet. Og at de nu på mandag og tirsdag skal komme til åstedet og foretage nævnte stensætning. Ligesom de senere skal aflægge beretning her på tinget derom.

Her til svarede Hans Rasmussen, oldermand for menige Tved bymænd, at han ikke mener, at denne indkaldelse er lovlig, da Rasmus Nielsen , som er lodsejer af den går i Tved, hvor Hans Pedersen bor, ikke har fået varsel om indkaldelse. Det samme gør sig gældende for Anne Hansdatter, Hans Jørgensens datter, som også har del og pant i den samme gård, hun har heller ikke fået indkaldelse. Han krævede dommerens svar herpå.

Herpå svarede Mads Gregersen ved at spørge Hans Rasmussen oldermand, om de menige Tvedmænd var til stede, og om de ville spille tiden med et nyt kald, før der kunne udnævnes steningmænd. Mads Gregersen fortsatte, at han eller rettere de ikke ønskede at krænke Tved kirkes jord og grund, hvor den end findes. Men med hensyn til indkaldelsen, da mente han, den var lovlig nok, da han har ladet indkalde alle de, som bruger grunden på Tved mark, herunder den nævnte piges fader, som er hendes værge efter loven. Til og med var han ikke interesseret i, hvad grund, der ligger til Tved by, og han ønskede ikke sat skelsten og -pæle uden på Heldagers egen grund, som de har fuld rådighed over.

Dom til Mads Gregersen i Heldager på Heldager bymænds vegne over Tved bymænd, gående ud på at dommeren udvalgte følgende 12 steningmænd til at komme til Heldager bys grund og der sætte skelsten og -pæle næstkommende mandag og tirsdag:

Niels Jørgensen, Slæbækgård, Laurits Andersen i Ullemose, Niels Mørck, Ollerup, Peder Hansen, Skerninge, Erik Mortensen, Ollerup, Søren Nielsen, Skerninge, Rasmus Hansen, Ladegård, Erik Hvid, Stenstrup, Niels Juull, Stågerup, Anders Knudsen, Stenstrup, Jens Rasmussen, Stågerup, Hans Pedersen Egebjerg, samt næstkommende onsdag at komme med deres indberetning. 104)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, krævede dom over en del Egensemænd, fordi de ikke har efterkommet herredsfogedens dom og udlagt deres haver og løkker, som herredsfogeden dømte dem til.

Rasmus Rasmussen sømand svarede, at han havde udlagt Tronemosen, som herredsfogeden havde sagt, og den anden er hans husgrund, som hans gård står på.

Peder Rasmussen havde udlagt Koedorm om han skulle.

Laurits Jostesen havde udlagt sin Sodeskrog

Mads Bertelsen havde også udlagt sin tørvekrog.

Peder Hansen svarede, at hans have er hans hustoft. 105)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på Hans Nielsen ladefoged på Hvidkildes vegne, er Erik Madsen i Skovsbo og Peder Jørgensen i Stågerup. De bekræftede ved deres ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Jens Jørgensen i Heldager til at stå til regnskab for 6 (5?) sletedaler, han skylder ham i hovedstol, og som havde forpligtet sig til at betale efter befaling og derved holde ham skadesløs. Jens Sørensen svarede og fortalte under ed, at han ikke har fået mere end 6 skæpper byg af sin ladefoged, og dem har han betalt ham med 3 eller 3 1/2 mark. Hertil mente Peder Nielsen, at fordi Jens Jørgensen erkendte, at han havde fået 6 skæpper byg af sin ladefoged og ikke kunne bevise, at han har betalt derfor, burde han dømmes til at betale, og at lade den anden få rådighed over en del efter loven, eller blive dømt til at betale det hele eller der skal gøres udlæg. Han krævede dom herfor. Og sagen blev udsat til i dag 8 dage. 106)

Laurits Hansen, Skattergade, Svendborg, udpegede Hans Richertsen, borgmester og Jens Kremmer, begge Svendborg, og Hans Madsen (??Holm i Øster Skerninge) samme sted udpegede borgmester Jørgen Hock og Christoffer Pedersen, på Maren Mortensdatter nuværende i Svendborg (på hendes vegne?) til at forhandle sig til enighed eller ved dom og efter lovens bogstav at afgøre al den uenighed som er imellem dem, både om strid de har, og om alt andet, de har fuldmagt hertil. Og hvad de forhandler sig frem til eller der bliver dømt, vil Laurits Hansen, Christoffer Pedersen og Hans Madsen på Maren Mortensdatters vegne acceptere uden nogen modsigelse, og de vil møde på den tid og sted som ovennævnte borgmestere bestemmer. Og så skal det hele foregå i overværelse af byfogeden og kærneren. 107)

Niels Jensen i Dongshøjrup imødegik den indkaldelse Børge Pedersen i Svendborg i dag har bekræftet, til Niels Jensen og Maren Mortens i Heldager om at de skulle vidne, da han ikke mente denne indkaldelse var lovlig, da de vidner, som tidligere havde vidnet, ikke havde fået kald og varsel herom. 108)

Rasmus Sørensen på Falle ønskede retslig afgørelse for, at Laurits Pedersen i Vårø på Tåsinge ikke kan føre sin sag her ved tinget, da han ikke har været ved tinget og havde fået tilladelse til at indkalde hertil. Laurits Pedersen svarede herpå, at det ville han sende bud til herredsfogeden om. 109)

Peder Mortensen i Stågerup ønskede at få sine vidner afhørt, da sagen var udsat i 14 dage. Laurits Hansen i Ollerup svarede hertil, at han ikke mente, Peder Mortensens vidnesbyrd kunne være lovligt, idet Laurits Hansen ikke er blevet indkaldt eller har fået varsel herom, på trods af, at han har jord og ejendom i Kohaven i Ollerup. 110)

Peder Mortensen i Stågerup krævede 3. høring af Anders Ebbesen, Laurits Rasmussen, Niels Lauritsen, Mads Hansen, Niels Hansen, alle fra Ollerup angående det kvæg, som de har indtaget i Stågerups fold, og de krævede lige så meget for hvert dyr, som Ollerupmændene ville have for det af deres kvæg, som de indtager, det er 2 1/2 mark for 6 stykker kvæg.

Anders Ebbesen svarede, at han havde talt med Stågerupmændene herom, men at der endnu ikke var noget afgjort. 111)

Bekræftelse til Rasmus Nielsen i Agerup og Knud Nielsen i Vantinge på at Peder Pedersen Kåbeløs her på tinget har lovet til fuld afgørelse at betale Rasmus møller i Vantinge og Anders Bald i Herringe 2 slette daler for 1 bistade på førstkommende Egeskov Marked. Endvidere lovede Peder Kåbeløs helt og fuldt, at overtage afdøde Niels Pedersens hustru Maren Nielsens arvingers forpligtelser med hensyn til kongelige skatter, landgilde og andre udgifter, de kunne kræves for. 112)

Tingsvidne og afkald til Peder Pedersen Kåbeløs på, at Rasmus Nielsen i Agerup og Knud Nielsen i Vantinge på deres egne og deres arvingers vegne har givet fuldt afkald på al den arv og løsøre, som de havde ret til efter deres afdøde søster, afdøde Maren Nielsdatter, Niels Pedersens hustru, som boede og døde i Kværndrup. Endvidere fik han også ved fuldmagt afkald fra Rasmus møllers kone i Vantinge, Helle Nielsdatter, og fra Anne Nielsdatter, Anders Balds hustru i Herringe. 113)

Tingsvidne og skøde til Peder Pedersen Kåbeløs, på Rasmus Nielsen i Agerup og Knud Nielsen i Vantinge og deres arvingers egne parter, ligeledes deres søster Helle Nielsdatter, Rasmus møllers i Vantinge, og Anne Nielsdatter, Anders Balds hustru i Herringe, på deres parter. D.v.s. på alt det særeje, i den bondegård i Kværndrup, de har fået i arv efter deres søster afdøde Maren Nielsdatter, Niels Pedersens hustru. 114)

Dom til Niels Hansen, foged på Lehnsskov, på hans husbonds vegne, over Egense bymænd. 115)

Onsdag den 1. september 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård

Vidner Jørgen Hansen, Nørregaard, Peder Andersen, Øster Skerninge, Anders Hansen Grå, Øster Skerninge, Anders Ebbesen, Ollerup, Niels Lauritsen, Ollerup, Niels Bonde, Egebjerg, Niels Mule, Egebjerg, Niels Pedersen, Egeskov

Stævningsmænd for Christen Thomasen, foged på Nielstrup, på velbårne Otte Høegs vegne, er Hans Lauritsen og Morten Rasmussen, begge Ollerup. De bekræftede ved ed efter loven, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Peder Simonsen i Ollerup til dom, og Marcus Hansen, Ollerup, til at stå til ansvar for retten.

Christen Thomasen beskyldte Marcus Hansen for at have høstet og bortkørt hvede fra et stykke jord, uden at have fået tilladelse hertil, og han krævede 1. afhøring af ham. 116)

Stævningsmænd for Niels Nielssen, Bobjerg er Hans Henriksen og Steffen Pedersen, begge Høje. De bekræftede på hans kongelige majestæt og lensmandens vegne, i går for 14 dage siden at have indkaldt alle kongens bønder i Egebjerg samt husmænd og pebersvende, navnlig Anders Hansen, pebersvend i Egebjerg, til at stå til ansvar og dom overfor retten. 117)

Hans Jørgensen og Niels Madsen, begge Kogtved, meddelte, at de i lørdags havde haft bud i Odense. Der blev ikke holdt landsting. 118)

Dommeren udvalgte for Niels Jørgensen på Skæbækgård på hans husbonds vegne følgende dannemænd Jens Sørensen, Rødme, Hans Pedersen (Egebjerg), Laurits Jensen, Rødme, Niels Mule, Egebjerg, (Frederik??) til at syne hans husbonds skove i Sunds herred. 119)

Dom til Christen Thomasen, foged på Nielstrup, på Otte Høegs vegne over Peder Simonsen i Ollerup. Dommeren dømte, at Peder Simonsens ejendom skulle overgå til hans husbond, og hans kongelige majestæt skulle henrette hans fingre. 120)

Søren Hansen i Egense meddelte, at den toft og have, han havde indhegnet, nu var lagt fri, og vil herefter være uindhegnet i henhold til dommen. Hans Nielsen i Egense bekræftede det samme for Jens Henriksen i Egense. Niels Hansen, foged på Lehnkov, bekræftede ligeså på Rasmus Lauritsen i Egenses vegne, og hermed havde de forsvaret sig overfor Peder Nielsen, foged på Hvidkilde. 121)

Stævningsmænd for Ernst Mortensen i Ollerup på hans kongelige majestæts vegne er Rasmus Madsen og Jep Ibsen, begge Ollerup. De bekræftede ved ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt alle Øster Skerninge mænd fra deres overgangsbræt og Laurits Andersen, Ullemose, Anders Eggertsen, Holm, Jørgen Hansen, Nørregaard, Christoffer Hansen, Holm, og alle Egense bymænd til at stå til ansvar og dom overfor retten, og i særdeleshed Jens Jensen i Øster Skerninge til at tage stilling til et tilbud. 122)

Samme stævningsmænd har samme dag for Mads Hansen, oldermand i Ollerup, indkaldt alle Egense og Øster Skerninge mænd til at stå til ansvar og dom overfor retten, og i særdeleshed Laurits Andersen, Ullemose, til at bevise sin ret til en hest, han har fået af Jens Jensen i Øster Skerninge. 123)

Samme stævningsmænd bekræftede også, for Ernst Mortensen, at have indkaldt Appelone, Peder Mortensens, i Stågerup til at stå til ansvar og dom overfor retten. 124)

Jens Jensen i Øster Skerninge beskyldte Laurits Andersen i Ullemose for, at han 14 dage efter sidste påske, skulle have taget en af hans heste fra hans stald, uden hans godkendelse. Laurits Andersen svarede, at så mange heste han end har, så er de alle hans egne, og han har ikke fået nogle af Jens Jensens heste. Og han henviste til vidner, som var til stede, da de blev enige om den omtalte hest: Mads Hansen, Skerningeballe, Hans Poulsen, Skerningeballe, Anders Grå i Skerninge, Hans Mortensen, Skerningeballe, Hans Pedersen, Skerninge, Jens Mortensen, Ullemose som Peder skomager, Skerningeballe tjener Niels Villadsen i Ollerup. 125)

Mads Hansen, oldermand i Ollerup, beskyldte Øster Skerninge sognemænd for, at de, imod al lov og ret, havde ladet deres fæ og kvæg komme ind i deres korn. Hertil svarede Laurits Andersen ved sin højeste ed, at hans kvæg ikke havde gjort dem nogen skade, og han havde heller ikke ladet sit kvæg komme ind i deres korn. Jørgen Hansen i Nørregård (og) Anders Grå i Skerninge svarede at hans kvæg ikke havde skadet dem. Peder Andersen samme sted, gentog hvad Anders Grå havde sagt. Peder Andersen fortalte endvidere, at hans kvæg gik sammen med de andres, og det var kommet gennem vangeledet. 126)

Mads Hansen, oldermand i Ollerup, krævede første (indkaldelse) til førnævnte Øster Skerninge mænd, som ikke havde afgivet deres forklaring, på hvorfor de havde ladet deres kvæg komme ind i kornet. Og dommeren indkaldte til tinget, alle dem, som endnu ikke havde afgivet forklaring. 127)

Ernst Mortensen i Ollerup tilbød på ridefogedens vegne Jens Jensen i Øster kerninge, at han kunne fæste den kirkejord, som hører til den gård, han bor i, og hvor Peder Jensen før boede. Jens Jensen svarede, at han ville fæste jorden, hvis ridefogeden gav sin tilladelse til det. 128)

Tingsvidne til Hans Poulsen i Tved på, at Niels Nielsen i Tved lovede at stille Hans Poulsen tilfreds med hensyn til tiltalen for at have taget eng og græs. 129)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, fremlagde på Oluf Vinter, Egeskovs vegne, en velbåren landsdommers indkaldelse af nogle vidner. Hans Villumsen, Egeskov svarede hertil, at Peder Nielsen ikke måtte forsvare en anden mands tjener, da dette var imod loven. Der til svarede Peder Nielsen, at han vil ?? ikun svare den gode mands tjener i de sager, som er hans ?? husbond imod, men ??? var overtalt???I???? til at hjælpe, da den gode mand og hans fuldmægtig ikke er så tæt på, at de kan svare. Han mener derfor ikke, det kan være imod loven. og ønsker at hans vidner må komme til forhør og fremlægge i retten, hvad stævningen lyder på, om det Oluf Andersen vidnede, hvordan det er med den sag, så den endelig kunne afsluttes. Dertil svarede Hans Villumsen. at han ønskede mægling i sagen af 4 uvildige mænd. 130)

Mads Pedersen i Trunderup, herredsfogeden, spurgte Oluf Winther i Kværndrup, om han ikke på Egeskov havde oplyst, at noget af Mads Hansens efterladte gods er forsvundet for ham, og at det alligevel kræves fra ham, og om han ikke ville tilbyde sig under kirkens band, og oplyse hvad kan skulle have haft og dog ikke fik. Hertil svarede Oluf Winter, at han ikke har fået eller mistet noget af Mads Hansens gods, uden hvad de er enige om. Det vil han sige under kirkens band. 131)

Niels Lauritsen i Ollerup lovede inden næste onsdag at ville betale Ollerupmændene, hvad han skylder, for det kvæg, de havde optaget. 132)

Anders Ebbesen i Ollerup tilbød at indløse sit kvæg, der var indtaget i Stågerup, hvad retten ... 133)

Onsdag 8. september 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, F. Folmersen

Vidner Niels Jensen, Dongshøjrup, Morten Pedersen, Hundtofte, Anders Hansen, Holmdrup, Peder Knudsen, Trunderup, Jens Hansen, Trunderup, Rasmus Ibsen, Skerninge, Jens Jørgensen, Kogtved, Anders Hansen, Kirkeby

NB: Da Jep Hansen i Egense gav tingsvidne til Laurits Hansen i Svendborg, var Anders Hansen i Holmdrupgård taget fra tinget.

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på hans egne og hans husbonds vegne er Rasmus Olsen i Kirkeby og Hans Jørgensen i Skovsbo. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Anders Hansen i Kirkeby til dom, Niels Pedersen i Dongshøjrup, Bodil Hans Madsens i Tved og hendes barn Sidsel Hansdatter med deres lavværger Morten Simonsen i Kirkeby og Hans Andersen i Slæbæk, til at stå til ansvar for retten. Endvidere Rasmus Hansen som bor hos Jørgen Nielsen i Sørup, Hans Nielsen Juull, Sørup, Hans Bertelsen, Sørup og store Hans Jørgensen, Sørup til at stå til ansvar for retten og modtage dom. 134)

Peder Nielsen anklagede Anders Hansen i Kirkeby for at skylde ham 6 daler fogedpenge og 2 rdl. for 4 skæpper byg, som han havde skaffet ham fra Svendborg, og Peder Nielsen forlangte at Anders Hansen nu betalte ellers forlangte han dom over ham. Anders Hansen svarede og erkendte gælden, og han tilbød at ville give varer derfor, og at gøre dette inden tre gange 5 dage fra denne dags dato. 135)

Endvidere krævede Peder Nielsen af Niels Pedersen, Dongshøjrup, Bodil Hans Madsens, Tved og hendes datter Sidsel Hansdatter, Morten Simonsen, Kirkeby og af Hans Andersen i Slæbæk 10 sletdaler, 10 sletdaler som de skylder ham. Herudover krævede han Morten Simonsen for 1 sletdaler og 12 skilling, som han skylder til dækning af hans udgifter og kost i forbindelse med den drabssag, han efter tingvidnes indhold havde undersøgt for dem, og han krævede bekræftelse på, at de ville godkende og betale, hvad der resterer. Han krævede 1. høring. 136)

Peder Nielsen krævede dom over Hans Nielsen Juul, Rasmus Hansen som bor hos Jørgen Nielsen og Hans Bertelsen, alle Sørup fordi de havde kørt noget havre og byg ind efter en fortegnelse, som deres sognepræst havde lavet, og som er læst og påskrevet. Peder Nielsen mener at de skal bevise, at de har tilbudt hans husbond eller hans fuldmægtig at tælle det, inden de har kørt det ind, da der ikke er længere til den gode mands hus, end de kunne have sendt bud til ham, hans mark og grund støder jo op til deres mark. Han krævede dem dømt, fordi de havde kørt deres korn fra agrene uden at lade hans husbonde få det at vide, og han mente derfor, de hver især skal give tidede til den gode mand eller fuldmægtig, og inden 6 uger levere ved en tolvmands ed, holde ham skadesløs, og han krævede dom. Sagen udsattes til i dag 14 dage. 137)

Peder Nielsen krævede 1. varsel til førnævnte Rasmus Hansen for omkostninger, som Mads Falck og Peder Nielsen på hans vegne har, i forbindelse med sagen om uenighed og tiltale. 138)

Dommeren udmeldte til Eiler Nielsen, Hvidkilde på hans husbonds vegne Hans Nielsen, Egense, Jep Pedersen, Sørup, Hans Christoffersen, Rødskebølle, Laurits Pedersen, Kogtved, til at syne velbårne Henrik Gyldenstiernes skove på Fyn, for hvor meget olden, der findes deri. 139)

Endvidere udvalgte dommeren til Peder Nielsen på Hvidkilde, på hans husbonds vegne: Niels Wulff i Brydegård, Jørgen Nielsen i Sørup, Rasmus Jensen i Skovsbogård, Anders Stigsen i Kirkeby, til at syne alle hans husbondss skove på Fyn for hvor meget olden der findes. 140)

Stævningsmænd for Laurits Andersen i Ullemose er Oluf Hansen, Skerningeballe og Mads Andersen i Ullemose. De bekræftede de ved deres ed i dag for 8 dage siden at have indkaldt Mads Hansen, Skerningeballe, Per Olsen, Skerningeballe, Anders Hansen, Skerninge, Hans Mortensen, Skerningeballe, Hans Poulsen, Skerningeballe, Hans Pedersen, Skerninge, som vidner og til at stå til ansvar overfor retten, og Jens Jensen i Skerninge til at svare på anklage og modtage dom til i dag om 14 dage og i dag om 5 uger. 141)

Stævningsmænd for Niels Christensen, borger og bykæmner i Svendborg på borgmester, råd og byens vegne, er Anders Terkelsen og Niels Hansen, borgere i Svendborg. De bekræftede ved deres ed i går for 8 dage siden at have indkaldt Hans Pedersen, smed i Tved, Hans Knudsen, Tved, Erik Eriksen, Tved, Christoffer Sørensen, Skovmøllen, Jesper Hansen, på Bjørnemose, Christen Rasmussen, samme sted, Søren Hellenes i Øverste Mølle, Jost Hansen, samme sted, Jep Rasmussen i Nederste Mølle, for at modtage dom og stå til ansvar overfor retten og bevise deres adkomst. 142)

Dom til Niels Christoffersen, Svendborg, på borgmester og råds vegne, i Svendborg, over ... (herefter 7-8 tomme linier) 143)

Morten Pedersen klagede over, at han sidste fredag, da han kørte fra Svendborg blev han undervejs forulempet og slået ned. Han fordrede 4 mænd fra tinget til at vurdere hans skader. Fra tinget udmeldtes:

Anders Hansen, Skerninge, Peder Mortensen, Høje, Hans Pedersen, samme sted, Christen Rasmussen, Bjørnemose, som kom til bage til tinget og oplyste, at han havde 3 slag på venstre øre, 1 blodigt slag i hovedet bagved samme øre, 1 blodigt slag på venstre hånd, og 1 blåt slag på højre arm.

Morten Pedersens klage lød på, at han i vognen blev slået i jorden, og da han kom ned af vognen, blev han igen slået til jorden. Endvidere var hans tørklæde med penge i samtidig forsvunden. Morten Pedersen gav Mads Pedersen i Rødskebølle, Peder Holsts søn og Ramus Jostesens svend den fulde skyld og lagde sag an mod dem, og han efterlyste en lovregel, som denne sag kan dømmes efter. 144)

Stævningsmænd for Hans Madsen, borger i Svendborg, på vegne velbårne Jørgen Mund og Niels Jørgensen i Svendborg, er Abraham Lauridsen og Hans Jørgensen Hamle i Vejstrup. De bekræftede med ed efter recessen, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Per Madsen Højgård i Trunderup og forbudt ham at give eller levere noget landgilde, før der er foretaget fordeling (likvidering) mellem kgl. majestæts kreditorer, da afdøde Hans Urne også har været indført (haft pant) i Anne Billes gods. 145)

Stævningsmænd for Børge Pedersen, borger i Svendborg, er Rasmus Henriksen og Jens Sørensen i Svendborg. De bekræftede ved ed, at de i dag for 14 dage siden, til i dag havde indkaldt Rasmus Knudsen i Albjerg til at møde her ved tinget, og i dag 8 dage indkaldt Karen Olufsdatter i Dongshøjrup, Peder Nielsen, samme sted, og Knud Bendsen i Tved til at vidne. Og Jens Jørgensen, Heldager, Hans Hansen, samme sted, Rasmus Olsen, Anne Andersdatter og Kirsten Andersdatter samme sted med deres lavværger. Maren Mortens samme sted med hendes lavværge til svare på afgivet vidnesudsagn om adkomst og at modtage dom. Og Niels Jensen i Dongshøjrup til at svare på afgivet vidnesudsagn. 146)

Landstingsrytterne Hans Lauritsen i Kogtvedgård og Niels Christensen i Kogtved meddelte, at de havde haft bud til landstinget i onsdags. Der var gode tidender. 147)

Niels Jensen i Dongshøjrup spurgte Børge Pedersen i Svendborg, hvem der er medarving til den dyne og det gods, som han kræver Maren Mortens i Heldager for. Herpå svarede Børge Pedersen, at han ikke mener at være pligtig til at svare på dette spørgsmål, men da han er indkaldt til værning, vil han svare. Han meddelte, at Rasmus Knudsen i Albjerg er medarving på hans kones vegne, Knud Bendsen i Tved, Karen Olufsdatter, Dongshøjrup, Hans Olsen og Peder Andersen i Oure er arvinger. 148)

Dommeren optog sagen mellem Børge Pedersen i Svendborg og Maren Mortens i Heldager til i dag 3 uger. 149)

Mads Pedersen i Kværndrup spurgte Peder Mortensen i Høje,, om han ikke afleverer sit landgildesmør i tønner ligesom kongens fæstere (tjenere) i Trunderup og Kværndrup. Hertil svarede Peder Mortensen i Høje, at han har boet i sin gård i 16 (?26) år, og haft soldater i 8 år, og afleverede da ikke noget landgilde, og han kendte ikke noget til nogen tønne. Mads Peersen spurgte endvidere, om Peder Mortensen ikke havde leveret landgildesmør, da han blev fri for soldaterhold, og om han ikke selv tog det smør med sig hjem, som han levnede, når han leverede smør. Og Peder Mortensen svarede, at han ikke havde behov for at smide det på gaden. 150)

Dom over Mads Pedersen, Trunderup på den ene side og Peder Mortensen i Høje på den anden side, som gik ud på at Ernst Mortensen i Ollerup dømte Peder Mortensen til at genanskaffe en tønne til at levere smør i, når han får mulighed for det,

da han ikke nægter, at have taget tønde og tiloversblivende smør med tilbage, når han har leveret smør. 151)

Tingsvidne til Laurits Hansen i Svendborg på, at Jep Hansen i Egense stod frem på tinget og vidnede, at han havde solgt Laurits Hansen et hellinet (rent hør, lærred) farvet skørt med 2 runde sorte snore på, som han fik for nogen gæld, og han har fuld ret hertil, uden at andre kan gøre krav gældende. Og Jep Hansen berettede, at det er det selv samme skørt, som Laurits Hansen har overdraget den mand i Kolding, og som han er uenig med. Jep Hansen og Laurits Hansen hermed stod til vedermålsting, hvad hermed er noteret. 152)

Onsdag den 15. september 1630

Dommer: Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere: Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård og F. Folmersen

Vidner: Peder Olufsen, Ollerup, Laurits Rasmussen, Hans Ibsen, Ollerup, Marcus Hansen, Ollerup, Laurits Andersen, Stågerup, Peder Mortensen, Kirkeby, Peder Jensen, Skerninge, Hans Pedersen, Skerninge, Søren Nielsen, Skerninge,

Dommeren udvalgte for Laurits Olsen i Ollerup følgende synsmænd til at syne og se de skove, som ligger under Nielstrup: Ernst Mortensen, Ollerup, Rasmus Hansen, Anders Ebbesen, Mads Jørgensen, Niels Mørck, alle Ollerup, 153)

Stævningsmænd for Hans Nielsen i Egense, på hans husbonds vegne, er Mads Persen i Skovsbo og Hans Lauritsen, samme sted. De bekræftede ved deres ed, i dag for 8 dage siden at have indkaldt unge Laurits Pederssen i Kogtved og Rasmus Jørgensen, samme sted, til dom og afhøring, samt Jep Hansen, Egense til vidne. 154)

Bekræftelse til Peder Madsen, på hans velbårne herskab Claus Daas vegne, på hvad nedennævnte synsmænd: Per Madsen, Oluf Andersen, Niels Ibsen, Jep Persen alle fra Kværndrup ... herefter ca. 6 tomme linier. 155)

Tingsvidne til Hans Nielsen i Egense, på hans husbonds vegne, på de vidnesbyrd han fik på tinge, nemlig Jens Sørensen i Hvide Mølle, som vidnede ved ed med oprakte fingre efter recessen, at han i går for 8 dage siden på Hvidkilde så, at Jep Hansen i Egense havde tiendekorn, blandkorn og havre, som var så slet og dårligt og ædt af kvæg, at det ikke kunne antages til tiendekorn. Jens Hieriksen, Egense vidnede det samme, Rasmus Hansen, Egense ligeledes, begge ved ed med oprakte fingre efter recessen. Dertil svarede Jep Hansen i Egense, at han ville levere noget andet fejlfrit korn, som han har avlet. 156)

Stævningsmænd for Hans Poulsen i Tved er Jørgen Hansen og Jørgen Knudsen i Tved. De bekræftede med deres ed, i dag for 8 dage siden at have indkaldt: Laurits Olsen i Tved, Hans Hansen og Maren Jensdatter samme sted med hendes lavvæрге, til at vidne og stå til ansvar overfor retten, og i dag for 14 dage siden til i dag at have indkaldt Rasmus - Kolding i Svendborg at svare på anklage. 157)

Stævningsmænd for Anders Grå i Øster Skerninge er Jep Hansen og Rasmus Persen i Egense. De bekræftede med deres ed, i går for 8 dage siden at have indkaldt Bertel Madsen i Egense til at modtage dom og stå til ansvar overfor retten. 158)

Samme stævningsmænd bekræftede også, på vegne Erik Rasmussen i Egense, i går for 8 dage siden, til i dag at have indkaldt Bertel Madsen, Knud Bertelsen og Mads Bertelsen, alle i Egense til at modtage dom og stå til ansvar overfor retten for, hvad de med rette kan beskyldes for. 159)

(Her står stævningsmænd, men må nok være): Tingsvidne til Hans Poulsen i Tved på, at han havde indkaldt efterfølgende til at vidne sandt og tilstå. Laurits Olsen i Tved kom frem og vidnede med sin ed ved oprakte fingre, at i sommer havde hans husbond sendt ham ud for at rive sammen på Hans smeds mål ved Dondse Høje der løber ned mod

Hundmaes engen, men da var høet fra Hans smeds forslet fjernet ved den venstre ende, og var revet ind på det næste mål vest for sammen med noget græs i små hove. Hans Hansen og Maren Jensdatter, begge fra Tved vidnede det samme. Herpå svarede Rasmus - Kolding, at en del af det, som præsten brugte, det brugte han samtidig med urette. 160)

Stævningsmænd for Tomas Henriksen, foged på Egeskov, er Hans Nielsen og Peder Jensen i Kværndrup. De bekræftede, i dag for 8 dage siden at have indkaldt Oluf Andersen Vinter til at modtage dom. 161)

Stævningsmænd for Mads Pedersen, Trunderup er Peder Hansen og Morten Eriksen i Bobjerg. De bekræftede, i dag for 8 dage siden at have indkaldt Peder Mortensen i Høje til at stå til ansvar overfor retten. 162)

Rasmus Andersen Kolding i Svendborg, udpegede Peder Mikkelsen og Anders Nielsen i Svendborg, og Hans Poulsen i Tved udpegede Rasmus Jostesen og Jørgen Jensen i Svendborg til forligsmænd, og gav dem fuldmagt til at forlige sig om al den uenighed der er imellem dem, både om høet og om jorden, og hvad de kommer frem til, vil de finde sig i. De skal mødes førstkommande lørdag, og førstkommande mandag skal de på Svendborg byting meddele deres afgørelse. 163)

Stævningsmænd for Peder Nielsen foged på Hvidkilde, på Hans Nielsens vegne, er Mads Persen og Hans Lauritsen i Skovsbo. De bekræftede, i dag for 8 dage siden at have indkaldt Jens Jørgensen i Heldager til at modtage dom. Han blev beskyldt for være nævnte Hans Nielsen 9 rdl. hovedstol skyldig for byg og malt, som han har fået hos ham, og som ikke er blevet betalt. Og eftersom Peder Nielsen tidligere har tiltalt ham herfor, og sagen da blev udsat, fordi Jens Jørgensen skulle betale Hans Nielsen den samme sum, men da dette ikke er sket, og han har heller ikke villet tale det mindste med ham herom. Og eftersom Jens Jørgensen her på tinge har anerkendt en del af den omtalte gæld og har indrømmet, at han har modtaget det men ikke har bevist, at han har betalt det. Han mener derfor han bør dømmes til at betale nævnte gæld inden 15 dage, eller frigøre sig med en 12 mands ed. Hvis ikke skal der gøres udlæg og registrering i hans bohave og gods, hvor det end findes, og således holde Hans Nielsen skadesløs i alle måder. Han krævede dom herfor. Derpå svarede Jens Jørgensen og nægtede at være Hans Nielsen noget skyldig, men mente, at han burde bevise med brev og segl eller en levende mands ord på, at han har fået noget af ham. Peder Nielsen svarede på Hans Nielsens vegne og begærede at Jens Jørgensen, at han skulle bekræfte sin benægtelse med ord med oprakte fingre, ellers mente han, at det ikke havde noget på sig, men at det var gjort som et forsøg på at befri sig for sin gæld. Hvilket han ikke mener at retten kan anerkende, og at det fremgår af loven. Og han kræver nu som før dom afsagt. 164)

Dommeren udvalgte til Niels Nielsen i Bobjerg, på lensmandens vegne, følgende synsmænd til at syne olden i kongens skove: Peder Hansen, Langkild, Anders Olsen, Tved, Hans Lauritsen, Høje, Hans smed, Tved, Jens Christensen, Høje, Hans Rasmussen, Tved, Jens Sørensen, Bobjerg, Anders Jørgensen, Holmdrup
De skal møde i skovene på mandag og tirsdag i den kommende uge, og aflægge beretning herom førstkommande onsdag. 165)

Ernst Mortensen i Ollerup tiltalte på menige Ollerup bymænds vegne Øster Skerninge sognemænd for imod deres vedtægt at have sluppet kvæget løs i deres ævre (græsmark).

Herpå svarede: Hans Raun i Skerninge, benægtede ved sin sjæl, at hans kvæg ikke var på den mark på den tid. Niels Nielsen, Skerninge svarede på samme måde. Christopher Hansen på Holm, at hans kvæg ikke kom i ævret, før tre dage efter det var opgivet Anders Eggertsen, samme sted, svarede det samme. Christoffer Hansen og Henrik Henriksen samme sted, svarede at hans kvæg ikke kom i ævret før det blev opgivet. Laurits Andersen, Ullemose afgav samme vidnesbyrd. Rasmus Nielsen, Skerninge, svarede, at hans kvæg ikke kom i ævret før lørdagen efter at 8 mænd havde slået i ævret.

Ernst Mortensen i Ollerup, på Ollerup bymænds vegne, trak anklagen mod mændene i Skerningeballe og Ullemose tilbage, da de ikke havde sluppet kvæg i ævret imod vedtægten. 166)

Laurits Andersen, Ullemose, og Rasmus Olsen, Skerninge, lovede på deres egne og deres naboers vegne, at de ville gøre broerne på Øster Skerninge sognegrund færdige til i dag om 14 dage. 167)

Rasmus Olsen, oldermand i Øster Skerninge, og Niels Nielsen samme sted, lovede at give Ollerup bymænd 3 sletdaler i bøde, fordi de havde sat kvæg i ævret imod deres vedtægt, og at betale bøden første søndag efter st. Michelis dag, og erklærede at så mange, som de har bylov sammen med, skal betale. 168)

Ernst Mortensen, Ollerup, begærede afhøring af Egensemændene, fordi de ikke havde gjort vejen på deres sognegrund færdig. Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, og Niels Hansen, foged på Lindskov, gik imod dette og mente, at deres husbonds bønder skulle være angivet ved navn, ellers var indkaldelsen ulovlig. Og dommeren erklærede denne indkaldelse ulovlig. 169)

Jørgen Pedersen, Rårud, gav Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, fuldmagt til at inddrive de penge, som hans afdøde sønner Peder og Mads Jørgensen havde til gode, og som han selv er arving til, og at gøre og lade som om han selv var til stede, og han afleverede et testamente, som i dag er læst og påskrevet på tinge. 170)

Tingsvidne til Ernst Mortensen, Ollerup, på at Peder Mortensen, Stågerup, stod frem i retten og bad Ernst Mortensen undskylde hans hustru for de ord, hun her på tinget i ophidsethed havde utalt, for hun kender ingen skeløjede. Og Ernst Mortensen frafaldt tiltalen. 171)

Stævningsmænd for Mads Jensen, Øster Skerninge, er Jacob Andersen og Jørgen Jensen, Øster Skerninge. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 14 dage siden havde indkaldt Jens Jensen i Øster Skerninge til at modtage et købstilbud med fuldmagt, og derpå give det tilbud, som han og hans fuldmægtig kan have. 172)

Tingvidne til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på hvad Mads Jensen, Øster Skerninge, erklærede på tinge. Da Peder Nielsen tidligere har forstrakt ham med en sum penge til hjælp, og han ikke har rede penge at betale med, så meddelte nævnte Mads Jensen, at han har overdraget Peder Nielsen alt, hvad han med rette kunne arve og få af ejendele og løsøre efter hans afdøde broder Peder Jensen, som boede og døde i Øster Skerninge. Han gav ham hertil fuldmagt til at gøre, hvad han fandt for godt. 173)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, tilbød Jens Jensen, Øster Skerninge, at de skulle overlade til dannemænd at forlige i sagen mellem dem, om hvad arv hans broder Mads Jensen tilkommer efter hans afdøde broder Peder Jensen, således at den langvarrige trætte og pengegæld kan blive bilagt. Dette indgik Jens Jensen på, og han begærede at hans broder Mads Jensen skulle fremlægge det skøde og anden adkomst, han måtte have til nogen ejendele i den gård i Skerninge, som Jens Jensen bor på, da hans fader har solgt samme gård for en rum tid siden. 174)

Stævningsmænd for Jens Jensen, Skerninge, er Mads Hansen og Laurits Hansen, begge Ollerup. De bekræftede med deres ed, at de i dag til om tre uger havde indkaldt Mads Jensen, Skerninge, til at modtage dom ved tinget. 175)

Tingsvidne til Hans Ovesen, Lunde, på, at Jens Christensen, Høje fremstod og erklærede, at nævnte Hans Ovesen er så vanfør, at han ikke kan tjene sin føde, men er nødt til at tigge sit brød hos gode folk Niels Hansen, Høje, Hans Pedersen, Lunde og Mads Jensen, Lunde. 176)

Jens Jensen, Skerninge krævede sin Bror Mads Jensen for nogle penge, han har tilgode efter en optegnelse. Mads Jensen svarede herpå og benægtede med sin højeste ed, at han skulle skyldte ham noget som helst. 177)

Rasmus Rasmussen, Øster Skerninge, tilbød forlig med Dederik Marioron, borger i Svendborg, og Hans Madsen, samme sted. Anklagen blev derfor trukket tilbage for den del, der indtil videre er i indkaldelsen. 178)

Erik Rasmussen, Egense, fik af dommeren udpeget Hans Nielsen og Jens Hieriksen, begge Egense, til at være til stede, når han får noget gods leveret fra Bertel Madsen, Egense. 179)

Peder Jensen tilbød forlig med Niels Juull i Stågerup. Herefter ca. 1/3 side ubeskrevet. 180)

Onsdag den 22. september 1630

Dommer: Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere: Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, F. Folmersen

Vidner: Anders Marqvardsen, Holmdrup, Laurits Andersen, Ullemose, Peder Hansen Findsen, Skårup, Bertel Madsen, Banketoft, Frands Hansen, Åby, Ernst Mortensen, Ollerup, Hans Pedersen, Øster Skerninge, Laurits Henriksen, Egense

Stævningsmænd for Laurits Andersen, Ullemose, er Oluf Hansen, Skerningeballe og Mads Andersen, Ullemose. De bekræftede med deres ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Niels Villadsen, Ollerup og Jens Sørensen, Kogtved, til at afgive vidnesbyrd og stå til ansvar overfor retten. Og Jens Jensen, Øster Skerninge til at svare på vidnesudsagn. 181)

Tingsvidne til Peder Hansen Findsen, Skårup og til Niels Pedersen, Skårup, på at Peder Findsen erklærede, at da han havde fået dom over nævnte Niels Pedersen, for at han skulle forlade den bolig, han bor i. Men Peder Findsen har nu på grund af godtfolks forbøn og Niels Pedersens alder, givet Niels Pedersen tilladelse til at nævnte Niels Pedersen, de efterfølgende 2 år fra St. Michelisdag at regne, må blive i nævnte bolig mod at betale den sædvanlige årlige afgift, og når de 2 år er gået, må Niels Pedersen forpligte sig til at forlade huset uden nogen forhalingstrætte eller anmodning og uden nogen omkostninger for Peder Nielsen. Nævnte Niels Pedersen lovede, at hvad Peder Findsen havde tiltalt ham for at være ham skyldig, ville han give han et ungt tødt øg for. Og hermed er Peder Findsen betalt, hvad Niels Pedersen er ham skyldig til i dag. Niels Pedersen lovede at levere Peder Findsen øget i morgen. 182)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på hans og Jørgen Pedersen, Råruds vegne er Niels Villadsen og Hans (eller Niels) Jensen, begge Ollerup. De bekræftede med deres ed, i mandags for 8 dage siden at indkaldt Poul Pedersen, skræder i Trunderup hos Niels skræder samme sted. Ligeledes indkaldt ham hos Hans Knudsen i Kværndrup til i dag angående en idømt bøde, som han skal betale, fordi han ikke hindrede og

anholdt Christoffer Jensen i Bobbjerg, da han dræbte og slog Jørgen Pedersens søn i Rårud ihjel. 183)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, er Peder Rasmussen i Strandhusene og Jørgen Mikkelsen, Egebjerg. De bekræftede med deres ed, at de i lørdags for 6 uger siden var på Fynbo Landsting og derfra indkaldte Poul Pedersen i Trunderup, som var i ledtog med Peder Jørgensens drabsmand i Rårud, til at modtage dom for hvad han med rette kan beskyldes for, og angav ham for at have været i ledtog med Christoffer Jensen, Bobbjerg, som stak Peder Jørgensen i Rårud ihjel, og at han da ikke handlede efter kongl. majestæts lov, dateret København Slot den 22. maj 1620, om at forhindre manddræber, eller forfor straffes med udlæg og vurdering. 184)

Stævningsmænd for Mads Pedersen, Trunderup, er Laurits Hansen og Knud Nielsen, begge Kværndrup. De bekræftede med deres ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt alle Guldvedmænd, Trunderupmænd, Kværndrupmænd, husmænd og pebersvende til at stå til ansvar overfor retten, og i særdeleshed Niels Hansen, Egeskov, som hører under Fjellebro. 185)

Peder Rasmussen, foged på Vejstrup, tog til genmæle mod den anklage Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, i dag for 14 dage siden rettede mod Rasmus Hansen, Sørup, angående hans tiendekorn, og derfor Peder Nielsen, står fast ved at Rasmus Hansen ikke har givet tiende, som han burde gøre, så tilbød han at lade Rasmus Hansens kornlod vurdere efter recessen, for den dag kornet blev talt på Sørup mark, var Rasmus Hansen kaldt til sin husbond og kunne derfor ikke være til stede, og da der siden kom regn og rusk, var han på grund af vejret nødt til at køre kornet i hus, og han har siden været på Hvidkilde med det tiendekorn, som han skulle give i tiende det år, men han fik det ikke antaget. Han mener derfor, han skal frifindes for denne anklage, og velb. Falck bør tage imod tienden. Peder Nielsen svarede hertil, at der skal gives lovlig kald og varsel før noget kan indskrives i tingbogen og slettes derfra, og dette svar var ikke varslet af stævningsmænd. 186)

Laurits Andersen, Ullemose, ønskede at føre nogle vidner angående en hest, som han tidligere her på tinget har påberåbt sig. Herpå svarede Ernst Mortensen, Ollerup, at Jens Jensen, Øster Skerninge i dag for tre uger siden sigtede Laurits Andersen i Ullemose for at have taget en sort hest, og at Laurits Andersen ikke havde nægtet det, hvorfor han mener, Laurits Andersen må have lov til at vise sin uskyldighed efter loven ... (1/3 side tom). 187)

Og efter at Laurits Andersen havde henvist til den dag, Jens Jensen skal have anklaget ham, mener herredsfogeden, ikke at Laurits Hansen kunne nægtes at føre sit vidne. 188)

Tingsvidne til Laurits Andersen, Ullemose på, at han havde bedt efterfølgende vidner om at vidne og udtale sandheden om en hest. Mads Hansen, Skerningeballe stod da frem og vidnede med ed ved oprakte fingre efter recessen, at han nogen tid før sidste påske var på Ullemose. Samtidig var Hans Pedersen i Øster Skerninge der og frasagde sig det værgemål, som han havde for Hans Mortensen, Skerningeballe, og som Niels Villadsen, Ollerup, igen påtog sig. Da kom Jens Jensen i Øster Skerninge også dertil, og han ønskede at købe en hest af nævnte Hans Mortensen og Hans Wilmer. Nævnte Mads Hansen og Hans Mortensen solgte da hesten til Jens Jensen for 4 slet daler, men Jens Jensen havde ingen penge at betale for hesten med, og de ville ikke lade ham skyldes for den. Jens Jensen bad da Laurits Andersen i Ullemose, om han ville kautionere for pengene. Laurits Andersen sagde, at skulle han lægge pengene ud anden påskedag, så ville han have hesten indtil den dag, og dersom Jens Jensen ikke betalte pengene til tiden, da skulle Laurits Andersen have hesten i stedet for pengene. De blev enige herom og der blev drukket lidkøb.

Anders Hansen Grå, Øster Skerninge vidnede på samme måde. Hans Poulsen, Skerningeballe vidnede som nævnte Mads Hansen havde vidnet. Også Peder Olsen, Skerningeballe vidnede

som Mads Hansen havde vidnet. Niels Villadsen i Ollerup vidnede det samme. Jens Jørgensen i Kogtved samme. (som nu ???) Hans Mortensen (det må det være) vidnede at han krævede de halve penge 2 slet daler af Jens Jensen, som bad ham om at få dem fra Laurits Andersen, fordi det var efter påske, og han havde hesten. Niels Villadsen, Ollerup vidnede at nævnte Hans Mortensen med hans samtykke fik 2 slet daler af Laurits Andersen for den nævnte hest. Alle vidnede ved ed med oprakte fingre efter recessen. Hertil svarede Jens Jensen, og benægtede med sin højeste ed, på sjæl og salighed, at han ikke havde givet Laurits Andersen lov til at tage hesten. 189)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, spurgte Jens Jensen, Øster Skerninge, om hans broder Peder Jensen ikke tidligere havde købt hesten og betalt den med 2 rdl. Og han ønskede at de 8 mænd med deres ed skulle bekræfte, at de hørte Jens Jensen bekræfte dette på tinge. Laurits Andersen, Ullemose, Hans Pedersen, Skerninge, Bertel Madsen, Egense, Laurits Henriksen, Egense, Ernst Mortensen, bekræftede, at de hørte Jens Jensen sige dette. 190)

Stævningsmænd for Hans Nielsen, Egense, på hans husbonds vegne og Peder Nielsen, foged på Hvidkilde på hans husbonds vegne, og Rasmus Hansen, Egense, på hans husbonds vegne, er Hans Mikkelsen, Skovsbo og Hans Mortensen, Egense. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden ved Lindskov port havde indkaldt velb. Hans Kaas og hans børn: Jørgen Kaas, Niels Kaas, Erik Kaas og jomfru Sofie Kaas med deres lavværger til at svare på en klage og sammen med 8 udvalgte mænd den først-kommende mandag at møde på åstedet ved Rasmus Rasmussen og Jep Rasmussen hustofte, og der finde ud af, om det er den rigtige tofte, deres gård ligger på, hvad der tidligere her på tinge har været en trætte om. Samtidig skal der foretages syn på Egense gade, og det skal oplyses, hvor der er ulovlige huse og gærder. Og til i dag om 14 dage at høre på afgørelsen, I lige måde indkaldes til at møde på samme tider og steder de menige mænd, som bor i Egense by samt de 4 mænd som bor i Banketoft. 191)

Dommeren udpegede for Hans Nielsen, Egense, Peder Nielsen, foged på Hvidkilde og Rasmus Rasmussen, Egense, på deres husbønders vegne) følgende synsmænd:
Hans Lauritsen, Kogtvedgård, Søren Lauritsen, Heldager, Niels Madsen, Peder Madsen, Heldager, og Hans Christensen, samme sted, Rasmus , samme sted,
Jens Tygesen, Sørup , Jørgen , Hans Juull, samme sted, Broder Bonde.
... herefter ca. 1/2 blank side.

De før nævnte stævningsmænd bekræftede også at have indkaldt Peder Nielsen, foged Hvidkilde, Jens Hiriksen, Peder Rasmussen, Egense, Søren Hansen, Mads Bertelsen, Rasmus Lauritsen, Laurits Jostesen, Per Hansen, Rasmus Rasmussen, alle fra Egense til ved afhøring at stå til ansvar for retten. 192)

Hans Nielsen, Egense, Peder Nielsen, og nævnte Rasmus Hansen, på deres husbønders vegne, klagede over de huse og gærder, som ulovligt findes på Egense gade. 193)

Stævningsmænd for Niels Hansen, Lindskov, på hans husbond velb. Hans Kaases vegne, er Mads Pedersen og Erik Rasmussen, begge Egense. De bekræftede med ed, i går for 8 dage siden at have indkaldt Jens i Egense, Rasmus Rasmussen, Jep Rasmussen, Per Hansen til afhøring og dom. 194)

Samme stævningsmænd bekræftede og at de samme dag havde indkaldt Morten Jensen, Egense, Mads Bertelsen, Oluf Bonde, Per Rasmussen smed, Hans Nielsen, Jørgen væver, Peder Rasmussen, Laurits Jostesen, Poul skomager, Søren Hansen, Per Jensen, Jep Hansen, Niels Jørgensen, Knud Bertelsen, Bertel Madsen, Anders Hansen, Rasmus Lauritsen, alle fra Egense, Søren møller, Skerninge, Jørgen Hansen, Skerningballe, Rasmus Nielsen samme sted, Niels smed, Skovsbo til afhøring og dom. 195)

Hans Nielsens stævningsmænd bekræftede også på Hans Nielsens husbonds vegne at have indkaldt Anders Rasmussen, Rødskebølle, Rasmus Hansen, store Hans Rasmussen, Sørup, Peder Tomasen, Mads Tygesen, Rasmus Mortensen, Jørgen Krogelund, alle fra Sørup til afhøring, og beskyldte dem for ikke at have brugt hans husbonds mølle, og mener de dermed handlet imod kongl. majestæts ordre og hans husbonds seddel, som er læst og forkyndet i Egense kirke, og han krævede dem indkaldt til første ting. 196)

Samme stævningsmænd bekræftede også på Jens Sørensen i Hvide Mølles vegne at have indkaldt Ejler Nielsen, foged på Hvidkilde, Rasmus Hansen i Mosegård, Sørup, Peder Christiansen Bruun, under velb. Henrik Gyldenstjerne til i dag, for at bevidne, hvilke skældsord han har talt om, og Jens Sørensen og Rasmus Hansen i Sørup til i dag om 8 dage, om 14 dage og om 3 uger, til at vidne, modtage dom og stå til ansvar overfor retten. 197)

Dom i sagen mellem Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på den ene side og Poul Pedersen, Trunderup på den anden side. Dommeren dømte Poul Pedersen til at betale sine bøder inden tre gange fem dage eller eller få gjort udlæg, den aflagte ed gælder stadig. 198)

Stævningsmænd for Søren Hansen, Egense er Mads Pedersen og Hans Poulsen, begge fra Egense. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden indkaldte Poul Nielsen og Rasmus Hansen begge i Egense til afhøring. 199)

Samme stævningsmænd bekræftede også at have indkaldt lille Hans Nielsen, Egense Søren Hansen, Rasmus Lauritsen, Laurits Henriksen, til dom og afhøring. 200)

Dom i sagen mellem Frands Hansen, Åby, fuldmægtig for Jørgen Hansen og Hans Hansen, begge Holmdrup, på den ene side og Anders Marqvardsen på den anden. Da nævnte Jørgen Hansen og Hans Hansen har den største og nærmeste part i gården, dømte dommeren dem til at give nævnte Anders Mortensen hans tilgodehavende i de samlede anparter i samme gård. 201)

Onsdag den 5. oktober

Dommer: Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere: Jens Sørensen, Rudme, Niels Jørgensen, Slæbækgård

Vidner: Niels Pedersen, Kværndrup, Rasmus Poulsen, Kværndrup, Hans Lauritsen, Høje, Jens Christensen, Høje, Mads Jensen, Lunde, Jep Persen, Lunde, Niels Ibsen, Kværndrup, Søren Rasmussen, Skerninge, Niels Mule, Egebjerg, Peder Andersen, Skerninge

Stævningsmænd for Mads Nielsen, Øster Skerninge, på vegne Laurits Pedersen, Vårø på Tåsinge, er Mads Rasmussen og Laurits Madsen, begge fra Egeskov. De bekræftede med deres ed ved oprakte fingre, at de i dag for 4 uger siden havde indkaldt Rasmus Sørensen i Falde fra hans trappesten til i dag til at modtage dom og bekræftelse af retlighed. 202)

Stævningsmænd for Jens Nielsen, Espe og Niels Esper. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 14 dage siden til i dag at have indkaldt Niels Persen, Kværndrup. til dom, og at stå til ansvar overfor retten, for hvad han kan beskyldes for. 203)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde på hans husbond velb. Falck Gøes vegne, er Niels Rasmussen og Hans Jensen, begge Rødskebølle. De bekræftede med deres ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Jep Hedegård i Kirkeby Anders Hansen, Kirkeby, Morten Simonsen, Kirkeby, Knud Jørgensen, Jep Madsen, Kirkeby, Rasmus Gregersen,

Kirkeby, til afhøring. De anklages for, at de ikke har holdt det løfte, de gav den 3. maj dette år, hvilket løfte i dag på tinge blev læst og påskrevet. I dag krævedes dom og første afhøring. 204)

Samme stævningsmænd bekræftede også at de samme dag til i dag havde indkaldt Hans Bertelsen, Sørup, til at svare på en beskyldning. Endvidere bekræftedes at de havde med 14 dage, 3 uger og 4 ugers varsel indkaldt nævnte Hans Bertelsen til at afgive vidnesbyrd og stå til ansvar overfor retten, Ligeledes Jørgen Nielsen og Rasmus Nielsen, begge kirkeværger ved Sørup kirke, til førnævnte tid at møde og afgive vidneudsagn. 205)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, gav udsættelse af sagen mod Hans Bertelsen til næste onsdag mod at han inden den tid ville betale hans husbond. 206)

Stævningsmænd for Peder Olufsen, Trunderup er Rasmus Lauritsen og Niels Hansen, begge Trunderup. De bekræftede med deres ed, at de i går for 14 dage siden til i dag havde indkaldt Rasmus Knudsen Fynbo i Kværndrup til afhøring. 207)

Stævningsmænd for Niels Nielsen i Bobjerg på kong. majestæts og lensmandens vegne, er Hans Hieriksen, Høje og Morten Nielsen, Bobjerg. De bekræftede med deres ed til i dag at have indkaldt Per Persen, Kværndrup til dom. Rasmus Lauritsen, Egebjerg til dom, synsmændsafgørelse og udvisning til i dag, i dag 14 dagem 3 uger og 4 uger. 208)

Niels Nielsen, Bobjerg, på kong. majestæts og lensmandens vegne, anklagede Peder Persen i Kværndrup for imod ridefogedens vilje og tilladelse at have dyrket den jord, der hørte til afdøde Niels Pedersens gård i Kværndrup. Per Pedersen svarede, at når han fik fuldkommen skøde på gården, skulle han også nok betale for husbondhold. 209)

Dom til fordel for Niels Nielsen, Bobjerg, på kong. majestæt og lensmandens vegne, fordi Rasmus Lauritsen, Egebjerg, har forsømt sin gård og ikke givet sin landgilde til tiden, dømte dommeren ham fra sin gårds fæste. 210)

Stævningsmænd for Niels Hansen, foged på Lindskov på hans husbonds vegne, er Erik Rasmussen og Mads Pedersen, begge Egense. De bekræftede med deres ed, at de i går for 3 uger siden til i dag indkaldte Niels Nielsen i Vester Skerninge til dom og hvad han kan beskyldes for. 211)

Stævningsmænd for Jørgen Nielsen, Slæbæk, er Anders Jørgensen og Knud Hansen, begge Slæbæk. De bekræftede med deres ed, at de i går for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Hans Knudsen, Sørup dom og til at stå til ansvar overfor retten for hvad han kan beskyldes for. 212)

Samme stævningsmænd bekræftede også på Mads Nielsen, Råruds vegne at have indkaldt Mikkell Rasmussen i Jernskov til afhøring. 213)

Jørgen Nielsen, Slæbæk og Mads Nielsen, Rårud gav Niels Poulsen, Rårud fuldmagt til at føre deres sager ved herredsting og alle andre steder, ligesom de personlig var til stede. 214)

Hans Nielsen, Egense begærede, på sin husbonds vegne, tredje høring af Jep Hansen, Egense, fordi han ikke afgivet en part af hans forårskorntiende i rette tid, som han burde efter det tingsvidende som i dag blev læst og påskrevet på tinge. Hertil svarede Jep Hansen, Egense, at han havde kornet med til tinge, det er synet og set af Hans Persen, (?Peder Hansen) og Hans Persen, begge Egebjerg, Jens Tygesen og Hans Nielsen, begge Sørup. De berettede, at de så 4 kærver blandkorn og 6 kærver havre, og det var ulasteligt, idet kornet er fra i år, og Jep Hansen berettede, at det er det samme korn, som han har været ved Hvidkilde med og villet aflevere. 215)

Niels Hansen, Egense krævede anden høring af Rasmus Rasmussen og Jep Rasmussen begge Egense, fordi de ikke har afstået deres haver efter indholdet af herredsfogedens dom. Hertil svarede Rasmus Rasmussen på egne vegne og Hans Nielsen, Egense efter skriftlig fuldmagt på Jep Rasmussens vegne, at de i dag på grundlag af dannemænds undersøgelse havde bevis for at Rasmus Rasmussens og Jep Rasmussens tofter er hustofter, ifølge den nævnte undersøgelse. Endvidere meddelte Hans Nielsen, at Peder Hansens tofte og have udlagt rigtig. På grundlag heraf bør de frikendes. Og hvis denne sag skal fortsættes, kræver deres husbønder lovligt stævning herfor. 216)

Tingsvidne til Niels Jørgensen, Slæbækgård, på hans husbonds vegne, fra følgende dannemænd, som er: Laurits Jensen, Rødme, Hans Persen, Egebjerg, Niels Mule, Egebjerg, Hans Brun, Egebjerg. De meddelte, at de havde været på alle landsdommerens skove her i Sunds Herred, og undersøgt hvad olden der er. De meddelte, at der er på Slæbæk skov 200 svin, Jep Hedegårds skov 100 svin, Niels Jørgensens skov i Slæbækgård 100 svins olden, Hans Persen, Egebjerg 12 svin. 217)

Dommeren optog sagen mellem Peder Nielsen, foged på Hvidkilde på hans ladefogeds vegne samme sted, på den ene og Jens Jørgensen, Heldager på den anden side, til næstkommende onsdag. 218)

Tingsvidne til Jens Sørensen, Hvide Mølle, på hvad Rasmus Hansen, Sørup, velb. Henrik Gyldenstjernes bonde, meddelte, at han ikke har set eller ved andet om nævnte Jens Sørensen end al ære og godt i alle måder. 219)

Dom i sagen mellem Niels Poulsen, Rårud, fuldmægtig for Jørgen Nielsen, Sørup, på den ene side og Hans Knudsen, Sørup på den anden side. Dommeren dømte ham til at betale 3 rdl. inden femten dage fra denne dags dato. 220)

Tingsvidne til Hans Nielsen i ?? på at hans fader Niels Hansen Brun i Egebjerg gjorde nævnte søn ægte, som han udenfor ægteskab har fået med Mette Andersdatter, til at være i køn og kuld med hans andre ægte børn. 221)

Tingsvidne til unge Laurits Pedersen, Kogtved, på at Mads Tygesen i Sørup meddelte, at han havde fuld ret til det græs, som han havde overladt ham i sommer, og at han fik et par hjul af ham for det. 222)

Jens Tygesen, Sørup enedes med Peder Galt, så der var ingen anklage. 223)

Tingsvidne til Laurits Olsen, Ollerup, på hans velb. husbond Ottos vegne, fra følgende synsmænd: Niels Mørck, Ollerup, Mads Jørgensen og Ernst Mortensen, Anders Ebbesen, Ollerup.

De meddelte, at da de af tinget var udnævnt som synsmænd, havde de været i nævnte Otto Høegs skove og undersøgt, hvad olden der i år er. Hemmedrup løkker ansat til 35 svins olden, Nielstrupgårds enemærke 212 svin, Skovmarken 45 svin, Ortetorn med møllerens løkker 25 svin. Endvidere havde de været på velb. Otto Køegs bønders skovparter: Simon Hansen, Dongshøjrups skovpart 11 svins olden, Ollerup Kohave, Marqvar Hansens stykke, 3 svin, Jens Andersen, 3 svin, Hans Alsing, 3 svin, Laurits Rasmussen, 3 svin, Niels Hansen, 3 svin, Morten Hansen, 3 svin, Mads Hansen, 3 svin, Mads Jørgensen, 6 svin, Jørgen Hansen, 4 svin, Jens Jespersen, 6 svin, Peder Hoffmand, 5 svin, Anders Ebbesen, 5 svin, Hans Ibsen, 5 svin, i Skovmarken Jens Jespersen, 1 svin, Niels Hansen, 1 svin, Hans Alsing, 2 svin, Per Hoffmand, 1 svin, Anders Ebbesen, 2 svin, Hans Ibsen, 4 svin, Mads Jørgensen, 2 svin, Laurits Rasmussen, 1 svin, Morten Hansen, 1 svin, Mads Hansen, 2 svin, Jens Bentsen, 1 svin.

Endvidere meddelte de, at de havde synet Niels Toftemands gård i Ollerup, Jens Hansens gård i Stågerup, Rasmus Nielsens og Jens Hansens gårde i Sørup. Der var ingen olden på deres skovparter, da det er egeskov.

Endvidere havde de, Niels Mørk undtaget, synet følgende mænds skovparter i Ollerup: begge Ollerup Kohaver: Peder Olsen, 5 svin, Rasmus Hansen, 5 svin, Ditlev Iversen, til begge gårde 7 svins olden, Rasmus Jensen, 2 svins olden, Ernst Mortensen, 5 svins olden, Niels Mørck, 5 svins olden. 224)

Onsdag den 13. oktober 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Sæbækgård, F. Folmersen

Vidner Rasmus Sørensen, Falde, Bertel Madsen, Egense, Laurits Olufsen, Ollerup, Niels Pedersen, Kværndrup, Niels Jørgensen, Egense, Anders Hansen, Kirkeby, Peder Hansen, Hundtofte, Christoffer Hansen, Holm, Rasmus Hansen, Sørup

Tingsvidne til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på at Jens Jørgensen, Heldager, meddelte at have købt 6 skæpper byg af Hans Nielsen, ladefoged på Hvidkilde, og derpå betalt 3 mark. Og hvad han har fået varer for, vil han betale for. Dommeren spurgte Jens Jørgensen, om han havde bevis eller vidner på, at han har betalt Hans Nielsen, og om han for retten tilkendegive at han indrømmer at have fået det nævnte korn af Hans Nielsen. Hertil svarede Jens Jørgensen, at han ikke havde bevis eller vidner at fremføre. 225)

Dom til fordel for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på Hans Nielsen på Hvidkildes vegne. 1/3 side blank. 226)

Stævningsmænd for Rasmus Sørensen på Falde er Søren Sørensen og Hans Madsen, begge Kværndrup. De bekræftede med deres ed efter recessen, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Morten Madsen i Trunderup. Maren Rasmus Hansens, Trunderup, med hendes lavværg. Og Rasmus Hansens børn, Jørgen Rasmussen, Hans Rasmussen, Dorrette Rasmusdatter med deres andre søskende og deres lavværg til næste onsdag for at høre på 8 synsmænds afsigelse, og næste tirsdag til besigtigelse at møde på åstederne, som er deres gårde. 227)

Dommeren udpegede til Rasmus Sørensen, på Jørgen Scheels vegne, Peder Knudsen, Trunderup, Niels Pedersen, Trunderup, Jens Hansen, Peder Jensen, Hans Pedersen, Jørgen Rasmussen, Knud Madsen og Peder Madsen alle fra Trunderup til at komme til Morten Madsens gård i Trunderup, og på velb. Frands Lykkes vegne, til den gård, hvor Rasmus Hansen boede. 228)

Stævningsmænd for Jep Mikkelsen, Hvide Mølle, er Laurits Madsen og Rasmus Nielsen, begge Skovsbo. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Rasmus Nielsen, Skerninge og Mikkel Rasmussen, Ollerup, til dom og til at stå til ansvar overfor retten. De anklagede Rasmus Nielsen for 5 rdl. for en hest, som han havde købt af Jep Mikkelsen, og Mikkel Rasmussen for 15 mark, som han havde kautioneret for afdøde Morten Hansen i Ollerup. 229)

Tingsvidne på at Jep Mikkelsen, Hvide Mølle betroede Hans Nielsen og Rasmus Rasmussen, begge Egense, og Rasmus Nielsen i Skerninge betroede Anders Grå og Hans Hansen Ravn, begge Skerninge til at have fuldmagt til at mægle og forlige den uenighed, der er imellem

dem, og hvad de afgør, vil de rette sig efter. De skal mødes på Skerninge kirkegård førstkommande søndag efter middag. Næstkommende onsdag 230)

Tingsvidne til Niels Nielsen, Bobjerg, på lensmandens vegne, på hvad Peder Hansen, Langkilde, Hans smed og Hans Laursen, Høje, Hans Rasmussen, Høje, Jens Sørensen, Bobjerg, Anders Jørgensen, Holmdrup, Anders Olsen, Høje meddelte, da de var udpeget af tinget til at syne, hvor meget olden, der findes på kong. majestæts skove i Sunds Herred. De har synet Ørkilds Fangs skove ved Svendborg for 650 svins olden. Kongens part af Tved skov, som 12 mand har parter i. Hver mands part havde 16 svin. Kongens skov i Heldager Hestehave, 200 svin. 4 af kongens bønder i Heldager skove, havde hver 8 svin. Kongens 6 parter i Høje skov 200 svin. 231)

Tingsvidne til Hans Hieriksen, Høje, på at Peder Hansen, Langkild, Rasmus Mortensen, Høje, Jens Sørensen, Bobjerg og Jens Christensen, Høje, fortalte, at han er så fattig, at han ikke har noget at betale kongeskat med. 232)

Dom tilfordel for Poul Lauritsen, Svindinge, på hans husbond Henning Valkendorfs vegne. Lunde mænd dømtes til at betale deres restancer inden tre gange fem dage, da der ellers vil blive gjort udlæg og vurdering, og at kravene og anklagerne efter gode mænds jordebog står ved magt. 233)
1/3 side blank.

Stævningsmænd for Ernst Mortensen, Ollerup, er Jep Ibsen og Rasmus Madsen, begge Ollerup. De bekræftede, at de i dag for 8 dage siden havvde indkaldt alle Øster Skerninge sognemænd, så mange som pløjer og sår sammen, på grund af en klage over en vej, som går vest ud af Skerninge langs med åen, at den ikke er så lovlig, som den skal være. Der skal udpeges 8 mænd til at syne vejen, for at erfare om vejen er i en sådan stand at man sommer og vinter uden fare kan benytte den. De skal førstkommande tirsdag møde på åstederne. 234)

Dommeren udpegede for Ernst Mortensen, følgende til at syne vejen:
Rasmus Lauritsen, Stågerup, Hans Ibsen, Ollerup, Marqvar Christoffersen, Anders Ebbesen, Hans Andersen, Jørgen Rasmussen, Laurits Andersen. 235)

De samme stævningsmænd bekræftede også på hr. Maltis vegne, at de samme dag havde indkaldt Jens Jensen, Skerninge til at få dom, og Rasmus Olsen, Skerninge til afhøring. 236)

Dom til fordel for Ernst Mortensen, Ollerup, på hr. Malti Jonassen, Skerninges vegne, over Jens Jensen, Skerninge, som dømtes til inden 3 gange fem dage at betale for 7 skp. byg samt 2 rdl. 237)

Peder Madsen, Albjerg efterlyste 7 stk. svin, som hvis nogen så dem, var mærkede: 1 svin med sort bælte og stævnet på venstre øre, de 6 unge mærket i højre øre og med et skår nederst på det venstre. 238)

De før nævnte stævningsmænd bekræftede også, at de samme dag havde indkaldt Peder Mortensen, Stågerup til afhøring om hans ret til noget korn, som han skal have taget fra kongens grundstykke i Øster Skerninge mark. 239)

Tingsvidne til Jens Lauritsen, som tjener Peder Hansen, Hemmedrup, på at Jens Jensen, som tjener i Ollerup, stod frem for tinge og erklærede sin søn Laurits Jensen ægte, en søn som han uden ægteskab har fået med Maren Lauritsdatter, et barn som er født i Sørup. Barnet skal herefter regnes for ægte og ærlig i lov og tov og det skal efter hans død arve 6 sletdaler. Til gengæld erklærede Jens Lauritsen på sin søsters vegne, at nævnte Jens Jensen herefter er frit stillet, og kan gifte sig, hvor han har lyst til, da

hans søster ikke mere har noget krav på ham. På samme måde tilbød Jens Jensen at nævnte Maren Lauritsdatter frit kunne indgå ægteskab. 240)

Stævningsmænd for Jørgen Rasmussen, Ollerup, er Niels Villadsen og Hans Nielsen, begge Ollerup. De bekræftede i dag for 8 dage siden at have indkaldt Peder Jacobsen til forhør. 241)

Stævningsmænd for Hans Ravn, Skerninge, er Hans Hansen og Laurits Andersen, Skerninge. De bekræftede, at de i dag for 8 dage siden har indkaldt Anders Rasmussen, Skerninge, Rasmus Nielsen, Koksgård, Skerninge, Rasmus Olufsen, Jørgen Nørregård til forhør. 242)

Rasmus Christen Nielsen, Christen Nielsen og Jep Nielsen på Skarø tilbød forlig med Jørgen Nørregård, der blev så ingen anklage og de blev fri for at møde i dag. 243)

Niels Jensen, Dongshøjrup på Maren Mortens vegne, betroede Hans Rasmussen og Anders Olsen, begge Tved, og Børge Pedersen, Svendborg betroede Anders Esbjørnsen i Tved og Søren Lauritsen i Heldager og gav dem fuldmagt til af forlige dem i uenigheden om arv og hvad de ellers er uenige om, de vil acceptere deres afgørelse, og skal mødes hos Frands Folmersen på tirsdag om 8 dage. 244)

Landstingsrytterne Rasmus Hansen og Søren Hansen, begge Egense meddelte, at de havde haft bud til landstinget. Der var godt nyt. 245)
4/5 af siden er tom

Onsdag den 20. oktober 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, F. Folmersen

Vidner Peder Hansen, Hundtofte, Søren Hansen, Egense, Laurits Henriksen, Egense, Mads Bertelsen, Egense, Niels Jørgensen, Egense, Bertel Madsen, Egense, Rasmus Lauritsen, Egense, Mads Hansen, Ollerup, Niels Poulsen, Rårud, Rasmus Nielsen, Højrup, Niels Rasmussen, Højrup, Anders Grå, Skerninge, unge Per Rasmussen

Stævningsmænd for Rasmus Olsen, oldermand i Øster Skerninge, er Anders Persen og Niels Nielsen, begge Skerninge. De bekræftede med deres ed, at de i går for 8 dage siden har indkaldt Hans Jørgensen, Jens Jensen, Per Jensen, Søren Nielsen, Rasmus Nielsen, Anders Hansen Grå, Mads Rasmussen, Hans Pedersen, Rasmus Nielsen Kok, Henrik Hansen, Søren Rasmussen, Rasmus Ibsen, Hans Nielsen, Christen Nielsen, Anders Hansen, Mads Hansen, Claus Ibsen, Jens Madsen, Rasmus Rasmussen alle fra Skerninge til dom og til at stå til ansvar overfor retten. 246)

Samme stævningsmænd bekræftede, at de også samme dag til i dag, på Niels Nielsen, Skerninges vegne, havde indkaldt Anders Eggertsen på Holm, Hans Poulsen, Skerningbal., Hans Nielsen på Sandbjerget, Jørgen Knudsen, Niels Nielsen i Gråsgård, Peder skomager, Jørgen Hansen, Skerningballe, til dom og til at stå til ansvar overfor retten. 247)

Stævningsmænd for Mads Bertelsen, Egense, er Niels Nielsen og Anders Andersen, begge Egense. De bekræftede med deres ed, at de i går for 8 dage siden til i dag havde indkaldt unge Hans Nielsen i Egense til at svare som vidne. 248)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, er Morten Nielsen, Øster Skerninge og Peder Ibsen, Ullemose. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden var i Øster

Skerninge og havde indkaldt Jens Jensen med det skattebrev som han har fået hans afdøde broder, som boede og døde samme sted, til at vidne, blive afhørt og modtage dom. 249)

Tingsvidne til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, som med velb. landsdommerens stævning de nedennævnte til retten for at vidne om, hvad den afdøde Peder Jensen, som boede og døde i Øster Skerninge, havde efterladt sig: Først Hans Hansen Ravn, Øster Skerninge. Da Peder Jensen i Øster Skerninge var død, var han i den sønden lade, og den var fuld af korn, som var beskattet. Om det var rug eller byg altsammen, lagde han ikke mærke til. Der var hø på høgulvet, og der var 2 køer, 1 kalv, 7 får og 4 heste. Der var bord, kister og andet behave, et skab, senge, sengeklæder og nogle svin, ialt 7 stk., hvad Jens Jensen selv havde indrømmet, og vogn og plov. Søren Nielsen, samme sted vidnede som Hans Ravn havde vidnet. Laurits Andersen, Ullemose, vidnede det samme. Igeledes Henrik Hansen og Hans Pedersen. De vidnede alle deres ed med oprakte fingre efter recessen. Jens Jensen, Øster Skerninge bekræftede disse vidnesbyrd med undtagelse af kornet i laden. Der mente han ikke, der var så meget, som der blev vidnet, og han meddelte, at der blev sået 1 pund og 5 skæpper rug. 250)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, tilbød Jens Jensen, Øster Skerninge, forlig om arven, som der var uenighed om, både løsøre og ejendom. Det gik Jens Jensen ind på, og han betroede Ernst Mortensen og Niels Mørck, begge Ollerup, og Peder Nielsen betroede Hans Nielsen, Egense og Frands Hansen, Øster Åby til at mægle i al den uenighed der er imellem dem om de breve, Peder Nielsen har fået fra Jens Jensens broder Mads Jensen, hvor både skødebrevet og fuldmagtens indhold i dag blev læst og påskrevet på tinge. Mæglingsmændene skal mødes i Skerninge på mandag om 8 dage og give besked om afgørelsen i dag om 3 uger her på tinget. 251)

Tingsvidne til Rasmus Sørensen på Falde, på hvad følgende synsmænd meddelte på tinge: Peder Knudsen, Trunderup, Peder Madsen, Jens Hansen, Jørgen Rasmussen alle Kværndrup, Hans Pedersen, Hans Knudsen, Knud Madsen, alle Trunderup, Niels Pedersen, Kværndrup som har Peder Pedersens jord i Kværndrup. De bekræftede og meddelte, at da de var blevet udpeget her på tinget, har de været i Trunderup i den gård Morten Madsen bor i, og fandt så mange fejl, at den ikke kan genopbygges for under 80 slette daler. Morten Madsen svarede hertil, at hvis han kunne få tømmer til at bygge med, så ville han i de følgende bygge og forbedre, så meget, som han kunne få råd til. Han meddelte endvidere, at han har boet i gården i 4 år, og han havde bedt om tømmer, da han fæstede gården. Men han har ikke fået mere tømmer end til 6 stolper og 4 fodstykker, og det var ved høsttid sidste år. 252)

De samme synsmænd havde også været i den gård i Trunderup, som Rasmus Hansen døde fra. Der mangler 5 vindskeer, fodstykker under 12 vægge og 1 ås over loen. Manglerne på denne gård sættes til 75 slette daler. 253)

Tingsvidne for Hans Hansen smed i Trunderup på, at de før nævnte synsmænd meddelte at det smedehus i Trunderup, som han boede i, nu 14 dage før St. Michelis dag helt og aldeles nedbrændte sammen med korn og foder, og at han nu ikke har noget at betale kongeskat med. 254)

Dommeren Mads Pedersen, Trunderup, spurgte Rasmus Sørensen i Falde, om han ikke havde købt det korn, som var dyrket på den gård i Kværndrup, som Niels Pedersen døde fra, det år han var død. Hertil svarede Rasmus Sørensen, at så meget korn, som han har, det har han betalt. Dommeren ønskede at vide, hvem han havde købt kornet af. Hertil svarede Rasmus Sørensen, at Knud Nielsen, Vantinge, Rasmus Nielsen, Agerup og Niels Pedersen Kåbeløs solgte ham noget af gårdens korn, og han gav dem 16 slette daler for det. Her til svarede Niels Kåbeløs, at han ikke havde solgt noget af det korn til Rasmus Sørensen. 255)

Knud Jacobsen, foged på Løjtved, tiltalte i retten Niels Pedersen, Kværndrup på Peder Nielsens vegne, for at eftersom han tidligere her på tinge har bekræftet at have det korn, som fandtes på den gård han nu bor på, hvad Peder Nielsens andel angår, så har Knud Jacobsen nu erfaret, at Niels Pedersen siden dommen blev afsagt, har ført vidner på at Peder Nielsen skulle have givet ham lov til at tærse kornet, så gælden kunne blive betalt, så melder det nævnte tingsvidne ikke noget om, at Peder Nielsen har givet ham lov til at bruge kornet eller bruge det til at betale nogen gæld med, men kræver at få kornet og selv betale sin gæld. Endvidere mener jeg (Knud Jacobsen) at det samme vidne for det meste drejer sig om mundtlige beretninger, ikke dur overfor Peder Nielsens benægtelse, som han her på tinget har fremsat med højeste ed, og som let kan bevises. Han krævede herefter dom, efter at hans skriftlige beretning var læst og påskrevet på tinge. 256)

Stævningsmænd for Anders Marqvardsen i Holmdrup (der står Hemmedrup, men det må være en fejl, da Hemmedrup ligger i Ollerup, og i 259) nævnes han da også fra Holmdrup) er Hans Christoffersen og Laurits Rasmussen i Holmdrup. De bekræftede med deres ed, at de i går for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Laurits Mikkelsen, Jørgen Hansen og Hans Hansen, alle i Holmdrup til efter loven 4. gang at byde på den gård, som han og hans hustru Gertrud Ingvardsdatter han have i den bondegård i Holmdrup, som Anders Marqvardsen bor på. Her til svarede Frands Hansen i Øster Åby og for Jørgen Hansen og Hans Hansen, Holmdrup, bød han sølv for samme ejendom, for så vidt familie og jordejer synes det er rigtigt. 257)

Samme stævningsmænd bekræftede også, på Anders Jørgensen, Holmdrups vegne, at have indkaldt Christen Ibsen og Oluf Laursen Dam, begge Skårup til dom og afhøring. 258)

Anders Marqvardsen, Holmdrup betroede Hans Pedersen i Tved og Anders Jørgensen, Holmdrup og Jørgen Hansen, Holmdrup betroede Frands Hansen og Jørgen Knudsen, begge fra Åby, til at have fuldmagt til at mægle i sagen om den ejendom de er uenige om. De skal mødes hos Frands Folmersen førstkommande mandag, og aflægge beretning herom på næste onsdag. 259)

Niels Pedersen, Kværndrup betroede Rasmus Sørensen på Falde og Niels smed i Kværndrup, og Knud Jacobsen, foged på Løjtved, betroede Erik Hvid i Stenstrup og Hans Villumsen, og gav dem fuldmagt til at mægle i striden mellem dem om et kær, og hvad de finder frem til, vil de acceptere. De skal mødes i Egeskov hos Hans Villumsen den første tirsdag og give meddelse på tinget førstkommande onsdag. 260)

Stævningsmænd for Peder Hansen, Hundtofte, er Niels Jensen og Hans Jørgensen, begge i Ollerup. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Niels Jul, Stågerup, Hans Laursen, Ollerup, Rasmus Madsen, Ollerup, Laurits Hansen, Ollerup, til at afgive forklaring på hvad de har set, og Rasmus Hansen, Ollerup til at svare på hvad han har set og for indkaldelse af sandemænd angående manddrabet den 16. september dette år på Mads Marqvardsen, som boede i Ollerup. 261)

Landstingsrytterne Jens Hieriksen og Rasmus Jensen, Egense berettede, at de havde haft bud til landstinget i lørdags. De meddelte, at der ikke bliver ting den førstkommande lørdag men den følgende lørdag. 262)

Tingsvidne til Mads Bertelsen på, hvad han har vidne på, nemlig at Rasmus Laursen, Egense vidnede, at han havde været til syn med Mads Bertelsen og unge Hans Nielsen i Egense, og havde afsat skel på åstedet i Holmene. Men nu er Mads Bertelsens mål der forringet med 7 fods længde og skellet er fjernet. Søren Hansen, Egense vidnede det samme og det gjorde Laurits Henriksen også. Men ved hvilken side Mads Bertelsen skal have erstatning i fuldt mål, det ved han ikke. Alle vidnede med ed ved oprakte fingre efter recessen. Hertil svarede unge

Hans Nielsen, at den jord og eng, han har brugt vedkender han sig indtil alle gamle rener bliver opfyldt. 263)

Stævningsmænd for Jørgen Hansen, Høje, er Per Hansen, Langkilde og Rasmus Jørgensen, Høje. De bekræftede med deres ed, at de i tirsdags for 14 dage siden ved Nyborg Slot havde indkaldt velb. fru Birgitte Jacob Ulfelds og ridefogeden til at vidne, og i går for 8 dage siden indkaldt Jens Mortensen, Høje, Jens Christensen, Høje, gamle Rasmus Persen, Høje, Rasmus Andersen, Lunde, til at vidne og blive afhørt. 264)

Samme stævningsmænd bekræftede også for Hans Hansen og Hans Lauritsen, begge Høje ... afbrudt. 265)

Stævningsmænd for Jørgen Jensen, Skerningeballe, er Oluf Hansen og Hans Mortensen, begge Skerningeballe. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Jens Jørgensen, Kogtved til dom og til at stå til ansvar overfor retten. 266)

Tingsvidne til Peder Rasmussen i Høje ved Surhøjs Led, på, at Karen Nielsdatter i Høje og hendes værge i Høje meddelte, at Peder Rasmussen havde godtgjort hende for hendes tiltale mod ham for at have besøvet hende, hvilket ikke skal være ham til hindring eller skade i nogen måde. 267)

Tingsvidne til Jørgen Hansen i Høje på Johanne Pedersdatter i Højes vejne, på at Peder Rasmussen anerkendte hende som ægte og ærlig, at at hun, når han dør, skal arve 4 slet daler efter ham. 268)

Tingsvidne til Karen Nielsdatter i Høje på at Peder Rasmussen erkendte at skyldte hende 4 slet daler af de 8 sletdaler, som dannemænd havde tilkendt hende, fordi han havde besøvet hende, hvilke 4 slet daler han lovede at betale hende sadesløst den førstkommende fastelavns søndag. 269)

Rasmus Pedersen, Bobjerg tilbød forlig ... afbrudt. 270)

Peder Nielsen foged på Hvidkilde, begærede på sin husbonds vegne udpeget Niels i Brydegård, Rasmus Jensen, Skovsbogård, Anders Stigsen, Kirkeby, Jørgen Nielsen, Sørup og Ejler Nielsen begærede på sin husbonds vegne udpeget Hans Nielsen, Egense, Morten Rasmussen, Skovsbo, Rasmus Jensen, Egense, Jep Pedersen, Sørup til at komme på nogle jorder på Reffuelmarken, som deles af velb. Henrik Gyldenstjerne og Falck Giøe, og meddele deres afgørelse her på tinget. (resten af siden blank) 271)

Onsdag den 27. oktober 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, F. Folmersen

Vidner Niels Lauritsen, Skovsbo, Morten Hansen, Ollerup, Peder Hansen, Hemmedrup, Peder Mortensen, Stågerup, Hans Ravn, Skerninge, Rasmus Madsen, Tved, Mads Hansen, Skerninge, Hans Lauritsen, Høje, Peder Madsen, Heldager

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, fremlyste to hvide sosvin, som er indfanget i Hvidkilde Hestehave, og de er ikke brændemærket. De ene er dobbeltstævnet med et skår i stævningen på det højre øre og 1 mærke på samme øre. Det andet er stævnet på det højre øre med 2 skår i stævningen. Findes der uhuld og uduld. 272)

Stævningsmænd for Rasmus Jørgensen, Gislev, er Hans Hansen og Jens Jørgensen i Gislev. De bekræftede med ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Rasmus Madsen, Tved og unge Rasmus Pedersen, Høje til dom og afhøring. 273)

Stævningsmænd for Niels Christensen, Svendborg, bykæmner og borgmester og råds vegne, er Christen Ibsen og Abraham Lauridsen, Svendborg. De bekræftede med deres ed efter recessen, at de i går for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Hans Poulsen smed, Tved, Erik Eriksen, Tved, Hans Knudsen, Tved, Jesper Mikkelsen Skårup og hans hustru Inger Sørensdatter, Hans Sørensen i Magård, Christoffer Sørensen i Skovmøllen, Magdalene Sørensen, i Skovmøllen, Jesper Hansen i Bjørnemose, Christen Rasmussen, Bjørnemose, Søren Helleesen i Øverste Mølle, Jost Sørensen i Øverste Mølle, Jep Rasmussen i Nederste Ørkilds Mølle, til afhøring. 274)

Rasmus Jørgensen, Gislev anklagede Rasmus Pedersen, Høje for at skyldte afdøde Mads Skarresen 4 slet daler, som han ikke har betalt. Hertil svarede Rasmus Pedersen, at han skyldte Mads Skarresen 14 mark for et svin fra det år før rytterne kom ind i landet. Manden havde det år taget imod oldengæld. 275)

Dommeren fastsatte første afhøring af dem, som imod forbud mod dyrkning har kørt korn og afgrøde fra Ørkild Fangs jorder, fordi der ikke blev afgivet nogen erklæring i dag. 276)

Anders Rasmussen, Skerninge betroede Per Andersen. Laurits Nielsen betroede Anders Grå samme sted. Ligeledes betroede Hans Ravn samme to mænd til at forlige dem i uenigheden om betalingen for den tønde øl, de havde lovet til nævnte Hans Ravn fore. Og hvad de afgør, vil de acceptere. De skal mødes på Øster Skerninge kirkegård førstkommande søndag. 277)

Hans ... Stævningsmænd for Niels Pedersen Kåbeløs, Egeskov, er Per Persen, Kværndrup og Steffen Persen, Høje. De bekræftede med ed at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Rasmus Persen, Høje, til afhøring og dom for, hvad han med rette kan beskyldes for. 278)

Ernst Mortensen, Ollerup, krævede på ridefogedens vegne tredje afhøring af Peder Mortensen, Stågerup, for noget havre, som han har avlet og hentet fra Anders Rasmussens jord i Øster Skerninge. Hertil svarede Anders Rasmussen, Skerninge at han havde givet ham ret til at avle korn og at hente det samme på markerne. Og Ernst Mortensen, Peder Mortensen og Anders Rasmussen stod sammen til vedermålsting. 279)

Stævningsmænd for Mads Pedersen, Trunderup, på kong. majestæt, ridefogedens og hans egne vegne, er Hans Olsen og Hans Nielsen, Trunderup. De bekræftede med ed, at de i dag for 14 dage siden at have indkaldt alle Kværndrup sognemænd, Egeskovs undtaget, og Mads Hvid og Anders Pedersen, begge Guldtved, til afhøring og dom. 280)

Stævningsmænd for Peder Lassen, forrige ladefoged på Nielstrup, er Niels Hansen og Niels Jensen, begge Ollerup. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Niels Villadsen, Ollerup, og Niels smed, Skovsbo til afhøring og dom. 281)

Peder Lassen anklagede Niels Villadsen i Ollerup for at skyldte ham 1 skæppe boghvedegryn, som han skylder ham for købet af noget havre, som Peter Lassen har solgt ham. Hertil svarede Niels Villadsen benægtende, han havde ikke lovet ham nogen gryn. 282)

Peder Lassen, forrige foged på Nielstrup, anklagede og tiltalte Niels Lauritsen smed i Skovsbo, som havde lovet og lejet ham et hus og beboelse i Svendborg, som Peder Lassen skulle have flyttet ind i sidste St. Michelis dag. Og for nogen tid siden kom der andre folk til huset og de bor

nu deri. Peter Lassen krævede dom for at Niels smed var pligtig til at skaffe ham huset og boligen ryddet, og der ud over holde ham skadesløs for den skade han derved har lidt og kommer til at lide, og han krævede dom herfor. Hertil svarede Niels Lauritsen og benægtende ikke, at han havde lejet Peder Lassen huset og boligen, hvad han havde sin fulde ret til, og han havde heller ikke lejet det til andre i år, og han mente derfor ikke, han skulle tiltales herfor. Og Peder Lassen mente, at Niels smed havde pligt til at stå til ansvar overfor ham og gøre huset ryddeligt. Dommeren dømte Niels smed til at rette sig efter Peder Lassen, fordi han ikke har holdt sit løfte. (1/3 blank side). 283)

Stævningsmænd for Laurits Olsen, Ollerup, på hans husbonds og Christen Tomasen, på Nielstrups vegne, er Niels Hansen og Niels Jensen, begge Ollerup. De bekræftede med deres ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Peder Jacobsen smed i Ollerup, for at svare på en klage og at underskrive klagen, om den smede-esse der er opsat i Ditlev Iversens hus er så lovlig, at den kan blive stående uden fare for naboerne for ild og ildebrand. 284)

Samme stævningsmænd bekræftede også i går for 8 dage siden til i dag, på Jep Poulsens vegne, at have indkaldt efterfølgende for hvad de skylder ham: Jens Jespersen, Jørgen Rasmussen, Mads Jacobsen, Niels Lauritsen, Ane Hans Jostesens, Joes Andersen, Ernst Mortensen, alle fra Ollerup, Rasmus Lauritsen, Egebjerg til dom og afhøring. En del af nævnte mænd bad Jep Poulsen om at give frist til i dag 8 dage, mod at indkaldelsen står ved magt. 285)

Ernst Mortensen meddelte, at han har den kornsæd, som Jens Jensen har optjent, liggende hos sig. Jep Poulsen begærede nu for retten at den kunne blive liggende. Og dommeren tillod at Jens Jensens gods indtil videre kunne blive liggende. 286)

Anders Hansen, Kirkeby bad om udsættelse til i dag om 14 dage hos Morten Simonsen, Jep Madsen og Rasmus Gregersen, alle fra Kirkeby, i sagen om gærderne, imod at indkaldelsen står ved magt. 287)

Hans Ravn i Skerninge bad om udsættelse til i dag om 14 dage hos Søren Rasmussen, Skerninge og Mads Bertelsen i Egense, på Jep Hansens vegne samme sted, i sagen med Niels Hansen på Lindskov, imod at anklagen står ved magt. 288)

Tingsvidne til Jep Mikkelsen i Svindinge Lamdrup, på at han krævede Mikkelt Rasmussen, Ollerup, for 15 mark som han havde kautioneret til ham for Morten Hansen, som døde i Ollerup. Her til svarede Mikkelt Rasmussen, og benægtede ved sin sjæl, at han skulle have garanteret Jep Mikkelsen nogle penge for Morten Hansen. 289)

Niels Poulsen, Rårud, gav Mikkelt Rasmussen i Jernskov udsættelse til i dag om tre uger, imod at anklagen står ved magt. 290)

Tingsvidne til Anders Hansen smed i Lunde, som havde sin søn Mikkelt Andersen med til tinge, hvor han ønskede at 4 mænd skulle syne og bekræfte, at han havde været under bartskeerer behandling. Dommeren udpegede: Peder Hansen, Langkilde, Peder Rasmussen, Høje, Hans Lauritsen, Høje, Mads Nielsen, Lunde. De bekræftede, at nævnte Mikkelt Andersen havde været under en stensnidens hånd. Og han var ved at være lægt. 291)

Henrik Hansen fik udsættelse hos Hans Ravn på Rasmus Olsen, Skerninges vegne, til i dag om 8 dage. 292)

Landstingsrytterne Rasmus Hansen Hjort og Laurits Jostesen i Egense meddelte, at de havde haft bud til landstinget i lørdags. Der var intet nyt, men landsdommeren efterlyste 2 stude, som er brændet på begge horn med hans eget brændemærke. 293)

Onsdag den 3. november 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, Frands Folmersen

Vidner Peder Hansen, Hundtofte, Rasmus Mortensen, Høje, Frands Hansen, Åby,, Anders Stigsen, Kirkeby, Jens Rasmussen, Tved, Hans Ravn, Skerninge, Niels Poulsen, Rårud, Mads Jensen, Lunde

Stævningsmænd for Hans Villumsen, Egeskov, er Niels Hansen og Laurits Jensen, Egeskov. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Oluf Andersen Winter i Kværndrup, samt til i dag om 8 dage, og i dag om 14 dage til dom og afhøring, om hvad han kan anklages for. 294)

Dommeren gav unge Rasmus Persen, Høje, frist til i dag om 4 uger at bevise, at han har betalt Mads Skarresen i Gislev 1 svin på deres ..... 295)

Stævningsmænd for unge Rasmus Pedersen, Høje er Steffen Pedersen og Jørgen Simonsen, begge Høje. De bekræftede med deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Per Persen i Kværndrup til afhøring. 296)

Stævningsmænd for unge Rasmus Persen, Høje, er Steffen Persen og Hans Hieriksen, begge Høje. De bekræftede at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Niels Kåbeløs i Egeskov til afhøring. 297)

Stævningsmænd for Jep Lauridsen i Hedegård er Hans Hieriksen og Steffen Persen i Høje. De bekræftede i dag for 8 dage siden til i dag at have indkaldt Søren Nielsen, Skerninge til afhøring. 298)

Hans Villumsen, Egeskov, krævede Oluf Vinter for 18 skæpper rug, som han har sået i den gård i Egeskov, som Mads Hansen døde fra, og at Oluf Vinter skal betale ham efter indholdet af en kontrakt, som i dag er læst og påskrevet på tinge. Da Oluf Vinter ikke har haft noget at sige imod dette krav, dømte dommeren ham til at betale inden 3 gange 5 dage. 299)

Onsdag den 10. november 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, F. Folmersen

Vidner Jørgen Madsen, Øster Skerninge, Hans Lauritsen, Høje, Hans Sørensen, Magård, Knud Rasmussen, Heldager, Morten Simonsen, Kirkeby, Søren Rasmussen, Skerninge, Niels Pedersen, Egeskov, Rasmus Madsen, Tved, Niels Bonde, Hørup

Stævningsmænd for Ernst Mortensen, Ollerup på kong. majestæts og lensmandens vegne, er Jørgen Knudsen og Jens Lauritsen, Skerningballe. De bekræftede med deres ed at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Rasmus Pedersen, Ollerup, Hans Jensen, Ollerup, Peder Jacobsen, Ollerup, Karen Ivers., Ollerup med hendes lavværge Niels Nielsen, Skerninge. 300)

Anmærkning om, hvad Ernst Mortensen, Ollerup, på ridefogedens vegne, anklagede Karen Ivers i Ollerup for. I henhold til vidneudsagn som findes indført i landsdommerens dom, skal Hans Lauritsen, Ollerup, ved Fynbo Landsting, have vidnet, at hans hustrus moder så vel som Morten selv, skulle have bedt og overtalt ham til, at han han i sagen om den brune blissede stud skulle vidne, ligesom han havde vidnet ved landstinget og ikke anderledes. Han (Ernst Mortensen) mente derfor, at Karen Ivers havde mistet retten til sin ejendom. Karen Ivers svarede herpå, at hun aldrig har bedt nævnte Hans Lauritsen om at vidne falsk. Dommeren optog sagen til i dag om 14 dage. 301)

Dommeren optog sagen mellem Rasmus Jørgensen, Gislev og Rasmus Madsen i Tved til i dag om 3 uger. 302)

Stævningsmænd for Ernst Mortensen, Ollerup er Jørgen Knudsen, Skerningeballe og Morten Rasmussen, Ollerup. De bekræftede med deres ed at de med fulde 6 ugers varsel til i dag havde fra Fynbo Landsting havde indkaldt Morten Andersen Ullemose, som boede i Ollerup, til dom, og tiltalte og rettede beskyldning imod ham i henhold til slutningen af en landsdommers dom. Han mente, Morten Ullemose skulle dømmes til at miste sin ejendom. Og dommeren fradømte Morten Ullemose hans ejendom, som kom i kongens værge. 303)

Stævningsmænd for Anders Jørgensen, Slæbæk, er Niels Jørgensen, Slæbækgård og Peder Jørgensen, Rårud. De bekræftede med deres ed, at de fra Nyborg Slot med fulde 14 dages varsel havde indkaldt velb. Birgitte Jacob Ulfeldts til Urup og kongens ridefoged, til at udtale sig om et vidnesbyrd. 304)

Samme stævningsmænd bekræftede også at de samme dag på Laurits Hansen og Jesper Hansen, Egebjergs vegne, fra Nyborg Slot havde indkaldt velb. frue Birgitte Jacob Ulfeldt og ridefogeden til at udtale sig mod et vidnesbyrd. 305)

Tingsvidne til 3 fattige mænd, på det som Jep Hedegård i Kirkeby med sin ed bevidnede, at han med sandhed kan sige, at Anders Jørgensen, Laurits Hansen og Jesper Hansen, er nogle fattige stakkels mænd, som overhovedet ikke ejer nogen, som de kan betale kongeskat med. Hans Pedersen, Egebjerg, Laurits Jørgensen, Dongshøjrup og Jørgen Olufsen. 306)

Hans Poulsen, smed i Tved og Søren Hellesen i Øverste mølle fik på deres egne og de andres vegne, som i år har kørt korn og afgrøde fra Ørkild Fang, hos Niels Christoffersen, borger i Svendborg, udsættelse af sagen til i dag om 3 uger, mod at sagen står ved magt. 307)

Hans Sørensen i Magård benægtede ved sin sjæl og med sin højeste ed, at han i år ikke har kørt noget korn eller afgrøde fra Ørkild Fang ved Svendborg, han har i år lejet jorden ud til nogen, som bor i Svendborg. 308)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på Jørgen Pedersen, Råruds vegne, er Anders Hansen, slæbæk og Hans Hansen, Rårud. De bekræftede med deres ed, at de i går for 14 dage siden til i dag, har indkaldt følgende til afhøring og dom:

Niels Persen, Dongshøjrup, Rasmus Madsen, Heldager, Jørgen Olsen, Rårud, Marqvor Andersen, Dongshøjrup, Rasmus Nielsen, Dongshøjrup, Maren Jeppes, Dongshøjrup med hendes lavværge, Jens Nielsen, Lunde, Morten Simonsen, Kirkeby, Peder Mortensen, Høje. Peder Mortensen blev krævet for 3 mark og 2 alen fintvævet lærred, som han skylder i tjenesteløn.

Ane Hansdatter, som tjener hos Rasmus Hansen, krævede Morten Simonsen for 4 rdl., som han har modtaget, men som afdøde Peder Jørgensens søn Jørgen er den rette arving til. Morten Simonsen svarede, at han havde fået 4 rdl. i mønt og 10 mark, heraf var 1 rdl. i gode penge. De andre penge af den udgåede møntsort. Men pengene findes urørt hos ham. Rasmus Madsen, Heldager blev krævet rente i et år af 12 rdl., som hans søn Mads Rasmussen skyldte Peder Jørgensen, Rårud.

Jørgen Olsen, Rårud krævedes for 2 rdl., som han skylder Peder Jørgensens arving.
Niels Poulsen, Rårud krævedes for 10 mark. Hertil svarede Niels Poulsen, at han har betalt de 10 mark. Morten Andersen krævedes for 3 mark.

Rasmus Nielsen, Dongshøjrup krævedes for (blank plads).

Maren Jeppes, Dongshøjrup krævedes for 3 mark, som hun efter testamentets indhold skulle skyldte. Hertil svarede Niels Rasmussen, at hun ikke skyldte dem noget, da skiftet blev afholdt. Han fortalte, at hun havde fået 3 skæpper havre, og dem havde hun betalt 3 mark for.

Jens Nielsen i Lunde krævedes for 2 skæpper rug. Der til svarede Jens Nielsen, Lunde, at han er Peder Jørgensens arving, og at det, han skyldte, havde han betalt Peder Jørgensen med græs.

Jørgen Olsen krævedes for 2 rdl. Jørgen Olsen svarede, at han havde haft 2 stude på græs for Peder og Mads Jørgensen for 6 mark, afleverede for dem 1/2 læs hø til Svendborg for 1 1/2 mark, han afleverede også 1 lam for dem til 1 1/2 mark.

Han havde lånt dem 2 skæpper af værdi 2 mark.

Mads Jørgensen havde lånt en ryddeøkse af værdi 1 1/2 mark samt et jernhjul til 1 mark.

Jørgen Olsen bekræftede at have lånt Jørgen Pedersens sønner de nævnte penge og varer, og herfor krævede han sin betaling ved skiftet efter nævnte Jørgen Pedersens sønner.

Imod dette fremlagde Peder Nielsen en skriftlig fortegnelse fra skiftet efter nævnte Jørgen Pedersens sønner. Heraf fremgik, at Jørgen Olsen havde krævet 2 mark for leje af græs, 1/2 mark for en gammel hammel, 1/2 mark for 2 spær. Mere var der ikke krævet. Han (Peder Nielsen) forlangte derfor at Jørgen Olsen, så vel som de andre som skyldte, skulle betale inden 15 dage, da det her er afhøring mod dom. Og de andre skal betale, hvad de efter testamentet skylder. Hvis de derimod har noget at kræve fra Jørgen Pedersens arving, må de gøre dette med lovlig indstævning og indkaldelse. Han krævede herefter dom. 309)

Dommeren erklærede Niels Kåbeløs fri for Rasmus Pedersen i Højes tiltale, så længe denne ikke kommer med en ny indkaldelse. 310)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, krævede første afhøring angående en gæld, som der tidligere er gjort udlæg for. Det afslog dommeren, fordi en del af tingsvidnesmændene var gået fra tinge, det var Jacob Madsen, Skerninge, Hans Sørensen, Maegård, Søren Rasmussen, Skerninge, Rasmus Madsen, Tved, Niels Bonde, Hørup 311)

Onsdag den 17. november 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, Frands Folmersen

Vidner Jørgen Hansen, Nørregård, Rasmus Mortensen, Høje, Morten Simonsen, Kirkeby, Niels Bonde, Egebjerg, Anders Knudsen, Stenstrup er overstreget.

Rasmus Sørensen, Falde, Hans Knudsen, Kværndrup, Niels Skrædder, Sørup
Christen Nielsen, Øster Skerninge

Stævningsmænd for Morten Simonsen, Kirkeby, er Niels Olufsen og Villum Nielsen, begge Kirkeby. De bekræftede med ed, at de i dag for 3 uger siden til i dag havde indkaldt Jørgen Pedersen, Rårud med hans lavværges Rasmus Hansen, Rårud til dom og afhøring. Og han krævede 5 daler 12 skilling, som han havde udlagt for Jørgen Pedersen, Rårud, der foruden for en vogn til Nyborg efter en rejse i drabssagen 2 rdl., for en vogn til Odense, da den samme sag blev gentaget på landstinget 2 rdl., for 2 stævningsmænd, som stævnede i både drabssagen og gældssagen 2 sletdaler. Givet 2 degne som sang for afdøde Peder og Mads Jørgensens lig 2 mark 4 skilling. Han krævede Jørgen Pedersen dømt til at betale. 312)

Stævningsmænd for Laurits Hansen og Laurits Andersen i Kværndrup er Peder Mortensen i Kværndrup og Jørgen Hansen samme sted. De bekræftede ved deres ed og oprakte fingre, at de i dag foran Nyborg Slot havde indkaldt velbårne frue Birgitte salig Jacob Ulfelds og ridefogeden til at udtale sig mod et vidnesbyrd. 313)

Tingsvidne til Laurits Hansen og Laurits Andersen. De havde vidnesbyrd fra Peder Pedersen i Kværndrup. Han bevidnede ved sin ed, at det for ham i sandhed var helt rigtigt, at der til nævnte Laurits Hansen og Laurits Andersens boliger ikke er det halve tilligende af, hvad der er til de hele gårde i Kværndrup, og at de derfor ikke har mulighed for at give kongen fuld skat, ligesom de er forarmede på grund af stor rytterskat. Peder Mule, Rasmus Lauritsen og Peder Pedersen Kåbeløs, alle fra Kværndrup vidnede på samme måde. 314)

Rasmus Sørensen på Falde klagede og kærede over, at Oluf Andersen Vinter i Kværndrup i går for 8 dage siden havde fjernet et hæs hør, som stod ved den vesten ende af Knud Olufsens stuehus i Trunderup. Og han efterlyste hvad lovlig ret han havde hertil. 315)

Stævningsmænd for Jørgen Nørregaard er Peder Jørgensen i Øster Skerninge og Claus Jørgensen i Nørregaard. De bekræftede ved deres ed, at de i går for 8 dage til i dag havde indkaldt Hans Pedersen i Skerningeballe til afhøring, Hans Ravn i Øster Skerninge til afhøring, Christen Nielsen og Rasmus Nielsen samme sted til afhøring og dom. 316)

Samme stævningsmænd bekræftede også for Jørgen Jørgensen i Øster Skerninge til i dag at have indkaldt Christoffer Hansen på Holm til afhøring. 317)

Jørgen Hansen i Nørregaard betroede Ernst Mortensen i Ollerup og Rasmus Nielsen i Øster Skerninge betroede Anders Graa i Øster Skerninge til at mægle den strid, der er mellem dem. Og hvad de bestemmer, vil de rette sig efter. 318)

Stævningsmænd for Hans Jørgensen i Heldager og Rasmus Madsen samme sted er Rasmus Hansen i Heldager og Mads Andersen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 14 dage siden fra Nyborg Slot havde indkaldt velbårne frue Birgitte, Jacob Ulfelds og ridefogeden til at udtale sig mod et vidnesbyrd. 319)

Tingsvidne til Hans Jørgensen i Heldager og Rasmus Madsen samme sted på at de på tinget havde vidnesbyrd, nemlig at Jørgen Hansen i Heldager ved sin ed bevidnede, at det for ham i sandhed var helt vitterligt, at nævnte Hans Jørgensen og Rasmus Madsen er to gamle vandføre mænd, som er kommet fra deres gårde, og på grund af rytterskat er så forarmede, at de ikke har formue til at betale nogen kongeskat. Knud Rasmussen, samme sted, Anders Olsen i Tved og Jens Rasmussen samme sted bevidnede det samme. 320)

Tingsvidne til Søren Nielsen i Øster Skerninge på at Ernst Mortensen i Ollerup bevidnede, at det for ham i sandhed var helt vitterligt, at det hus i Øster Skerninge, som Rasmus Hansen skrædder beboede står helt øde og har stået øde i over et år. Rasmus Nielsen og Jørgen Jørgensen i Øster Skerninge bevidnede det samme. 321)

Stævningsmænd for Rasmus Hansen i Ollerup er Rasmus Madsen i Ollerup og Morten Rasmussen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Ernst Mortensen i Ollerup, Jens Hansen i Stågerup, Hans Knudsen, samme sted, Jens Rasmussen, samme sted, og med 14 dages varsel at have indkaldt Jacob Madsen til ifølge loven at byde på den ejendomsgård i Ollerup, som Rasmus Hansen selv bebor. 322)

Tingsvidne til Jesper Mikkelsen i Skårup på at Bent Lauritsen i Skårup bevidnede, at det for ham er helt vitteligt, at nævnte Jesper Nielsens vilkår efter den ildebrand, som han har været ude for, er som der står i præstens bevis. Ligeledes om den havsnød, som han kommet i, i henhold til indholdet

i det skriftlige bevis, og at han derfor er nødt til at opsøge godtfolk i Jesu Navn for at bede om hjælp. Rasmus Olufsen i Skårup, Oluf Lauritsen i Skårup, Rasmus Rasmussen i Åby, bevidnede det samme. 323)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på hans husbonds, hans egne og Oluf Winther i Kværndrups vegne er Mads Pedersen i Egense og Mads Pedersen i Skovsbo. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden havde været i

Egebjerg og til i dag at have indkaldt Niels Bonde i Egebjerg. Ligeledes havde de været i Kværndrup og indkaldt Mads Hansen degn til at vidne, ligeledes Per Hansen og Jep Persen samme sted til at sige sandheden om, hvad de vitteligt ved

om det svar, nævnte Mads Hansen degn gav dem på spørgsmålet, som de på Oluf Andersens opfordring stillede ham, angående et brev, som han imod Oluf Vinters vilje og ønske havde taget og beholdt. De bekræftede at have indkaldt til dom, afhøring og vidnesudsagn til i dag, idag om 8 dage, 14 dage og 3 uger. 324)

Samme førnævnte stævningsmænd bekræftede også på Peder Nielsens vegne at have indkaldt Rasmus Lauritsen i Kværndrup og hans søn Mads Rasmussen, samme sted, til afhøring, dom og vidnesbyrd. Og nævnte Rasmus Lauritsen og hans ledsager beskyldtes for, at de nogen tid efter nævnte Rasmus Lauritsens datter var død, hun boede i Øster Skerninge, havde bortført følgende af hendes efterladte gods:

1 linneds dyne, 2 puder, 2 lagen, 2 køer, 1 ulden (lodden) blakket stud, 2 svin, 3 gæs, 3 gryder, 1 kåbe, 1 trøje, 1 hvid kvinde hue, 1 skindkjortel med rødt klæde hvilket gods, Peder Nielsen mener er bortført inden der er afholdt et rigtigt skifte. Han kræver derfor, at Rasmus Lauritsen og hans ledsager, for at have fjernet nævnte gods, skal bevise deres lovlige og nøjagtige hjemmel i form af et rigtigt skiftebrev og registrering, og ellers blive anklaget for at have fjernet det.

Hertil svarede Rasmus Lauritsen og bekræftede ved ed at have fået nævnte gods, men at Peder Jensen selv havde leveret ham det, mens han var i live, og at han kun fik, hvad han kunne tilkomme som han rette lod. Man havde ikke kunne afhol-

de rigtigt skifte på grund af den smitsomme syge, og derfor mente han, at han skulle frifindes for Peder Nielsens anklage, da han ikke havde fjernet noget ulovligt gods.

Peder Nielsen fastholdt sin tidligere anklage, da Rasmus Lauritsen og hans søn bekender, at de har bortført godset, og han kræver, at de skal bevise deres ret hertil eller også anklages. Han fremlagde for retten sin adkomst til føre sagen, som i dag blev læst og påskrevet.

Rasmus Lauritsen forklarede under ed, at han ikke havde fået eller bortført noget af det nævnte gods efter at Peder Jensen var afgået ved døden. Også Mads Rasmussen forklarede, at han havde været med og bortført det gods, som tilkom hans fader. Rasmus Lauritsen forklarede også, at der ikke var nogen, som før nu havde klaget over, at han havde fået godset før nu.

Dommeren optog sagen til i dag om 14 dage. 325)

Tingsvidne til Hans Rasmussen i Lydinge på, at Rasmus Jensen i Høje fremstod på tinget og bekendte at være nævnte Hans Rasmussen 69 slette daler skyldig, som er salige Mads Stigsens børns fædrene arv. Af hovedstolen på 69 slette daler lovede Rasmus Jensen til førstkommende påske at betale den halve sum, dog uden rente, og til førstkommende Mikkels dag at betale den anden halvdel, d.v.s. resten af hovedstolen med tilbørlig rente. 326)

Tingsvidne til Rasmus Jensen i Høje på, at Hans Rasmussen i Lydinge på tinget fremstod og gav nævnte Rasmus Jensen et fuldt, fast, sikkert og urokkeligt afkald for al arv og løsøre, som afdøde Mads Stigsens børn, her ved navn

Johanne Madsdatter kunne få i lod og arv efter hendes afdøde forældre Mads Stig-

sen og Anne Jespersdatter. Ligeledes for de andre af Mads Stigsens børn Maren Madsdatter, Karen Madsdatter og Margrethe Madsdatter hvad de kunne få i lod og arv efter deres afdøde Mads Stigsen. 327)

Stævningsmænd for Ditlev Iversen i Ollerup er Laurits Rasmussen og Simon Pedersen, begge Ollerup. De bekræftede ved deres ed i dag for 8 dage siden af have indkaldt Peder Hansen Gr.... i Ollerup, Laurits Hansen, Maren Mads Marchussen, Peder Jacobsen, Laurits Byne, til afhøring. 328)

Tingsvidne og skøde til Rasmus Hansen i Ollerup i Ladegaard, på at Jens Hansen i Stågerup skødede til Rasmus Hansen og hans hustru Johanne Christensdatter, al den arvepart, som han havde i den gård i Ollerup, som han arvede efter sin afdøde mor Maren Ernstes og efter sin broder Mads Hansen. Hans Knudsen i Stågerup skødede dem sin part i nævnte gård, som han arvede efter sin farmoder Maren Ernstes. Jens Madsen i Svendborg skødede dem sin hustru Apelone Hansdatters part i gården, som hun arvede efter sin mor Maren Ernstes og sin broder Mads Hansen. Ernst Mortensen i Ollerup skødede dem sin datter Karen Ernstatters part i samme gård, som hun arvede efter sin ... moder Maren Ernstes og hendes broder Mads Hansen, at skulle (4 tomme linier). 329)

Tingsvidne til Jens Madsen, borger i Svendborg, på, at Rasmus Hansen i Ladegaard i Ollerup lovede at betale Jens Madsen hele hans anpart af de pantepenge, som han har tilgode, og i alle måder at holde ham skadesløs på søndag om 8 dage. 330)

Rasmus Jensen, som tjener i Ollerup, gav Peder Mortensen i Stågerup fuldmagt til at tale og svare på hans vegne ved herreds- og landsting, eller hvor retten holdes, og der at forhandle som om han selv personlig var til stede. 331)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, begærede på Jørgen Pedersen i Råruds vegne dom over Morten Simonsen i Kirkeby, for 54 daler, som han mente, at han havde modtaget af Niels Pedersen i Hørup. Pengene havde han fået til at gemme for Jørgen Pedersens søn i Rårud, Peder Jørgensen. Peder Nielsen spurgte retten, om Morten Simonsen ikke burde aflevere så mange penge som han vedgår. Og som Niels Pedersen bekender. Og derfor enten at forsvare sig efter loven, eller betale dem inden 15 dage eller få foretaget udlæg. Dertil svarede nævnte Niels Pedersen, at han overgav Morten Simonsen i store fireskilling 23 sletdaler og 12 skilling, alle regnet for 4 skilling. I småpenge 4 sletdaler, og ligeledes i småpenge 10 mark. Endvidere overdrog han hans søster i Kirkeby 10 1/2 mark af de penge, som han skulle gemme. Hans Andersen i Slæbæk forklarede på tinge, at han kan bekræfte, hvad Niels Pedersen forklarer. 332)

Dom til fordel for Peder Nielsen på Hvidkilde på Jørgen Pedersens vegne, at dommeren dømte Morten Simonsen i Kirkeby til at betale Jørgen Pedersen i Rårud så mange penge, som Morten Simonsen vedgår at have taget i forvaring af Jørgen Pedersens søn Peder Jørgensens penge, og at betale dem inden tre gange fem dage eller få foretaget udlæg og vurdering. 333)

Peder Nielsen på Hvidkilde på vegne Rasmus Pedersen i Kærsmølle på Ærø stod frem og klagede over, hvorledes nævnte Rasmus Pedersen forrige lørdag ved Sct. Jørgens klostres kyst, med magt og imod hans ønske, med en båd og 9 stykker svin, af tre personer skulle være indbragt til Svendborg skibsbro og der være tilbageholdt. Ønsker oplysning om hvad søgsmål denne sag kan forfølges med for retten. 334)

Stævningsmænd for Peder Mortensen i Stågerup er Hans Knudsen i Stågerup og Jørgen Rasmussen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden havde

indkaldt Niels Juul i Stågerup, Jørgen Hansen i Ollerup, aurs Stigsen samme sted, Rasmus Hansen i Ladegård, Jens Jensen, Johanne Rasmusdatter til afhøring og Ditlev Iversen i Ollerup til at svare på vidnesbyrd til i dag, i dag om 8 dage, om 14 dage, om 3 uger, om 4 uger, om 5 uger og om 6 uger. 335)

Morten Simonsen i Kirkeby krævede dom over Jørgen Pedersen i Rårud for (tom plads) daler, som han har udlagt. Peder Nielsen svarede herpå og mente, at Morten Simonsen skal bevise, at Jørgen Pedersen har krævet, at han på hans vegne skulle gøre noget udlæg eller køre nogen vognægter, og han mener han indtil da skal være fri for tiltale. Denne sag udskydes til i dag om 14 dage. 336)

Anders Ebbesen i Ollerup forklarede at have lejet Laurits Christensen i Ollerup et herberge, og har ligget der siden. 337)

Onsdag den 24. november 1630

Dommer Mads Pedersen, Hundtofte

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, F. Folmersen

Vidner Rasmus Sørensen på Falde, Peder Pedersen i Kværndrup, Peder Madsen, samme sted, Anders Jensen, Trunderup, Peder Olsen, Ollerup, Rasmus Hansen, samme sted, Oluf Nielsen, Stågerup, Peder Mortensen, Kirkeby

Stævningsmænd for Tomas Henriksen, foged på Egeskov, på sin husbond og egne vegne, er Knud Knudsen i Egeskov og Mads Rasmussen, samme sted. De bekræftede ved deres ed, i dag for 8 dage siden til i dag at have indkaldt Niels Pedersen Kåbeløs i Egeskov, Laurits Hansen skrædder, samme sted, Peder Pedersen, Kværndrup, Niels Madsen smed, samme sted, Oluf Vinter, samme sted, Christen Hansen tækkemand, Trunderup til afhøring, dom og vidnesbyrd, for hvad de med rette kan beskyldes for, og imod vidnesbyrd ... 338)

Stævningsmænd for Jens Rasmussen i Tved er Rasmus Hansen i Heldager og Mads Andersen, samme sted. De bekræftede ved deres ed at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Anders Hansen i Kirkeby til afhøring og dom. 339)

Stævningsmænd for Mikkel Olufsen i Egeskov Mølle er Knud Lauritsen i Egeskov og Peder Sørensen i Egeskov Mølle. De bekræftede ved deres ed, at de i gård for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Kirsten, Niels Knudsen, i Kværndrup med hendes lavvæрге Niels Hansen i Trunderup til afhøring. 340)

Jens Rasmussen i Tved gav Ernst Mortensen i Ollerup fuldmagt til at anklage Anders Hansen i Kirkeby for, hvad han med rette kan anklages for, og ved herreds- og landsting eller hvor retten holdes, at gøre og lade som om han selv personlig var til stede. 341)

Tingsvidne til Tomas Henriksen, foged på Egeskov, på de vidner, som han havde ladet indkalde til at vidne sandhed og udtale sig.

Niels Madsen smed i Kværndrup stod frem og vidnede ved ed med oprakte fingre efter recessen, at han var tilstede, da Tomas Henriksen, foged på Egeskov, til Oluf Andersen Vinter i Kværndrup fæstede den gård i Egeskov, hvorfra Mads Hansen var død, for 40 slette daler til husbonden og medfølgende fogedpenge. Oluf Vinter bad om at måtte beholde det af Mads Hansens efterladte gods, som fandtes i gården. Tomas Henriksen svarede, at gården ville han give til ham, men ikke godset. For når hans husbond havde fået, hvad han havde til gode, så skulle godset gives til de rette arvinger, som var berettiget dertil.

Peder Pedersen i Kværndrup vidnede på samme måde, og alle vidnede ved ed med oprakte fingre efter recessen. 342)

Tomas Henriksen, foged på Egeskov, anklagede Oluf Vinter, Kværndrup, for at have afleveret et brev her på tinget, som skulle være skrevet i hans navn. Tomas Henriksen nægtede at have skrevet brevet, og kræver brevet fremskaffet ved det første ting efter i dag, eller også kræve første høring for at få udleveret brevet. 343)

Tingsvidne til Hans Villumsen i Egeskov på, at Peder Hansen i Kværndrup og Jep Pedersen samme sted, på Oluf Vinters vegne lovede førstkommande anden juledag at betale nævnte Hans Villumsen 9 slette daler uden videre forhandling, og at de og deres arvinger ville holde Hans Villumsen og hans arvinger skadesløse. 344)

Tingsvidne til Oluf Andersen Vinter i Kværndrup på, at Hans Villumsen i Egeskov stod frem på tinget og frifandt ham for alt, hvad han havde anklaget ham for, således at de nu er enige, dog undtaget den dolk, som Oluf Andersen her på tinget har tilbudt at gå i band for i kirken. 345)

Stævningsmænd for Peder Madsen, Trunderup er Henrik Knudsen, Kværndrup og Hans Nielsen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Anders Jensen i Trunderup til afhøring og dom. 346)

Samme stævningsmænd bekræftede også på Peder Andersens vegne at have indkaldt Anders Jensen, Trunderup, Niels Ibsen, samme sted, Ane Jensdatter i Kværndrup med hendes lavværg, Torsten Skomager, Hans Nielsen med hans lavværg, Peder Hansen, samme sted, Jep Pedersen, samme sted, til at afgive vidnesbyrd, og Niels Ibsen, Kværndrup imod vidnesbyrd ... (afbrudt) 347)

Samme stævningsmænd bekræftede også på Peder Kåbeløs, i Kværndrups vegne, samme dag at have indkaldt Ane Mortens i Kværndrup med hendes lavværg, Peder Pedersen, samme sted, Hans Madsen til dom og afhøring. 348)

Peder Kåbeløs i Kværndrup beskyldte Peder Pedersen samme sted for at have fjernet nogle gæs, som afdøde Niels Pedersen, der boede og døde i Kværndrup, havde efterladt sig, og som Peder Kåbeløs var berettiget til at arve. Peder Pedersen svarede og benægtede ved ed, at han havde fjernet noget af Peder Kåbeløs tilkommende arv, hverken gæs eller andet, efter at Niels Pedersen døde. Men han havde, mens Niels Pedersen levede, købt 6 gæs og 1 buløkse af ham, og det ville han bevise med ærlige folk. Peder Kåbeløs spurgte Peder Pedersen, om det var gamle eller unge gæs, han havde købt af Niels Pedersen. Peder Pedersen svarede, at han ikke vidste hvor gamle gæssene var, og han oplyste, at han kunne bevise dette med Laurits Hansen, Kværndrup, Eskild Christensen, samme sted og Anne Esbørnsdatter med hans egen hustru. 349)

Laurits Hansen Black i Stenstrup betroede unge Laurits Jensen, Rødme, og Jens Sørensen, samme sted, og Ostred Pedersen, samme sted og Hans Lauritsen samme sted og Jep Hansen, samme sted, betroede Erik Jensen, Stenstrup og Knud Lauritsen Buck, Egeskov til at forlige dem om den arv, de kræver efter deres morfader og mormoder, og til at have fuldmagt hertil, og hvad de bestemmer, vil de affinde sig med. De skal mødes hos Laurits Black førstkommande søndag, når gudstjenesten er forbi, og afgive beretning om udfaldet næstkommende onsdag. 350)

Stævningsmænd for Knud Jacobsen, foged på Egeskov, Løjtved, på hans husbonds vegne, er Morten Buck i Stenstrup og Per Andersen samme sted. De bekræftede, at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt alle Lunde sognemænd Peder Hansen i Langkilde undtaget, Mads Nielsen i Lunde, Laurits Nielsen i Vandmosehus og Niels Nielsen i Bobjerg undtaget til dom og afhøring, og hvad de med rette kan beskyldes for. 351)

Stævningsmænd for Rasmus Nielsen i Øster Skerninge er Anders Nielsen i Skerninge og Mikkel Clausen samme sted. De bekræftede, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Laurits Andersen i Ullemose, Anders Hansen Grå i Skerninge, Peder Andersen samme sted, Søren Rasmussen, samme sted, til afhøring.

Mads Hansen, Ollerup, Niels Juul, Stågerup, Mads Hansen, samme sted, Oluf i Skerningeballe til afhøring. 352)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på Niels smed i Skovsbos vegne, er Jørgen Andersen i Skovsbo og Poul Olufsen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 14 dage siden til i dag havde indkaldt Niels Lauritsen på Kærstrup, Simon Ibsen i Strammelse, Laurits Ibsen, samme sted, Jørgen Ibsen, samme sted, Jens Olsen eller Jens Andersen, Anders Svendsen eller Anders Ibsen, samme sted, med det navn, de ville lyde. Claus Hansen, samme sted med sin lavværger, Anders Ibsen i Bregninge, Morten Salomonsen i Nybo, Maren Lauritsdatter og Christoffer Hansen, som var samme sted, med deres lavværger til i dag, i dag 14 dage, 3 uger og 4 uger, til at høre på vidnesudsagn og klage.

Samme (stævningsmænd) bekræftede at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Anders Møller, Lehnkov Mølle, Hans Poulsen i Skerningeballe, Hans Mortensen, samme sted, Mads Nielsen på Skarø, Peder Rasmussen Korshavn, Mads Knudsen, Jep Nielsen og Anders Hansen, alle samme sted, til i dag at afgive vidne og stå til ansvar for retten. 353)

Tingsvidne til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på Niels smed i Skovsbos vegne, på at have ladet de følgende indkalde for overfor for retten at vidne sandhed og tilstå.

Så fremstod Anders Eriksen i Lehnkovs Mølle og bevidnede sin ed med oprakte fingre, at sidste fredag for 2 uger siden, da fulgte han med Niels smed i Skovsbo efter dennes ønske med til Skovsbo sammen med Hans Poulsen i Skerningeballe og Hans Mortensen samme sted. Der sluttede nogle af skarømændene sig

til dem, og de fulgtes ad til Vornæs og ledte efter en ambolt, som var blevet frastjålet nævnte Niels smed. De fandt ambolten, som Niels smed genkendte, liggende i en stor båd syd for Vornæs land. Båden lå for anker så langt fra land, at ingen karl kunne vade i land og bjærge sit liv. Niels smed blev ved sin ambolt, sammen med Anders Hansen på Skarø og Hans Poulsen i Skerningeballe og den dreng, som var med ham.

Niels smed bad Anders Eriksen om at drage til Hvidkilde for at give hans husbond besked, hvilket Anders Eriksen også gjorde, og roede til land og sendte bud til velb. Falck Giøe. Men da han kom tilbage til båden sammen med Falck Giøes

mænd, da mødte han dem, som er indkaldt fra Tåsinge, vest for Iholm med den båd, som Niels smed og ambolten var i. Niels smed beklagede sig over for sin husbonds mænd, over dem, som er indkaldt fra Tåsinge, fordi de mod hans vilje havde taget båden og var roet fra stedet, hvor båden lå for anker, og hvor Niels smed først havde fundet sine ting. I båden befandt sig hans ambolt, et kvindfolk og en lille dreng.

Mads Nielsen på Skarø vidnede, at han samme dag og tid var med nævnte Niels smed, da han fandt sin ambolt i båden, som lå syd for Vornæs så langt fra land, at han ikke kunne vade i land og redde livet. Båden lå for anker og der var et kvindfolk og en lille dreng i båden sammen med ambolten.

Peder Rasmussen, samme sted, Mads Knudsen, samme sted, Mads Nielsen samme sted, vidnede samme. Anders Hansen samme sted, vidnede som dem, og forklarede endvidere, at de, som er indkaldt fra Tåsinge, alle kom til båden, da den lå for anker, og roede afsted med den mod Niels smeds vilje og indforståelse, for Niels smed forbød dem at fjerne båden fra det sted, hvor den lå for anker, før han havde fået besked fra sin husbonde.

Niels smed i Skovsbo stod frem og bekræftede på sin sjæls salighed, at han fandt sine nævnte ting, som var taget fra ham, nøjagtig som de nævnte har bevidnet og forklaret at det er gået til. Og alle bevidnede deres ed med oprakte fingre efter recessen. 354)

Tingsvidne til Jacob Olsen i Åby på, at Oluf Rasmussen i Åby og Jacob Rasmussen for deres fædrene arv. Bend Rasmussen gav afkald for sin fæddrene og mødrene arv. Niels Eriksen i Åby på sin hustru Maren Rasmusdatters fædrene arv. Jørgen Nielsen på sin hustru Kirsten Rasmusdatter fædrene arv gav fuldkommen afkald. 355)

Stævningsmænd for Niels Olsen i Åby er Rasmus Laursen i Skårup og Knud Andersen samme sted. De bekræftede, at de i går for 14 dage siden ved Nyborg Slot havde indkaldt fru Birgitte Jacob Ulfeldts til at vidne. De samme for Laurits Jensen i Holmdrup og Niels Rasmussen i Holmdrup og Hierick Laursen i Skårup. 356)

Tingsvidne på, at Niels Eriksen i Åby bevidnede, at Niels Olufsen i Åby er en fattig stakkels mand, som tigger sin føde. Jacob Olsen og Anders Jørgensen i Holmdrup og Jørgen Knudsen samme sted .... om nævnte 4 mænd. 357)

Stævningsmænd for Laurits Andersen i Vandmosehus er Hans Andersen, som tjener Mads Nielsen, Lunde og Erik Pedersen i Høje. De bekræftede, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt Niels Jensen Dongshøjrup, Niels Ibsen, gamle Rasmus Pedersen, Johanne Hanses Hans Hiericksens i Høje med hendes lavværge. 358)

Tingsvidne til Jørgen Lauritsen i Stågerup på at Oluf Nielsen i Stågerup havde lovet nævnte Jørgen Lauritsen, at han måtte bygge sig et hus på den gårds grund, hvor Oluf Nielsen bor, på bostedet Raas Have, lige nord for Hans Andersens stuehus i Stågerup. Dette hus og bolig skal nævnte Jørgen Lauritsen og hans hustru Maren Olufsdatter have, nyde, bruge og besidde i hele deres livstid uden nogen afgift til ham i nogen måde. 359)

Onsdag den 1. december 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen i Slæbækgård, og F. F.

Vidner Søren Hansen, Egense, Jens Hiericksen, samme sted, Rasmus Madsen, Tved, unge Rasmus Pedersen, Høje, Knud Lauritsen, Egeskov, Ditlev Jørgensen, Ollerup, Jacob Olsen, Åby (overstreget), Hans Ravn, Skerninge, Hans Pedersen, samme sted

Landstingsryttere Knud Hansen og Povel Nielsen i Egense. De meddelte, at de havde bud til landstinget i lørdags. Der var gode tiender. 360)

Stævningsmænd for Erik Rasmussen i Egense er Rasmus Pedersen i Egense og Peder Jensen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i går for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Bertel Madsen i Egense til afhøring og dom. 361)

Tingsvidne afkald til Rasmus Nielsen i Sørup, på at Hans Lauritsen i Sørup på sine egne og sine søskendes vegne Jens Lauritsen, Hans Lauritsen, Maren Lauritsdatter og Birgitte Lauritsdatter gav nævnte Rasmus Nielsen et fuldkommen afkald på al arv og løsøre, som de kunne få del og lod i efter deres moder Helle Lauritses. 362)

Erik Rasmussen i Egense betroede Hans Nielsen og Jens Henriksen samme sted, og Bertel Madsen i Egense betroede Søren Hansen i Egense og Niels Jensen i Dongshøjrup til at mægle i den strid, der er mellem dem angående Appelone Jensdatters gods. De gav dem fuldmagt, og hvad de bestemmer, vil de rette sig efter. De skal mødes her ved tinget førstkommende onsdag før tinget, og afgørelsen skal fremsættes på tinget førstkommende onsdag. 363)

Niels Christoffersen i Svemndborg begærede på borgmester og råds vegne tredie ting til Hans Povelsen i Tved og så mange, som har afført avl fra Ørkild Fangs jorder ved Svendborg i dette år.

Hertil svarede Hans Povelsen smed i Tved og forklarede, at han har givet sognepræsten sin andel tiendekorn i kærver af den høst, han har avlet der i år. På samme måde kongens og kirkens del deraf. Han krævede, at Niels Christensen skulle sige, hvad hans bøde skulle være herfor. Han tilbød at ville betale, mod at slippe for 3. ting. Dertil svarede Niels Christoffersen, at angående den manglende avl, som der er rejst sag for, kræver han dom for, for så vidt byen angår. Og Hans Poulsen tilbød at ville betale, når han vidste hvad bøden var.

Hans Knudsen i Tved svarede, og benægtede ved sin ed, at han i år skulle have ført avl af Svendborgs Ørkild Fangs jorder, da han havde solgt Laurits Knudsen i Bymøllen sin jord. Og Laurits Knudsen bekræftede selv dette.

Erik Eriksen i Tved benægtede, at han havde ført avl af Ørkilds Fangs jorder ved Svendborg, for han havde lejet jorden til Søren møller i Øverste Mølle for dette og næste år. Og dersom Søren Møller ikke må bruge jorden, vil han afhænde jorden til Svendborg, til den, som vil betale ham for den.

Dommeren dømte tredie ting for dem, som på trods af forbud, i år havde ført avl fra Ørkild Fang. 364)

Tingsvidne og afkald til Laurits Hansen Black i Stenstrup på at Hans Lauritsen i Stenstrup på sin egen og sin søster Margrethe Lauritsdatters vegne gav afkald for al arv og løsøre, som han var berettiget til efter hans afdøde moder, morfader og mormoder. Ostrid Pedersen i Stenstrup på sin hustru Karen Lauritsdatters vegne gav i lige måde afkald for al førnævnte arv og løsøre. Jeppe Hansen i Stenstrup på sin hustrus vegne gav nævnte Laurits Hansen Black fuldt afkald for al arv og løsøre, som kunne tilfalde hende efter hendes afdøde moder. 365)

Tingsvidne til Hans Lauritsen i Stenstrup på, at hans fader Laurits Hansen i Stenstrup havde lovet at betale ham 10 sletdaler førstkommende påske, og på hans tidligere hustrus vegne førstkommende Michelis dag at betale ham 10 sletdaler. 366)

Tingsvidne til Peder Nielsen foged på Hvidkilde på hans husbondes og dennes bondes vegne, på at have ladet efterskrevne indkalde for overfor retten at afgive sandt vidne og bekendelse. Niels Wulff i Brydegård kom og vidnede ved sin ed med oprakte fingre, at i fredags for 4 uger siden, var han med til at ro hans velb. husbonde Falck Giøe fra Skovsbo land ud på havet, da Niels Laursen i Kærstrup med hans følgesvende kom roende med den båd, som Niels smed i Skovsbo havde fundet og set sin ambolt i, som tidligere fra stjålet fra ham. Den havde ligget for anker under Vornæs land, som det tidligere er bevidnet.

Da de nåede Niels Laursen og hans følgesvende, som kom roende i båden langt vest for enden af Iholm, og da Falck Giøe opdagede, at hans bonde Niels smed mod sin vilje og godkendelse var ført fra det sted, hvor båden lå for anker, og hvor Niels smed havde genkendt sine frastjålne koster, som han ikke kunne få med sig uden modstand, krævede Falck Giøe af Niels Laursen, at denne og hans følgesvende skulle lade ham registrere båden med hvad, der deri fandtes. Og hans folk

Peder Nielsen, Rasmus Jensen i Skovsbogård og førnævnte Niels smed, som vidner hertil skulle være til stede, Rasmus Jensen i Skovsbogård, Erik Madsen i Skovsbo og Rasmus Hansen samme sted, de vidnede og bekræftede ved deres ed at det var gået til, som nævnte Niels Wulff har vidnet. Og de bevidnede alle deres ed med oprakte fingre efter recessen. 367)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, meddelte, at eftersom sagen mellem ham og Rasmus Lauritsen i Kværndrup og dennes søn er ansat til i dag, så krævede han dom efter det, som er anført i tingbogen om denne sag, idet han fuldt og fast sigter og sagsøger Rasmus Lauritsen i Kværndrup og hans søn for at have modtaget gods uden at der er afholdt rigtigt skifte, indtil de kan bevise, at de har fået det på lovlig vis. Og nu som før kræver han dem dømt.

Dertil svarede Rasmus Laurtsen i Kværndrup, at han med et rigtigt testamente og nøjagtigt vidnesbyrd skulle overbevises om, at han ulovligt havde fået eller fjernet noget. Han meddelte endvidere, at han har givet kongens foged sin afgift for at føre gods bort, og han benægtede ved sin sjæl og salighed, at han i Skerninge ulovligt skulle have fået noget gods. Men det som blev ham overdraget i Peder Jensens levende live, var de også venligt og rigtigt enedes om. Og ingen skal sige noget andet end sandfærdigt om ham. Og han krævede at blive fri for denne tiltale. 368)

Stævningsmænd for Rasmus Sørensen på Falde er Peder Madsen i Trunderup og Peder Andersen i Kværndrup. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Oluf Andersen Vinter i Kværndrup til at modtage dom og stå til ansvar for retten, og svare på et forligsmål, et spørgsmål, et vidnesbyrd og hvad han med rette kan beskyldes for. 369)

Peder Hansen i Langkilde og Niels Pedersen i Kværndrup spurgte i retten Oluf Andersen Vinter, om han ville nægte, at de havde kautioneret for ham overfor Rasmus Sørensen på Falde for 8 sletdaler. Også herredsfogeden spurgte nævnte Oluf Vinter derom. Og Oluf Vinter svarede ikke herpå.

Men Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, svarede på Oluf Vinters vegne, at der ikke bør tages hensyn til en sådan overenskomst, og at den ikke kan sættes bag efter en klage, som er anmeldt i denne sag. Desuden mener han, at Oluf Vinter ikke anerkender kautionen, men hvis Rasmus Sørensen har noget krav i sagen om hans fjernelse af noget, så mener han, det bør forfølges efter loven. Men ellers mente han, at Oluf Vinter burde frifindes. Og han begærede dom. Og Oluf Vinter mente også med hensyn til det nævnte hør, at han kunne føre sin lovlige hjemmel ved vidnesbyrd, fra en som var til stede, da købet skete og pengene betalt.

Rasmus Sørensen krævede, at Peder Nielsen opgav navnet på vidnet, da han havde påberåbt sig vidner, da de ellers ikke kan være nøjagtige.

Dertil svarede Peder Nielsen, at vidnerne er tre personer, og de vil blive navngivet, når de skal have lovligt kald og varsel. 370)

Stævningsmænd for Christen Ibsen i Skårup er Rasmus Jørgensen i Skårup og Rasmus Christoffersen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de med fulde 3 ugers varsel til i dag havde indkaldt alle Åby bymænd, som pløjer og sår, til dom og afhøring. I særdeleshed Jens Laursen i Åby og Frands Hansen samme sted til dom og til at have hjemmel. Jens Laursen skal bevise sin ret til de svin, som stod i hans gård og var brændt med velb. Claus Brockenhuses jern. Og Frands Hansen afkrævedes erstatning for at have pløjet og sået på hans husbonds jord, og uden hans husbonds vidende og tilladelse i nogle år at have bortkørt avlen.

Hertil svarede Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, at han ikke mente, at hans husbonds bonde havde bortkørt nogen avl uden ret og tilladelse. 371)

Stævningsmænd for Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, er Peder Pedersen i Sørup og Povel Pedersen i Skovsbo. De bekræftede ved deres ed, at de går for 8 dage siden havde været i Kværndrup og havde til i dag indkaldt Mads Rasmussen degn samme sted sammen med hans lavværge. Endvidere havde de været i Øster Skerninge og indkaldt Søren Rasmussen, Jacob Madsen, samme sted, Niels Jensen i Dongs-højrup. Og i dag for 8 dage siden indkaldt Rasmus Madsen i Tved og Hans Sørensen i Magård til at modtage dom, afgive vidnesbyrd og hvad de med rette kunne beskyldes for. 372)

Forkyndelse og tingsvidne for Tomas Henriksen, foged på Egeskov, på at Mads Rasmussen degn til Kværndrup sogn, inden tinget kom og meddelte, at eftersom han er indkaldt til noget af Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på Oluf Vinters vegne, og fordi han ikke er vant til at omgås en verdslig sag, og da han heller ikke havde tid dertil på grund af hans kirketjeneste og skolehold, overgav han derfor sin husbond alle sine sager, både imod Oluf Vinter og andre,

både hvad angik forsvar og anklage, så vidt det kan ske med lov og ret. Og nævnte Tomas Henriksen skal procedere på sin husbonds vegne. 373)

Tomas Henriksen, foged på Egeskov, meddelte og tilkendegav, at han på sin husbonds vegne havde en anklage mod Oluf Vinter. Og eftersom Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, har fået fuldmagt fra Oluf Vinter til at svare for sig på tinge, så mente han ikke, at nævnte Peder Nielsen var så pålidelig, at han kan yde, hvad Oluf Vinter kræver af ham, idet han ikke kan udtale sig om hans bopæl. Han krævede dom, og krævede at Peder Nielsen af dannemænd blev kendt pålidelig. Men han måtte afstå herfra, og det kunne derfor ikke skrives. 374)

Stævningsmænd for Niels Mule, Egebjerg er Knud Laurdsen i Egebjerg og Hans Nelsen samme sted. De bekræftede, at de i dag for 14 dage siden indkaldt Rasmus Laurdsen i Egebjerg til at modtage dom. 375)

Onsdag den 8. december 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, Frands Folmersen

Vidner Peder Pedersen, Kværndrup, Mads Charstensen, samme sted, Anders Jensen, Trunderup, Peder Mortensen, Kirkeby, Rasmus Hansen, Ladegård, Ollerup, Hans Knudsen, Kværndrup, Niels Ibsen, Kværndrup, Rasmus Sørensen, Bærholm

Stævningsmænd for Peder Olsen, Ollerup, er Hans Marcussen i Ollerup og Simon Pedersen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i går for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Rasmus Sørensen i Bærholm til dom og afhøring. 376)

Landstingsryttere Anders Knudsen, Skerniingballe og Jørgen Hansen samme sted. De meddelte, at de i lørdags havde haft bud til landstinget. Der var gode tiender, og dog ingen landsting. 377)

Stævningsmænd for Anders Knudsen i Trunderup er Laurits Lauridsen i Trunderup og Claus Hansen i Trunderup. De bekræftede ved deres ed, at de i går for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Knud Pedersen, Guldtved, Niels Ibsen, Kværndrup til afhøring og dom. 378)

Anders Knudsen i Trunderup begærede på Hans Hansen i Volstrups vegne første høring af Niels Ibsen i Kværndrup for en kaution til Karen væverske. Under ed benægtede Niels Ibsen dette. 379)

Stævningsmænd for Peder Pedersen i Kværndrup er Peder Andersen i Kværndrup og Hans Nielsen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Else Peders i Kværndrup, Anne Esbørnsdatter, samme sted, Niels Hansen, samme sted, Maren Hansd. til at afgive vidnesbyrd, og Peder Pedersen Kåbeløs til at forsvare sig derimod. 380)

Tingsvidne til Peder Pedersen i Kværndrup på de vidnesbyrd han i dag fik på tinge. Laurits Hansen i Kværndrup fremstod og bevidnede ved ed med oprakte fingre, at dengang Niels Pedersen i Clostergård i var død, da kom Peder Pedersen til ham og Rasmus Clemmensen og bad dem om at bære en kiste til Clostergård, hvor Niels Pedersens lig skulle lægges i. Det gjorde han også sammen med Rasmus Clemmensen, og de lagde Niels Pedersens lig i kisten. Desuden sendte de efter Peder Pedersens ønske en anden kiste til Niels Knudsen, hvor de lagde Niels Pedersens hustrus lig i, og de førte begge ligene til kirkegården.

Else Peders i Kværndrup bevidnede, at nogen tid efter at Niels Pedersen, som boede i Clostergården i Kværndrup, var død, da kom Peder Kåbeløs ind til Peder Pedersens. Da spurgte Peder Pedersen Peder Kåbeløs, om han ville unde ham sin part af de seks gæs, som Niels Pedersen havde efterladt sig, for den kiste, han havde leveret til Niels Pedersens lig. Da svarede Peder Kåbeløs ja, han ville ikke bedrøve den dødes ord, da Niels Pedersen selv havde givet ham dem.

Anne Esbørnsdatter i Kværndrup bevidnede det samme. Og de vidnede alle under ed med oprakte fingre efter recessen.

Dertil svarede Peder Kåbeløs, at han ikke benægtede, jo at have været i Peder Pedersens hus og gård, og Peder Pedersen havde selv givet ham husly, men ved sin sjæl og salighed benægtede han, at han skulle have undt og givet Peder Pedersen nogen del i de nævnte seks gæs. 381)

Peder Pedersen Kåbeløs spurgte Peder Pedersen i Kværndrup, hvem der havde ansvaret for de seks gæs, som de var uenige om. Dertil svarede Peder Pedersen, at Anne Mortens i Kværndrup, som Peder Kåbeløs havde fået nøgle af, for ham havde ansvaret for dem. 382)

Stævningsmænd for velv. Falck Giøe til Hvidkilde og Ejler Nielsen, foged samme sted, på hans husbond velb. Henrich Gyldenstjernes vegne, er Mads Pedersen i Egense og Mads Bendsen i Heldager. De bekræftede ved deres ed, at de i går for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Peder Hansen Lollok i Svendborg, Hans Eriksen i Brogade, Hans Madsen Holme, Hans Eriksen i Gerritsgade.

De bekræftede at have indkaldt dem mundtligt på gaden for at forhøre en anklage, sigtende vidnesbyrd og vedkendelse af ejendomsret. Og hvad yderligere velb. Falck til Hvidkilde og Henrik Gyldenstjerne til Svendsholm eller deres befuldmægtigede kan fremlægge mod deres bonde (Mads) Rasmus Pedersen i Dunkær på Ærø, som betaler landgilde til Sct. Jørgens Klosters fattige, angående de svin, som nævnte Rasmus Møller for nogen tid siden skal være frataget ud for nævnte kloster. De bekræftede at havde indkaldt Hans Richardsen og Jørgen Hock, borgmestre, Albert Nontstechert, Enoch Hansen, Rasmus Lauridsen, Niels Jørgensen, rådmand, samme sted, Niels Christoffersen og Frands Folmersen for bykæmneren til at møde samme tid og sted, om de havde noget at svare, hvad de eller deres fuldmægtige da ved at forelægge både imod eden og de ovennævnte.

Endvidere bekræftede de, at de samme dag havde været i Strandhuse, og derfra til i dag havde indkaldt alle dem, som bor der, altså kun i Strandhusene og i Sct. Jørgens Gård samt Niels Wulff i Brydegård til at vidne og bekende sandheden.

Dertil svarede Jørgen Hock, borgmester i Svendborg og Niels Jørgensen byfoged samme sted, at de ikke mente at kaldet er så lovligt, som det skal være, da der kun er indkaldt til tinget med 8 dages varsel. De mener, at de, som bor i en købing og bliver indkaldt til herredstinget, skal have 14 dages varsel.

Hertil svarede velb. Falck Giøe og Eiler Nielsen på sin husbonds vegne, at når købing eller birk ligger i herredet, er 8 dages kald lovligt nok efter recessen og birkeretten, og at købing og birk er underlagt retten, og krævede efter recessen, da de nu er til vederståelse, burde dette også efter recessen holdes for gyldigt. Og Jørgen Hock og Niels Jørgensen krævede dom. Og dommeren optog denne sag til i dag om 8 dage. 383)

Tingsvidne til velb. Falck Giøe og Eiler Nielsen på sin husbonds vegne, på at Hans Madsen Holme i Svendborg, havde indleveret en seddel for retten, som lyder:

Jeg Hans Eriksen, borger i Svendborg, erkender og gør vitterligt, at eftersom velb. Falck Giøe og Eiler Nielsen, foged på Hvidkilde, har ladet nogle her i Svendborg indkalde til Sunds Herredsting angående nogle svin, som ved Sct. Jørgens gård af forskellige årsager blev holdt tilbage, og eftersom jeg efter øvrighedens befaling var med til at tilbageholde de nævnte svin, skal der ikke vidnes mod, at jeg på nogen måde er indkaldt af nævnte Falck Giøe eller Eiler Nielsen til at møde ved Sunds Herredsting i sagen.

Til yderligere bevis har jeg underskrevet dette med egen hånd. Svendborg den 8. december 1630. Hans Eriksen, egen hånd. 384)

Ejler Nielsen og Peder Nielsen, fogeder på Hvidkilde, fremlyste 9 svin. De 8 er hvide og har et hul igennem det højre øre og har en stynet revne i det venstre øre og aftagne mærker i samme øre. Det niende er lille og sortagtigt og stynet på det højre øre. De findes nu frit og åbent på Hvidkilde. De har været brændt, men brændemærket er uigenkendeligt. 385)

Velb. Falck Giøe overlod til de 5 mænd, som sidste gang forlod tinget, at afgøre om hans bonde skal foretage ny indkaldelse for at få sin ret, og de derfor skal give hver 1 sletmark, eller hvis bonden på grund af den første indkaldelse ikke kan få sin sag for, da at lade sagen stå åben. 386)

Stævningsmænd for Ernst Mortensen i Ollerup på hr. Malti Sørensen, i Skerninges vegne er Hans Nielsen i Skerninge og Rasmus Knudsen i Skerningeballe. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Hans Nielsen i Sandbjerget i Skerningeballe til 8 synsmænds afgørelse, samt alle Øster Skerninge sognemænd. 387)

Stævningsmænd for Tomas Henrichsen, foged på Egeskov, er Knud Knudsen i Egeskov og Mads Rasmussen, samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i går for 8 dage siden havde indkaldt hr. Mons Hansen, Kværndrup, Niels Pedersen, Kværndrup, Rasmus Sørensen, Falde, Peder Pedersen, Kværndrup, Laurits Andersen, samme sted, Laurits Hansen, Hans Knudsen, Jep Knudsen, Niels smed, Henrich Jensen, Jørgen skræder, Peder Jensen, Peder Madsen, Peder Mule, Hans Sørensen, Knud Rasmussen, Jørgen Rasmussen, Niels Hansen, Peder Kåbeløs, Mads Carstensen, Rasmus Jensen, Rasmus Laursen, Hans Knudsen, Jep Pedersen, til sandhed at vidne og tilstå. Og Oluf Vinter til at svare mod vidnesbyrd. 378

Tingsvidne til Tomas Henriksen, foged på Egeskov, på Mads Rasmussen degn i Kværndrups vegne, på at han havde indkaldt de følgende til i retten for sandhed at vidne og tilstå. Så fremstod Mogens Hansen, sognepræst i Kværndrup sogn, og vidnede under ed med oprakte fingre, at for ham er det vitterligt sandt, at Oluf Vinter i Kværndrup godvilligt og frivilligt kom på Kværndrup kirkegård og afleverede det brev til hr. Mogens Hansen, som Tomas Henriksen har givet Oluf Vinter angående Mads Hansens gods, som døde i Egeskov. Og Oluf Vinter samtykkede i, at Mads degn i Kværndrup skulle gemme brevet indtil han fik det brev, som han ifølge samme brev havde skrevet for Oluf Vinter. Niels Pedersen Kværndrup vidnede, at han ikke havde hørt Oluf Vinter klage over, at et brev skulle være holdt tilbage for ham. Og han havde heller ikke hørt, at Mads degn på nogen måde skulle have taget noget brev eller andet fra ham. Han ved ikke andet end godt at sige om ham.

Peder Pedersen, Jørgen Hansen, Niels Ibsen, Niels Hansen, Peder Pedersen Kåbeløs, Mads Carstensen, Hans Knudsen, Jep Pedersen bevidnede, at Mads degn i Kværndrup i år læste et brev, som var kommet fra deres husbond. Så afkrævede Oluf Vinter ham et brev, som han havde overladt ham. Da svarede Mads degn, at han skulle få brevet, når han fik det andet brev igen, som han havde skrevet for Oluf Vinter. Og Oluf havde spurgt, om han ikke havde betalt ham for det brev, han havde skrevet for ham. Dertil svarede Mads degn ja. Han havde ikke hørt, at Oluf Vinter på stævnet havde klaget over, at der var taget et brev fra ham. Og han gaav ham et godt ry alle måder.

Peder Pedersen bevidnede hvad hr. Mogens Hansen havde sagt. Laurits Hansen, Hans Knudsen, Rasmus Jensen, Niels Madsen smed, Peder Stensen, Jep Knudsen, og Rasmus Knudsen vidnede, at han ikke kendte noget til sagen før nu. Peder Mule vidnede det samme. De vidnede alle under ed med oprakte fingre efter recessen.

Dertil svarede Oluf Vinter, at han havde sagt til Mads degn i Kværndrup, at han skulle passe godt på brevet. Blev det borte, ville han kræve det af ham igen. Og det var ikke imod hans

vilje, at Mads degn fik brevet. Senere benægtede Oluf Vinter dette, og sagde det var imod hans vilje, at Mads degn fik brevet. Men det sidste røg ved en fejltagelse ud af lommen på ham. 389)

Tingsvidne til Peder Nielsen foged på følgende vidnesbyrd, som blev afgivet på tinge af Hans Poulsen i Skerningeballe.

Han var i fredags for 5 uger siden med Niels smed, Skovsbo ved Vornæs land, hvor Niels smed havde fundet sin ambolt i den store båd, som lå for anker. Den var han med til at føre ud sammen med tåsingefolk. Niels Laursen på Kærstrup kom også til båden. Da de kom op i båden, ville de tage ankeret op. Så sagde Niels smed til dem, at her har jeg fundet mine koster, og her vil jeg blive, til min husbond kommer. Og det var mod hans vilje, at de førte båden bort fra, hvor den lå for anker. Hans Mortensen, samme sted, vidnede det samme. 390)

Tingsvidne til Ernst Mortensen i Ollerup.

Rasmus Laursen, Stågerup, Marcus Christensen, Hans Andersen, Laurits Andersen, samme sted, Niels Bendsen, Ollerup, Hans Ibsen, Anders Ebbesen, Jørgen Hansen, samme sted. De fortalte, at de havde pæleafmærket vejen fra Skerninge til Niels Laurdsens tofte. Det er den vej, hvor man om vinteren ikke kan komme frem uden fare for sit liv. 391)

De meddelte også, at de havde synet Hans Nielsens boglig i Skerningeballe. Den har mangler for 21 sletdaler. 392)

Tingsvidne til Niels Pedersen, på hvad Peder Nielsen ... 393)

Niels Nielsen i Tved rejste sag mod Knud Rasmussen i Heldager ... 394)

Tingsvidne og søgsmål til Niels Christoffersen, bykæmner Svendborg, for det, han ved 6 afhøringer var blevet tilkendt.

Hans Poulsen i Skovmøllen, Søren Hellesen i Øverste Ørkild Mølle, Jost Sørensen samme sted og Rasmus i Nederste Ørkild mølle blev dømt til at have forbud mod at afføre avl fra Ørkilds Fangs jorder så længe der er tingsvidne på, at det er ulovligt. 395)

Onsdag den 15. december 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, Frands Folmersen

Vidner Jørgen Hansen, Kværndrup, Peder Stensen, Rasmus Jensen, Peder Hansen, samme sted, Anders Hansen, Kirkeby, Peder Mortensen, samme sted, Laurits Hansen, Ollerup, Rasmus Sørensen, Falde.

Stævningsmænd for Knud Rasmussen i Heldager er Oluf Madsen i Heldager og Hans Jensen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Hans Rasmussen, Tved. Hans Lauritsen, Niels Kjeldsen, Tomas Dinesen, samme sted til dom og afhøring 396)

Tingsvidne og afkald til Peder Hansen, Hemmedrup, på at Jørgen Michelsen i Sørup gav Peder Hansen fuld og fast, tryk og urykkelig afkald på al arv og løsøre, som han fik i lod og arv efter sin afdøde Moder Maren Pedersdatter, som boede og døde i Hemmedrup. 397)

Bekræftelse på at Ernst Mortensen i Ollerup for Ditlev Iversen i Ollerup var blevet enig med Peder Mortensen i Stågerup om at udsætte til første ting efter jul, mod at sagen står ved fuld magt. 398)

Stævningsmænd for Hans Hieriksen i Høje er Staffen Pedersen i Høje og Mads Jensen, samme sted. De bekræftede ved deres ed at de i går for 14 dage siden til i dag havde indkaldt Jens Christensen, Høje, Hans Lauridsen, Rasmus Pedersen midt i byen, Jens Mortensen, gamle Rasmus Pedersen ved Surhøjs led, Oluf Nielsen, samme sted til at vidne. Laurits Nielsen i Vandmosegård at svare imod vidnesbyrd. 399)

Dommeren optog sagen mellem velbyrdige Falck Giøe og borgmester Jørgen Hoch på bordmestret og råd og bys vegne, angående den indkaldelse de er uenige om, til i dag om 14 dage, og sagen står ved fuld magt. 400)

Bekræftelse på det, som Jens Rasmussen i Tved på tinget meddelte, at han ikke havde fået noget af Anders Stigsens bo efter sin fader og moder. Herefter begærede Peder Nielsen foged på Hvidkilde et tingsvidne. 401)

Tingsvidne og afkald til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på Anders Hansen i Kirkebys vegne, på at Jens Rasmussen i Tved gav nævnte Anders Hansen og hustru fuld og fast, tryk og urokkeligt afkald på ald arv og løsøre, som hans hustru Kirsten Pedersdatter kunne på i lod og arv efter hendes afdøde fader og moder, Peder Andersen og Anne Lauredsdatter, som boede og døde i Kirkeby. 402)

Tingsvidne til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på Oluf Vinter i Kværndrup vegne, på at han i retten med velb. landsdommerens stevning havde indstævnet følgende til at vidne sandhed og bekende.

Så fremstod Kirsten Madsdatter i Kværndrup, vidnede ved ed med oprakte fingre efter recessen, at ca. 14 dage Alle Helgensdag som var en mandag, da gav Oluf Vinter Simon Kok 2 daler for noget hør, som stod i Trunderup ved Knud Olufsens stuehusgavl. Og nævnte Simon Kok, som nu bor uden for Nørreport ved Odense, gav Oluf Vinter tilladelse til at føre høet hen, hvor han lystede.

Eskild Christensen i Kværndrup vidnede det samme.

Hertil fremstod Rasmus Sørensen på Falde og sagde til nævnte Eskild Christensen, at han skulle få skam på sine kæber, hvis han havde vidnet andet end sandheden.

Peder Nielsen i Bobjerg bevidnede, at nogle uger før Alle Helgensdag kom han ind til Oluf Vinter i Kværndrup. Så kom Simon Nielsen, som er født i Kværndrup, også derind og spurgte Oluf Vinter, om han ville byde på det, han talte om i går.

Dertil svarede Oluf Vinter, at han ville give ham 2 rdl. Men Simon sagde, at han ville have 9 mark. Så gav Oluf Andersen ham 2 rdl. for noget hør, og Simon Nielsen gav Oluf Vinter lov til at flytte og bortkøre høet. Men hvor høet var, det vidste Peder Nielsen ikke. Alle vidnede eden med oprakte fingre efter recessen.

Hertil svarede Rasmus Sørensen i Falde, at hvis Oluf Andersen Kværndrups vidner skal have nogen indflydelse på det hør, som Rasmus Sørensen tidligere har ført vidner på, og som Oluf Andersen skal have borttaget, så mente han, at hans vidner burde have kald og varsel, hvis de førnævnte vidner på nogen måde skulle komme til at skade ham eller hans vidner.

Peder Nielsen påberåbte sig da at føre flere vidner i denne sag, det var Christoffer Jørgensen og Jep Knudsen i Odense.

Rasmus Sørensen spurgte derefter nævnte Peder Nielsen, om han havde endnu flere vidner at føre, så måtte han opgive deres navne nu.

Men Peder Nielsen svarede, at han for øjeblikket ikke havde flere vidner. 403)

Dom til Mads Nielsen i Øster Hæsinge på Laurits Pedersen i Wores vegne over Rasmus Sørensen i Falde. Dommeren dømte Rasmus Sørensen til i retten at stå til ansvar over for Laurits Pedersen, for det, som han imod dennes vilje har fået af dennes tilkommende arv. Og hans beskyldning står vedd magt. 404)

Tingsvidne til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, på at det vidnesudsagn han sidste onsdag havde bedt om fra Peder Madsen i Kværndrup, men som man, på grund af mørket og aftenen ikke havde kunnet nedskrive. Derfor fremstod nævnte Peder Nielsen nu og vidnede ved ed med oprakte fingre efter recessen, at sidst i byghøsten fik han (Peder Madsen) en skrivelse hos husbonds foged, og han bad degnen læse brevet for sig, og Oluf Vinter var også til stede. Da hørte han Oluf Vinter kræve Mads degn for et brev, men han huskede ikke hvad svar, denne gav. Det skete også i overværelse af Jep Pedersen i Kværndrup. 405)

Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, meddelte og tilkendegav, at dersom Mads degn i Kværndrup eller andre på hans vegne ville betale den kost og tæring, han har haft i sagen med brevet, som han er anklaget for, så ville han for sin husbonds skyld afstå fra at føre sagen, altså hvis han inden søndag får sine udgifter dækket og Oluf Vinter skadesløst får sit brev tilbage. 406)

Tingsvidne til Tomas Henriksen, foged på Egeskov, på at Peder Madsen i Kværndrup vidnede ved ed med oprakte fingre, at han ikke havde hørt Oluf Vinter i Kværndrup klage over, at Mads degn skulle have taget noget brev fra ham. 407)

Tingsvidne til Tomas Henriksen, foged på Egeskov, på en seddel, som Peder Nielsen, foged på Hvidkilde havde indleveret til retten, og som lyder således:
Eftersom Tomas Henriksen, foged på Egeskovgård, har stævnet mig til Sunds Herredsting, så appellerer jeg til min gejstlige øvrighed, om der at svare og vidne, når jeg lovligt bliver indkaldt. Kirkeby den 15. december 1630. Claus Juul. 408)

Tomas Henriksen, foged på Egeskov, besvarede Peder Nielsen, foged på Hvidkildes tilbud i sagen angående Mads degn i Kværndrup og et brev, at Mads degn havde givet sin husbond sagen, og han er også god for at betale, hvad udgifter der dermed er forbundet. Og han havde tillid til dem, som skulle føre sagen. Og udgifterne ville han betale, når han blev krævet for dem.

Tomas Henriksen, foged på Egeskov, tilbød i dag brevet, som Tomas Henriksen har givet Oluf Vinter, hvis Oluf Vinter eller nogen anden ville modtage det på hans vegne. Mads degn havde ligeledes tidligere tilbudt at udlevere brevet her på tinge, og også i Lunde kirke, hvor han efter provstens første stevning, var indstevnet til. Men ingen var til stede, som ville modtage det.

Hertil svarede Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, at han på Oluf Vinters vegne gerne vil modtage brevet, hvis han får dækket de udgifter, han har brugt på sagen, for han ønsker ikke at føre yderligere trætte, hvis han nu får dækket sine udgifter. Hvis ikke, kunne han ikke modtage brevet. 409)

Stævningsmænd for Rasmus Pedersen i Høje er Rasmus Rasmussen i Høje og Peder Rasmussen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage siden til i dag havde indkaldt Rasmus Esbørnsen i Tved til at modtage dom. 410)

Dommeren dømte Peder Andersen i Kværndrup til at tage imod flæsket fra Hans Nielsen og give han hans penge. 411)

Peder Andersen fandt .... A..... i Kværndrup for 3 mark penge hun er ham skyldig. 412)

Dom til Peder Rasmussen i Høje på frue Ellen Marsvins vegne over Rasmus Esbørnsen, Tved for hans landgilde. 413)

Onsdag den 22. december 1630

Dommer Mads Pedersen, Trunderup

Forseglere Jens Sørensen, Rødme, Niels Jørgensen, Slæbækgård, Frands Folmersen

Vidner Hans Sørensen, Kværndrup, Peder Mule, Rasmus Knudsen, Jep Knudsen, samme sted, Hans Rasmussen, Tved, Knud Bendsen, Tved, Rasmus Christensen, Skovhuset Peder Olsen, Ollerup

Ditlev Iversen i Ollerup og Karen Ivers samme sted ville svare på anklagen fra Ernst Mortensen, Ollerup, på ridefogedens vegne ved det første fulde ting efter jul. Og sagen står ved fuld magt. 414)

Dommeren anmeldte Christen Rasmussen i Skårup på hans husbonds vegne til det første ting efter jul, og sagen står ved fuld magt. 415)

Tingvidne og afkald til Bertel Madsen i Egense på at Erik Rasmussen i Egense på sin steddatter Appelone Jensdatters vegne gav Bertel Madsen fuldt afkald på al arv og løsøre, som nævnte Apellone Jensdatter kunne få i lod og arv efter hendes afdøde fader Jens Bertelsen, med undtagelse af de 8 daler, som Mads Bertelsen skal have for at opføde Apellone Jensdatter til hendes gavn og bedste. 416)

Tingsvidne til Peder Nielsen, foged på Hvidkilde, fuldmægtig på Oluf Vinters vegne, på at han med velb. landsdommerens stevning, til i dag havde indstevnet efterfølgende til at vidne sandheden om nogle ord, som nævnte Oluf Vinter i Kværndrup, skulle have udtalt på Sunds Herredsting den 8 december, før der den dag blev indført noget i tingbogen. Det er imod Tomas Henriksens vidnesbyrd. 417)

Tomas Henriksen, foged på Egeskov, imødegik den stevning, som Peder Nielsen, foged på Hvidkilde og fuldmægtig på Oluf Vinter i Kværndrups vegne, i dag på tinget havde ladet læse og påskrive. 418)

Bekræftelse på det, som Tomas Henriksen på Egeskov på Mads Rasmussen degn i Kværndrups vegne på den ene side, og Peder Nielsen, foged på Hvidkilde på Oluf Vinter i Kværndrups vegne på den anden side, i dag venligt og vel er blevet forligte om i sagen om brevet, hvorover de var uenige.

Og det på den måde, at Tomas Henriksen afleverer det nævnte brev til herredsfogeden, og at Oluf Vinter derefter tager imod det.

Derimod skal det brev, som Mads degn har afskrevet efter det nævnte brev, være dødt og magtesløst, og ikke komme Mads degn til hindring eller skade på nogen måde. På samme måde alle andre breve, som i har cirkuleret i denne sag skal kasseres, og ikke være nogle af parterne til hindring eller skade, enten det er nabobønder eller andre, der kunne komme på tale. 419)

Tingsvidne til Peder Hansen i Egebjerg, på at Niels Bonde i Egebjerg meddelte, at han med sandhed kan sige, at den gård i Egebjerg, som Rasmus Lauritsen boede på, siden nu sidst i høsten har stået tom, hvorfor der ikke kan betales konge-skat deraf. Hans Hansen, Rasmus Jespersen, Niels Pedersen sammested meddelte det samme. 420)

Tingsvidne til Jørgen Nielsen, Sørup på det, som Hans Nielsen i Egense vidnede og meddelte, at han med sandhed kan sige, at det hus i Sørup, som Jørgen Mikkelsen boede i, står tomt og har stået tomt siden påske. Erik Rasmussen, Jep Hansen samme sted meddelte det samme og også Søren Hansen. 421)

Stævningsmænd for Niels Hansen, foged på Lehnskov, er Erik Rasmussen i Egense og Morten Jensen samme sted. De bekræftede at de i dag for 8 dage siden havde indkaldt Jep Hansen, Egense til afhøring og dom. 422)

Stævningsmænd for Hans Rasmussen i Tved er Mads Lauritsen i Tved og Mads Hansen samme sted. De bekræftede ved deres ed, at de i dag for 8 dage til i dag havde indkaldt Knud Rasmussen, Heldager til afhøring og dom for 18 mark penge - 3 års leje af Tved Kirkelade, som afdøde Rasmus Christoffersen skyldte og 8 daler for sig selv. Og han krævede dom afsagt. 423)

Samme stævningsmænd bekræftede også at de i dag for 8 dage siden på Niels Nielsen i Tveds vegne havde indkaldt Knud Rasmussen i Heldager til afhøring for 3 mark, som afdøde Rasmus Christoffersen var ham skyldig for 3 læs halm og 10 sække havre og et vindue. 424)

Bekræftelse på at Niels Hansen, foged på Lehnskov, tilspurgte Jep Hansen i Egense, om han ikke havde lovet sin husbonde 24 daler eller et par okser som erstatning for et træ. Hertil svarede Jep Hansen, at det kunne han ikke nægte. 425)

Peder Olufsen i Ollerup krævede Michel Hansen, tjenede i Bærholm, for 4 1/2 mark kongeskat. 426)

Denne Sunds Herreds tingbog er nummereret og talt efter, og der er deri 182 blade. Denne bog er lavet fordi der ikke var mere papir i den anden tingbog.

Svendborg den 19. juli 1630
Bertel Hansen
H. Hansen